

..... kgy. .... ikt./19 ..... szám.

..... nagyközség

**SZERVEZÉSI
SZABÁLYRENDELETE**

2936 rsz. Kner Izidor, Gyoma.

Tartalommutató

I. fejezet.	A község alakulása. Terület. Pecsét	1
II. fejezet.	A községi hatóság	2
III. fejezet.	Település a községben, az illetőség megszerzése	2
	Települési, felvételi díjak	3
IV. fejezet.	A képviselőtestület	3
	A képviselőtestület tagjainak száma	3—4
	A képviselőtestület hatásköre	4
V. fejezet.	A képviselőtestületi közgyűlések	5
	A közgyűlési ügyrend	5—7
	A közgyűlési jegyzőkönyv	8
VI. fejezet.	Az előjáróság	8—9
	A bíró	10
	A törvénybíró	10
	A vezetőjegyző	10
	Az orvos	11
	Az állatorvos	11
	A pénztárnok	12
	A közgyám	12
	Az esküdtek (tanácsbeliek)	12
VII. fejezet.	Az egyéb tisztviselők	13
	A jegyző(k)	13
	A segédjegyző(k)	13
	Az ellenőr	13
	Az irodatiszt(ek)	13
	A számtiszt(ek)	13
	A díjnok(ok)	13
	A végrehajtó(k)	13
	-----	13
	-----	14
VIII. fejezet.	Az egyéb alkalmazottak	14
	A szülésznő(k)	14
	A rendőr(ök)	14
	A kézbesítő(k)	14
	A mezőőr(ök)	14
	A gyepmester	14
	A belső (előfogatos) kocsis(ok)	14
	A tűzőr(ök)	14
	-----	14
	-----	14
IX. fejezet.	A szegődményesek	14
	A kocsis(ok) (gazdasági)	14
	A béres(ek)	14
	A bika- és kanápoló(k)	14
	Az udvaros(ok)	14
	A takarítónő(k)	14
	-----	14
	-----	14
X. fejezet.	Fizetések	15
XI. fejezet.	Jegyzők magánmunkálata	15
XII. fejezet.	Szabadságok	16
XIII. fejezet.	Hivatalos órák	16
XIV. fejezet.	Baleset, betegség, öregség, rokkantság esetére szóló biztosítás	17
XV. fejezet.	Vegyés rendelkezések	17

Tájékoztató

a nagyközségi szervezési szabályrendeletre.

I.

Ez a szabályrendelet bizonyos újítást jelent az eddigi hasonló szabályrendeletekkel szemben.

Egyik újítása, hogy nem megy bele oly dolgok részletes felsorolásába, amelyek ügyis törvényen, vagy kormányrendeleten alapulnak, mert hiszen ez a felsorolás kimerítő ügysem lehet és így nem eshetik meg az a kétség, hogy a fel nem sorolt dolgok kívül esnek a község hatáskörén.

A másik igen fontos újítása az, hogy a gyakorlatnak megfelelően a községi élet egész terén biztosítja a községi vezetőjegyző fölényét és ennek következtében a községi igazgatás irányítása teljesen az ő kezébe van letéve. Csak ezzel a megoldással volt biztosítható az, hogy a községi vezetőjegyző az 1886. évi XXII. tc. 89. §-ában megállapított felelősséget feltétlenül vállalhassa és hatásköri vitákkal ne legyen cselekvési szabadsága megbénítva. Kétségtelen ugyanis, hogy a felelősséghez hatáskör is kell, s akinek hatásköre más hatáskörökkel szemben pontosan körülhatárolva nincs, vagy azokba ütközik, nem is viselheti a felelősséget. Minthogy pedig a gyakorlatban a községben történt minden dologért elsősorban a községi vezetőjegyzőt teszik felelőssé, meg kellett neki adni a rendelkezési jogot az összes beosztott tisztviselők fölött, kiemelve a szabályrendeletben is (13. old.) az 1886. évi XXII. tc. 86. §-ában megállapított egyéni felelősséget.

Ezen elv érvényesítése érdekében tehát mellőztetett az egyes tisztviselők munkakörének meghatározása s ezt a szabályrendelet teljesen a vezetőjegyző jogkörébe utalta. A munkaköröknek a Közs. Ügyv. Szab. 99. §-ában előírt „tüzetes megjelölése“ helyett azért választottuk ezt a megoldást, mert az Ügyv. Szab. megalkotásakor a mai bonyolult és sűrűn változó munkakörök nem voltak még előreláthatók, de a jelen szabályrendelet által választott megoldás és a VII. fejezet 5. bekezdése különben is összhangban van a Közs. Ügyv. Szab. 103. §-ában foglaltakkal.

Megfelel ez a rendelkezés a K. Ü. Sz. 98—100. §-ai rendelkezéseinek is, mert valójában ez a szabályrendelet is rendezi az ügybeosztást úgy, hogy a vezetőjegyzőt (illetve községi adóhivataloknál az adóhivalt vezető jegyzőt) hatalmazza fel az ügybeosztásra. Ez az utasítás szellemének is jobban megfelel, mintha a szabályrendelet taxative felsorolná minden tisztviselő munkakörét. A mai sűrű változásnak kitett közigazgatási feladatok mellett ügysem lehet a munkakört hosszabb időre rendezni, s ha a község az eddigi szokás szerint szabályrendeletben határozná meg a tisztviselők munkakörét, azt majdnem minden hónapban újra módosíthatná, s addig, míg az megtörténik, ügyis csak a vezetőjegyzőnek kellene az újabb munkakör ellátása iránt intézkedni. Csakis ily megoldással lehetett biztosítani az újabb feladatok késedelem nélküli ellátását és elkerülni a szabályrendelet folytonos módosítását.

A fentebb említett általános elvek érvényesülésén kívül még az az előnye is van a szabályrendelet ily szerkezetének, hogy valamely új állás szervezése esetén sem kell arról egy terjedelmes szabályrendeletet alkotni, elég ha a község kimondja, hogy „a szabályrendelet . . . §-ában felsorolt állásokon kívül még egy . . . állást is szervez, s ennek megfelelően a szabályrendelet ezen szakaszát oda módosítja, hogy . . . stb.“

II.

Részleteiben a szabályrendelet alig igényel magyarázatot, mert kétséges rendelkezései nincsenek. Némi tájékozásul szolgálhatnak azonban a következők.

1. A szabályrendelet 1. §-ában oly esetben, ha nincs meg a község eredeti határozata, amellyel a nagyközségi szervezetet kimondta, a legutolsó szervezési szabályrendelet elfogadására vonatkozó határozatot lehet megemlíteni.

2. Oly községeknél, melyeknek csak belterülete van, a szabályrendelet 2. §-ának második bekezdése áthúzandó, a harmadik bekezdés pedig ugyancsak áthúzással a következőleg módosítható: „E szabályrendelet megalkotásakor a község területén . . . lakott ház van.“

3. A 4. § második bekezdése ott, ahol a községi pecsétnek nincs címere, áthúzandó.

4. Az egyes fejezeteknél hagyott üres vonalak esetleg az illető község a tárgyalt kérdésre vonatkozó különleges intézkedéseinek felvételére szolgálnak.

5. Az előljáróság tagjai felsorolására vonatkozó §-nál oly községeknél, ahol az előljáróságnak más, a község által szervezett tagja is van, azt az „esküdt“ után lehet felvenni.

6. A község egyéb tisztviselői, a községi alkalmazottak, és a községi szedődményesek §-ainál a községnél nem szervezett állások megnevezése kétségek elkerülése végett áthúzandó, viszont ha a községben a megnevezettek kívül más állás is van, az a megfelelő §-ban az üres helyre pótlólag beirandó. Minden kétség kizárása érdekében megjegyzendő itt, hogy ott, ahol a vezetőjegyzőn kívül más önálló hatáskörű

jegyző nincsen, ott „a község egyéb tisztviselői“ fejezetben az első sorok áthúzandók. Ha valamely községben községi adóhivatal van szervezve, azt szintén ebben a fejezetben lehet megemlíteni a következőleg: „a községben külön községi adóhivatal van, melynek szervezetéről külön szabályrendelet intézkedik. Ezen községi adóhivatal felett a vezetőjegyzőnek csak felügyeleti joga van.“

Lehet ezt a kérdést a szabályrendelet ezen §-ában úgy is szabályozni, hogy a végrehajtóra vonatkozó bekezdés után egy új bekezdés jöjjön a következő szöveggel:

„A községben községi adóhivatal is van szervezve, melyhez a következő tisztviselők tartoznak: egy jegyző, mint a hivatal vezetője, ... segédjegyző, ... irodatiszt, ... végrehajtó, ... fogyasztási adó ellenőr, ... végrehajtó, ... díjnok, ... stb., kiknek ügybeosztását az adóhivatal vezető jegyző állapítja meg.

A községi adóhivatal végzi az összes adóügyi teendőket és fölülte a vezetőjegyzőnek csak felügyeleti joga van. Munkaköre tekintetében az adóügyi törvények és jogszabályok az irányadók.“

De lehet a községi adóhivatalt úgy is feltüntetni, hogy „a község egyéb tisztviselői“ fejezetnél említjük meg az adóhivatal személyzetét a következő példa szerint:

„..... jegyző, aki a községi adóhivatal vezetője és kinek ügyköre a vonatkozó adóügyi törvényekben van megszabva,

..... segédjegyző, kik közül ..... a községi adóhivatalhoz van beosztva,

..... irodatiszt, kik közül ..... a községi adóhivatalhoz van beosztva, stb.,“

Külön községi adóhivatal esetén ezen fejezet utolsóelőtti bekezdése is módosul úgy, hogy „kivéve az adóhivatalhoz beosztott tisztviselőket, kiknek ügybeosztását az adóhivatal vezető jegyző állapítja meg.“

7. Oly helyeken, ahol nincs külön községi orvos és állatorvos, az azokra vonatkozó fejezetek áthúzandók. Ilyen esetben „a község egyéb tisztviselői“ fejezetben pótlólag beírandó a körorvosra, illetve a körállatorvosra vonatkozó következő kiegészítés:

„körorvos, akinek illetményét, kötelességét és egyéb viszonyait külön szabályrendelet rendezi.“

„körállatorvos, akinek illetményét, kötelességét és egyéb viszonyait külön szabályrendelet rendezi.“

8. A fizetéseknek a szabályrendeletben való megállapítását mellőztük. A tisztviselők fizetését ugyanis újabbán már törvény, vagy kormányrendelet állapítja meg, erre tehát a községnek jogköre nincsen. Az előjárók tiszteletdíját és a szegődményesek illetményeit a község jogosult ugyan megállapítani, de a szervezési szabályrendelet gyakori módosításának elkerülése érdekében egyszerűbb megoldás, ha ezeket a község vagy egy külön fizetési szabályrendeletben, vagy az évi költségvetés tárgyalása során állapítja meg a szabályrendelet X. fejezetében adott felhatalmazás alapján. Ha azonban valamely község mégis jobbnak tartaná a hatáskörébe eső illetményeket a szervezési szabályrendeletben megállapítani, az egyszerűen a X. fejezetet az első bekezdés 3—5., illetve a második bekezdés 3—4. sorai helyett megfelelően átszövegezi.

9. A hivatalos órák fejezetében azokban a községekben, ahol külön idevonatkozó szabályrendelet van, a részletes rendelkezések helyett a „tárgyában külön szabályrendelet intézkedik“ szavak írandók be.

10. A „vegyes rendelkezések“ fejezetben fel lehet sorolni, hogy mily intézményei vannak a községnek, melyeket külön rendeletek, illetve szabályrendeletek szabályoznak és itt lehet felvenni egyes községek különleges viszonyaira vonatkozó külön rendelkezéseket is.

11. Tekintettel a fenti esetleges változtatásokra és kihagyásokra, az egyes §-ok megszámozását a 4. § után mellőztük és a számokat a végleges szöveg megállapítása, illetve a fölösleges részek áthúzása után kell folytatónak beírni.

12. A szabályrendelet általában 4 példányban készítendő el és terjesztendő fel az elfogadást kimondó határozattal együtt, de ha a község célszerűnek látja több példány készletben tartását, akkor több példányban is be lehet küldeni. Ebben a tekintetben az egyes vármegyék gyakorlata az irányadó.

Kétségek esetében további tájékoztatással készséggel szolgálunk. Minden, erre a szabályrendeletre vonatkozó kifogás, tanács, javaslat közlését előre is hálásan köszönjük és azokat az új kiadásoknál a lehetőség szerint érvényesítjük.

Gyoma, 1939. június hó.

Kner Izidor könyvnyomdája

Kner Imre

Kner Endre

A VI. fejezet második §-ának utolsó bekezdése szerint az előjáróság jogaira és kötelességeire vonatkozó rész szövege minden újonnan megválasztott előjárónak a hivatali eskü letételekor átadandó. Az erre a célra szolgáló kivonat A5 negyedív alakban **2936 a rsz.** alatt raktárról kapható.

Kisközségek részére ugyanilyen szabályrendelet **2937 rsz.** alatt kapható.

Egyéb, raktárról szállítható szabályrendeleteink mindenkor legutolsó kiadású nagy Nyomtatványárjegyzékünkben és az ahhoz kiadott Pótlásokban vannak felsorolva, de róluk külön részletes tájékoztatást is küldhetünk.

Ha más, olyan szabályrendeletre volna szükség, amely nálunk nem kapható, ahhoz mintát legkönnyebben a várm. levéltártól lehet szerezni. Legtöbb vármegyében ugyanis a várm. levéltár külön nyilvántartást vagy mutatót vezet a vármegye községeinek jóváhagyott szabályrendeleteiről. Onnan meg lehet tehát tudni, hogy a vármegye melyik községének van a kívánt tárgyú, legfiatalabb keletű, jóváhagyott szabályrendelete. Ezt kölcsön lehet kérni és a helyi viszonyokhoz idomítva lemásolni.

..... nagyközség

SZERVEZÉSI SZABÁLYRENDELETE

I. fejezet.

A község alakulása. Terület. Pecsét.

1. §.

..... község az ..... évi ..... hó
..... tartott képviselőtestületi közgyűlésben hozott határozatával önálló nagy-
községgé szervezkedett.

2. §.

A község területe az 1 ..... évben eszközölt kataszteri felmérés ered-
ménye szerint: ..... k. hold és ..... -öl.

A határa bel- és külterületekből áll, s a lakott házak száma is ily beosz-
tás szerint van házszámozva.

E szabályrendelet megalkotásakor a belterületen ....., a külterületen
..... lakott ház van. Megkülönböztetésül a belterületi házaknál: „B“, a kül-
területi (tanyai) házaknál pedig „T“ irandó a házszámok előtt.

3. §.

A község ..... vármegye .....
járásába van beosztva. Az 1894. évi IV. tc. alapján hivatalosan megállapított
neve: „..... nagyközség.“

4. §.

A község pecsétje köralakú. A felirata a következő: .....
..... vármegye ..... község. 19.....

A pecsét cimerrajza a következő: .....

A községi pecsétnyomók a szükséges számban készítendőek el és osztan-
dók ki használatra és megőrzésre az előjárói tanács által arra kijelölt tiszt-
viselőknak és előjárósági tagoknak.

A községi orvos, állatorvos, marhalevélkezelő és az anyakönyvvezető
megfelelő jelzésű, előírt formájú körbélyegzőkkel látandó el.

A bélyegzőkkel ellátott előjárósági tagok és tisztviselők a használatukra átadott bélyegzőt kötelesek állandóan zár alatt tartani, hogy azokkal visszaélés ne történhessen. Azok kezelése körüli mulasztásaikért fegyelmi felelőséggel tartoznak.

II. fejezet.

A községi hatóság.

. §.

A községi hatóság a hatásköréhez tartozó ügyekben a területén létező minden személyre, minden tárgyra és minden vagyona kiterjed, amennyiben azok az 1886. évi XXII. tc. 4. §-ában felsorolt kivételek alá nem esnek.

A törvény korlátain belül a község önállóan intézi saját belügyeit és végrehajtja a törvényeknek, a kormánynak és a törvényhatóságnak az állami és törvényhatósági közigazgatásra vonatkozó rendeleteit.

Az 1886. évi XXII. tc. 21. §-ában felsorolt jogait, a törvények és rendeletek által megállapított kötelességeit:

- a) a községi képviselőtestület;
- b) a községi előjáróság;
- c) segéd- és kezelőszemélyzete és más alkalmazottai által gyakorolja és hajtja végre.

III. fejezet.

Település a községben, az illetőség megszerzése.

. §.

A községben letelepedni óhajtó köteles erre vonatkozó szándékát a beköltözés napjától számított 15 nap alatt az előjáróságnál bejelenteni.

Ha az 1886. évi XXII. tc. 9. §-ában foglalt körülmények fenn nem forognak, a bejelentésről az előjáróság igazolványt köteles a bejelentőnek kiszolgáltatni.

. §.

A községi illetőség megszerzésére és elvesztésére vonatkozó jogszabályokat az 1886. évi XXII. tc. 5—18. §-ai tartalmazzák.

. §.

A község kötelékébe való felvétel kérdésében a község szabad elhatározási joggal rendelkezik. Jogában áll bármely magyar állampolgárt felvenni, illetőleg az erre vonatkozó kérelmét vissza is utasítani.

Kivételt képez, ha az idézett törvény 9. §-ában körülírt település esete forog fenn, s a települő a törvény 11. §-ában előírt feltételeknek megfelel;

ha a törvény 10. §-ában körülírt esetről van szó;

ha a község a felvétel kérdésében való szabad elhatározási jogát eleve korlátozza (felvételi ígérvény), mely esetben a törvény, illetve önmaga szabta korlátok között határozhat.

. §.

A községi kötelékbe való felvételt kilátásba helyezheti, felvételi ígervényt adhat olyan idegen állampolgár részére, ki a magyar állam kötelékébe való felvételért (honosításért) folyamodik.

A felvételi ígervény kiadása körül a 44.976/1920. sz. B. M. körrendeletben foglaltakat kell mérlegelni.

. §.

Az állandó állásra élethossziglan választott községi tisztviselők és alkalmazottak végleges minőségben töltött .....évi jó szolgálat után, ha ellenük kifogás nem merült fel, e szabályrendelet intézkedései következtében a község kötelékébe felvetteknek tekintendők, részükre, kérelmükre az illetőségi bizonyítvány kiadható.

. §.

Aki a községben akár településsel, akár a község kötelékébe való felvétellel által illetőséget szerzett, köteles az 1886. évi XXII. tc. 14. §-a alapján a következő díjakat fizetni:

- a) a vagyontalan napszámos, kisebb iparos, gazdasági cseléd, iparos- és kereskedősegéd. . . . . P;
- b) hivatalnok, iparos, házzal is biró napszámos. . . . . P;
- c) nagyobb iparos, kereskedő, háztulajdonos és 1—15 k. holdig kisbirtokos és haszonbérő . . . . . P;
- d) 15—30 k. holdas birtokos és haszonbérő . . . . . P;
- e) 30—50 k. holdas birtokos és haszonbérő . . . . . P;
- f) 50—100 k. holdas birtokos és haszonbérő . . . . . P;
- g) 100 k. holdon felüli birtokos és haszonbérő . . . . . P;

h) ezen szabályrendelet életbeléptétől számítva a felvételi díjakra vonatkozólag ezen szabályrendelet intézkedései az irányadók, de egyes indokolt esetekben a képviselőtestület a törvényhatóság jóváhagyásával eltérőleg is intézkedhetik, esetleg a lakosítási díj alól felmentést is adhat.

Ha valaki foglalkozása és vagyoni állapota szerint különböző fokozatokba esnék, a magasabb díjtételt köteles fizetni.

Idegen állampolgár a fenti díjaknak a ..... t fizeti. A trianoni szerződés alapján állampolgárságukat veszítették csak a rendes díjakat kötelesek fizetni.

A felvétel kérelmezése esetén a felvételi díj előre fizetendő le. A kérelem elutasítása esetén a lefizetett díj visszautalandó.

IV. fejezet.

A községi képviselőtestület.

. §.

A község az önkormányzati jogát a képviselőtestülete által gyakorolja. A képviselőtestület az 1886. évi XXII. tc. 32. §-ában foglalt rendelkezéseknek megfelelően ..... tagból áll.

A tagok fele választott, fele legtöbb adót fizető.

A tagok választására, megbízatásuk tartamára, a virilisjog gyakorlására a mindenkori törvényes rendelkezések az irányadók.

A képviselőtestület választott és legtöbbadófizető tagjain kívül az üléseken szavazati joggal bírnak az 1886. évi XXII. tc. 58. §-ában megnevezett előjárósági tagok és tisztviselők.

A képviselőtestület itt megállapított létszáma, — amíg az el nem éri a 40-et — a község lakosságának szaporodása esetén, általában minden népszámlálás után, az idézett tc. és § alapján újból megállapítandó, mely megállapításra a képviselőtestület a rendes közgyűlésében jogosult és a megállapítás a törvényhatóság által történt jóváhagyás után lép életbe.

. §.

A képviselőtestület a szabályszerű módon, időben összehívott és megtartott közgyűlésében fejt ki munkásságát és gyakorolja jogkörét.

a) Saját belügyeiben határoz, szabályrendeleteket alkot a részére megengedett jogkörben;

b) megállapítja a képviselőtestület tagjainak számát;

c) rendelkezik a község vagyona, jövedelmei, jogosítványai és adósságai felett a vagyonfelügyeleti hatóság ellenőrzése és jóváhagyása mellett;

d) határozatait, szabályrendeleteit saját előjárói és közegei által végrehajtatja;

e) az évenként megállapított és a felsőbb hatósága által jóváhagyott kulcs mellett községi adót és mezőéri járulékot vet ki és hajt be;

f) a községi iskolákról, óvodákról, más rokonintézetekről gondoskodik;

g) a községi, valamint községi kezelésbe átadott utak, hidak, közlekedési eszközökre felügyel, azoknak megfelelő karbantartásáról gondoskodik;

h) a közoktatásra vonatkozó intézkedéseket az általa választott községi iskolaszékkel, illetve a kinevezett felügyelőbizottsággal hajtatta végre;

i) kezeli a mezei, a tűz- és közrendészetet, a szegényügyet;

j) megválasztja azon tisztviselőket, akiknek a megválasztása a . § szerint hatáskörébe tartozik;

k) gyakorolja a tisztújítószék elnöke vezetése alatt a kijelölési jogot az előjárói állások betöltésénél a törvény rendelkezéseinek megfelelően;

l) a község közegészségügyének minél tökéletesebb színvonalára hozásáról, a szükséges közegészségügyi intézmények létesítéséről, fejlesztéséről gondoskodik;

m) a kereskedelem, a gyár-, a kézműves- és a háziipar, a mezőgazdaság, vagyis a közvagyonosodás előmozdítását szolgáló intézkedéseket megteszi;

n) a népművelődést előmozdítja;

o) az utcák, terek jókarbantartásáról, a gyalogos közlekedést szolgáló járdák létesítéséről, fejlesztéséről a közutak burkolásáról, a község szépítéséről, fásításáról, világításáról stb. gondoskodik;

p) a község magánjogi követeléseinek elengedése, mérséklése, perek indítása, megszüntetése, egyezségek megkötése kérdésében határoz;

q) a fentiekben felsoroltakon felül gyakorolja mindazon jogokat és teljesíti mindazon kötelelességeket is, amelyek a törvények, miniszteri rendeletek, törvényhatósági és községi szabályrendeletek vagy felsőbb hatósági rendelkezések értelmében a hatáskörébe vannak utalva.

A közgyűlések.

. §.

Rendes képviselőtestületi ülés a múlt évi számadások megvizsgálása végett február hónapban, a jövő évi költségvetés megállapítása céljából augusztus hónapban tartandó.

Rendkívüli közgyűlés annyiszor tartható, ahányszor azt a körülmények igénylik és pedig, ha a bíró, vagy maga a képviselőtestület, vagy tagjainak egynegyede jónak látja, továbbá ha a törvényhatóság közgyűlése, közig. bizottság, alispán, főszolgabíró vagy a községi jegyző kívánja.

Az ülések mindenkor a község házában tartandók.

A községi jegyző által egybeállított, az ülés tárgysorozatát is magában foglaló meghívó oly időben kézbesítendő vagy adandó postára, hogy azt a képviselőtestület minden tagja az ülés előtt legalább 24 órával megkapja. A vidéken lakók meghívója is oly időben küldendő el, hogy azt az ülés előtt 24 órával megkaphassák.

A meghívó egy példánya a község hirdetési tábláján kifüggesztendő, egy példánya pedig a járási főszolgabírónak betérjesztendő.

A községi számadások megvizsgálására kitűzött rendes képviselőtestületi közgyűlés határidejéről az 1886. évi XXII. tc. 142. §-a alapján a főszolgabíró és a törvényhatóság által kijelölt egyén a meghívó és a tárgysorozat kapcsán oly időben értesítendő, hogy a kiküldött elnök a számvizsgáló ülésen megjelenhessen, ott elnököljön és a tanácskozást vezethesse.

Rendkívüli közgyűléseken csakis a közlött tárgysorozatba felvett, a rendes közgyűlésen azonban más tárgyak és önálló, a gyűlés tagjai által benyújtott indítványok is tárgyalhatók. Az önálló indítványok azonban legalább 24 órával az ülés megkezdése előtt beadandók a községi elöljáróságnál, minek megtörténte a közgyűlés jegyzőkönyvében megemlítendő.

A képviselőtestületi ülések ügyrendje.

. §.

a) Elnöke a községi bíró vagy helyettese, kivéve a választási és a községi számadások megvizsgálására kitűzött üléseket, hol is a főszolgabíró vagy a törvényhatóság kiküldöttje elnököl.

Egyéb esetekben a főszolgabírót, vagy fölötte hatósági személyt csakis a diszközgyűléseken való elnöklés illeti.

b) A képviselőtestület ülésein a . §-ban felsorolt elöljárósági tagok és tisztviselők — indokolt akadályoztatás eseteit kivéve — megjelenni tartoznak, de a vezetőjegyző utasítása alapján ottan megjelenni tartoznak az 1886. évi XXII tc. 58. §-ának második bekezdésében említett tisztviselők is.

c) Érdekeltség tekintetében az 1886. évi XXII. tc. 57. §-a az irányadó.

d) Tisztújításkor a lelépő elöljárósági tagok a jelölésben részt vehetnek, kivéven a saját állásukra vonatkozó jelölést.

e) Az ülést a kitűzött idő lehető pontos megtartásával és tekintet nélkül a megjelentek számára, köteles az elnök megnyitni és megtartani.

f) A közgyűlésen a tárgysorozatra felvett ügyek tárgyalása előtt — ügynevezett napirend előtti — felszólalásnak helye nincsen.

g) Az ügyek általában a tagokkal közölt tárgysorozati sorrendben kerülnek tárgyalás alá, de a képviselőtestület a sorrendet megváltoztathatja.

h) Tárgyaláskor az ügyre vonatkozó határozati javaslatot beadni mindenkinek jogában áll.

i) A tárgyalás alatt álló ügghöz a tagoknak jogában áll egy ízben hozzászólni, kivéve a jegyzőt és bírót, mint előadót, akik valahányszor felszólalnak, meghallgatandók.

Akik indítványt, vagy határozati javaslatot adtak be, a vita berekesztése után zárszó jogával élhetnek.

j) Szólót az elnökön kívül félbeszakítani jogában senkinek nem áll, ha azonban a szoló a tárgytól eltérne, elnöknek kötelességében áll figyelmeztetni, s ha ez nem használna, tőle a szót megvonni.

Ha a szoló sértő kifejezést használna, az elnök megint, rendre utasítja; ha ezen figyelmeztetés és elnöki intézkedés nem használna, elnök a szót megvonhatja.

k) Ha valamely tag oly indítványt ad be, vagy oly hazafiatlan beszédet tart, amely által vélelmezhető, hogy a képviselőtestület oly határozatot hozhat, amely az állam érdekeit, vagy a község jólétét veszélyezteti, a községi bírónak, mint elnöknek a községi jegyző indítványára és meghallgatása után jogában áll a tárgyat a napirendről levenni, szólótól a szót megvonni. Az elnök eljárása a jegyzőkönyvbe beveendő.

l) Bármikor felszólalhatnak azok, akik a személyes megtámadásra felelni, vagy a tanácskozási szabályokra hivatkozni akarnak.

m) Aki a tanácskozás méltóságát sérti, vagy a gyűlés tagjait támadva, ellenük illetlen vagy sértő kifejezéssel él, vagy valakinek jóhírnevét támadja és egyéb módon személyeskedik, s azt nyomban vissza nem vonja és a sértettet, illetőleg a közgyűlést meg nem követi, nemzet- vagy társadalom-ellenes magatartást tanúsít, vallási gyűlölködésre szít, botrányos magaviseletével a tanácskozást zavarja, az elnök intézkedésének ellenszegül, széksértést követ el.

A széksértést elkövető a képviselőtestület által .....P-ig terjedő pénzbírsággal büntetendő, amely közigazgatási úton hajtandó be. Ennek kimondása szavazás útján döntendő el.

A bírsággal terhelt, amíg azt le nem fizette, a közgyűléseken részt nem vehet.

A bírság a képviselőtestület által meghatározott jótékony célra fordítandó.

n) A képviselőtestület gyűlései nyilvánosak, de ha a hallgatóság közül bárki is a tanácskozásba beleszól, vagy a közgyűlés tagjait sértegeti, vagy kihívó magatartást tanúsít, a teremből az elnök által kiutasítandó, szükség esetén karhatalommal is eltávolítandó.

Ha az ügy természete megkívánja, a közgyűlés zárt ülés alakul. Mindenkor zárt ülésben kell tárgyalni azon ügyeket, amelyeknek nyilvánosságra jutása:

1. a köz érdekét;
2. az egyes egyének jogos magánérdekeit vagy jóhírét veszélyeztetné;
3. valamint azon ügyeket, melyeknek zárt ülésben való tárgyalását közérkölcshiségi szempontok teszik kívánatossá;

4. a széksértési ügyeket.

A zárt ülést, ha az előző bekezdésben felsorolt esetek közül valamelyik előfordul, az elnök rendeli el; más esetekben a közgyűlés — minden vita kizárásával és egyszerű szavazás útján — szótöbbséggel mondja ki.

A zárt ülésben hozott határozatot mindig nyílt ülésben kell meghirdetni.

o) A már egyszer tárgyalta és határozattal elintézett ügy ugyanazon ülésben tárgyalás alá nem vehető. Amíg a tárgyalás alá vett ügy határozattal elintézve nincs, más ügy tárgyalás alá nem vehető.

p) A közgyűlésen a jelenlevők határoznak. Kivétel az az eset, amikor a törvény bizonyos esetekben másképp rendelkezik. (Az 1886. évi XXII. tc. 110. §-ában előírt esetekben.)

A tárgysorozatra került ügy feletti döntés határozathozatallal történik.

A határozat vagy egyhangú, amikor az előadói javaslat ellen senki sem szavazott, vagy szótöbbséggel hozzák.

A szavazás rendszerint felállással, illetőleg ülve maradással történik.

Minden esetben azonban — tehát akkor is, ha ellenindítvány nincs és az vélelmezhető, hogy a határozat egyhangú lesz — névszerinti szavazást kell elrendelni, ha:

1. azt a törvény előírja, vagy
2. tiz tag írásban kívánja, vagy
3. az elnök vagy vezetőjegyző azt szükségesnek tartja.

A névszerinti szavazás úgy történik, hogy a jegyző felolvassa a tagok névjegyzékét, a jelenlevő tagok pedig nevük felolvasásakor „igen“ vagy „nem“ szóval szavaznak, kivételes esetekben (p. o. versenytárgyalás) a szavazás a tárgy vagy személy megnevezésével történik. A szavazatokat a jegyző vagy helyettese jegyzi fel.

Szavazatok csak a névsor olvasása alatt fogadhatók el.

A névsor felolvasása után az elnök a szavazást berekeszti.

A szavazatok eredményét a vezetőjegyző összeállítja és kihirdetés végett az elnöknek átadja.

Az elnök rendszerint nem szavaz. Szavazategyenlőség esetén elnöki jogán dönt.

q) Ha a tárgyhöz szólásra jelentkező már nincs, elnöklő bíró a kérdést szavazásra teszi fel; a kérdést úgy szövegezi, hogy arra „igen“ és „nem“-mel lehessen szavazni. A kérdés feltevéséhez a tagok hozzászólhatnak.

Először az előadói javaslatot, azután a képviselőtestületi tagok által előterjesztett javaslatokat bocsájtja szavazás alá és pedig oly módon, hogy mindig az a javaslat kerüljön előre, mely által a legtöbb javaslat elesik.

A közgyűlési jegyzőkönyv.

. §.

A képviselőtestületi ülések jegyzőkönyve a gyűlés után 48 óra alatt a vezetőjegyző által a gyűlésen készített feljegyzésekből és az előterjesztett határozati javaslatokból összeállítandó.

A jegyzőkönyv készítésére vonatkozólag a 126.000/1902. sz. Bm. Ü. Sz. 79. §-ának a rendelkezései az irányadók.

Ezenkívül a jegyzőkönyvön feltüntetendő a közszemlére kitétel ideje.

Ha a közgyűlésből a jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldött hitelesítők a közgyűlés jegyzőkönyvét — bármilyen okból is — nem hitelesítenék, a vezetőjegyző kötelessége, hogy hitelesítésének ügyét a legközelebbi közgyűlés tárgysorozatába — első pont alatt — kitűzze s a közgyűlés határozatilag hitelesítse.

A közgyűlési jegyzőkönyvek a többi iratoktól elkülönítve, betűsoros tárgymutatóval ellátva, külön bekötött könyvben őrzendők meg.

A közgyűlési jegyzőkönyveket a község házáról elvinni, vagy eredetiben csatolni nem szabad. Ha törvény vagy rendelet eredeti jegyzőkönyv felmutatását, beterjesztését rendeli, ez esetben eredeti jegyzőkönyv megfelelő számban állítandó ki.

VI. fejezet.

A községi előljáráóság.

. §.

A községi előljáráóság alatt általában a törvényben meghatározott személyek értendők.

Kifelé az előljáráóságot a községi bíró és a vezetőjegyző együttesen képviselik, akik a község nevében együttesen, de mindegyik saját, egyéni felelőssége mellett jár el.

Amikor törvényben, rendeletben, szabályrendeletben „községi előljáráóság“ van említve mint valami konkrét ügy végrehajtója, akkor az alatt mindig a bíró és jegyző értendő.

. §.

A községi előljáráóság végrehajtja a törvényben reá rótt teendőket, a felsőbb hatóságok rendelkezéseit, a képviselőtestület határozatait. Előkészíti a képviselőtestület elé tartozó ügyeket, — illetőleg azokat, amelyek szakbizottságokhoz tartoznak, vagy a képviselőtestület által oda lettek utalva, előkészítésének a biztosítása és a község előrehaladása érdekében.

Teljesíti a községi előljáráóság ezenkívül mindazokat a teendőket, melyeket a törvény és felsőbb hatóságok rendelkezései a községre utalnak, ha azok sem

A községi bíró.

. §.

Képviseli a jegyzővel együtt a községet hatóságok előtt és magánegyénekkel szemben.

A vezetőjegyzővel együtt végrehajtja a képviselőtestület határozatait és a felsőbb hatóságok rendelkezéseit, utasításait.

A jegyzőt és a községi tisztviselőket és alkalmazottakat működésükben támogatja. A szükséges okmányokat aláírja.

Felügyel a község vagyonára és annak törvényes kezeléséről a jegyzővel együtt gondoskodik. A községi különféle pénztárak terhére a jóváhagyott költségvetések korlátain belül a jegyzővel együtt utalványoz.

Gondoskodik a köztartozások behajtásáról és elősegíti mindenben a közigazgatás zavartalan vitelét.

Akadályoztatása esetén helyettese a törvénybíró; ha az is akadályozva volna, az életkorban legidősebb esküdt.

A törvénybíró.

. §.

A törvénybíró a községi bírónak állandó helyettese s mint ilyen a helyettesítés tartama alatt a bírói jogokat gyakorolja, viszont annak kötelezettségei is terhelik.

Gyakorolja a jegyző és egy esküdt közreműködésével az elsőfokú községi és mezőrendőri bíraskodást.

A községi vezetőjegyző.

. §.

Mint a község első tisztviselője, a községi közigazgatás vezetője, a községi irodák főnöke, valamint az állami anyakönyvek vezetője.

A községi bíróval együtt képviseli a községet és az előljáróságot.

Vezet a beosztott tisztviselőkkel együtt a községi ügyvitelt a 126.000/1902. BM. sz. Ügyv. Szab. rendelkezései szerint.

Irányítja a község háztartását, a bevételeket és kiadásokat a bíróval együtt utalványozza, a vonatkozó jogszabályok rendelkezései szerint elkészíti a költségvetést, zárszámadást, gondoskodik azoknak a kellő felszereléséről és a képviselőtestület által kellő időben való letárgyalásáról.

Végrehajtja a községi képviselőtestület határozatait, szabályrendeleteit. Beosztja a községi előljárók, tisztviselők, alkalmazottak munkakörét és teendőit, s azok mikénti elvégzésére utasításokat ad. Rendelkezik a községi szegődményesek felett.

Általában teljesíti mindazon köteleességeket és gyakorolja mindazon jogokat, melyeket a törvények, rendeletek, szabályrendeletek reá hárítanak, s irányítja mindazon feladatok megoldását, amelyek a különféle jogszabályok által a községi előljáróságra vannak ruházva.

A községi orvos.

. §.

A községi orvos az előjárói tanácsnak és a képviselőtestületnek a tagja, mindkettőben szavazati joggal bír.

Kötelességeit általában a közegészségügyi törvények és rendeletek, különösen az 1936. évi IX. tc. és az ennek végrehajtása tárgyában kiadott rendeletek szabályozzák.

Végzi a község közegészségügyi és orvosrendőri ügyeit, a halottkémlést, a nyilvántartott szegénybetegek díjtalan orvosi vizsgálatát, gyógykezelését, az ezen ügyekkel kapcsolatos összes nyilvántartásokat vezeti, a velük kapcsolatos levelezést is intézi.

Mindezen ügyekben önálló előadóként szerepel, a részére kiosztott ügyeket felelősség mellett intézi.

A község *gazdasági* cselédeit, azok feleségeit és 12 éven alól, a családfővel közös háztartásban élő gyermekeit a határozatilag megállapított díjért kezeli.

Magángyakorlatot folytathat, az e téren végzett munkásságáért szedhető díjakat a vármegyei szabályrendelet állapítja meg.

A húsvizsgáló községi állatorvos akadályoztatása esetén teljesíti az előzetes és utólagos húsvizsgálatokat. Ezért díjazásra igényt nem tarthat.

A községi állatorvos.

. §.

A községi állatorvos ellátja az érvényben álló jogszabályokban körülírt állategészségügyi teendőket. Hivatását és hatáskörét az 1928. évi XIX. tc. 115. §-a és az ezen törvény végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri és felsőbb hatósági rendeletek írják elő.

Különös teendői a következők:

A községi vágóhid kezelése, felügyelete, a levágásra szánt állatok előzetes és utólagos egészségügyi vizsgálata, a vágatási lajstrom vezetése, a húsárúsító üzletek, húsfeldolgozó és árusító helyek felügyelete, állategészségügyi nyilvántartások és kimutatások vezetése, állategészségügyi kérdésekben szakvélemény adása, vásárokon az állatorvosi ellenőrzés teljesítése minden külön díjazás nélkül, a gyepmester működése és a gyepmesteri telep felett való felügyelet.

A községi tenyész- és haszonállatok beszerzésénél és értékesítésénél a díjtalanul való közreműködés. A községi tenyész- és haszonállatok, valamint a kihelyezett állami ménnek díjtalan gyógykezelése.

A haszonállatok és lovak szokásos vizsgálatának teljesítése.

A haszonállatok összeírásában való közreműködés.

Magángyakorlatot folytathat, ezen ténykedése után a vármegyei szabályrendeletben vagy miniszteri rendeletben megállapított díjakat szedheti.

Tagja az előjárói tanácsnak és a képviselőtestületnek, de a képviselőtestületben szavazati joga nincsen.

Az állategészségügyi kérdésekben önálló előadóként szerepel, a részére kiosztott ügyeket felelősség mellett intézi.

A községi pénztárnok.

. §.

A községi pénztárnok kötelessége, munkaköre és felelőssége a községi háztartásról és számvitelről szóló vármegyei szabályrendeletben van előírva.

A pénztári ellenőrrel együtt kezeli a község hivatalos pénzeit, a határozott rendeltetéssel bíró letéteket és mindennemű értékeket; vezeti a főnaplót, őrzi a pénzszechrény eredeti kulcsaiból a községnél levő példányoknak az egyikét.

A pénztárhoz beérkezett pénzküldeményeket és értékeket az ellenőri teendőket végző pénztári ellenőrrel együtt átveszi, naplózza.

Naponként zárlatot csinál, az ellenőr jelenlétében a pénzkészletet és értékeket megolvassa, annak eredményét a napi zárlatokról készített naplóba feljegyzi, a naplót ellenőrrel együtt aláírja.

A községi pénztárban kezelt pénzekért, értékekért, pénztári okmányokért elsősorban felelős.

Kifizetéseket csak olyan utalványra teljesíthet, amelyet bíró és jegyző aláírtak.

A pénztárnokot rövidebb ideig tartó akadályoztatása esetén a törvénybíró helyettesíti.

A pénztárnok általában nem köteles biztosítékot letenni, de ha a képviselőtestület annak adását szükségesnek ítéli és a mérvét is megállapítaná, és az erre vonatkozó határozata a törvényhatóság által is jóváhagyást nyer — ebben az esetben annak letételére záros határidővel kötelezhető. Ha ezen intézkedésnek nem tenne eleget, az állásáról lemondottnak tekintendő.

A községi közgyám.

. §.

A közgyám kötelességei az 1877. évi XX. tc., a vármegyei gyámhatósági szabályrendeletben és a 129.000/1902. B. M. sz. Ügyv. Szabályzatban, illetve az idevonatkozó újabb törvényekben és rendeletekben vannak részletesen megírva.

Köteles a jegyző árvaügyi rendelkezéseit végrehajtani.

A községi esküdtek.

. §.

Az esküdtek a bíró és jegyző rendelkezései alatt állanak és a bíró által megállapított sorrendben és a szükséghez mérten vétetnek igénybe a község szolgálatára. A reájuk bízott teendőket lelkiismeretesen és pontosan ellátni kötelesek.

Közreműködnek a különféle összeírásoknál, zálogolásoknál, árverések megtartásánál.

A községi alkalmazottak.

. §.

- szülésznő,
  - rendőr,
  - kézbesítő,
  - mezőőr,
  - gyepmester,
  - belső (előfogatos) kocsis,
  - tűzőr,
-
-
-

A szülésznőt a képviselőtestület választja a főszolgabíró elnöklete alatt; a jelölés joga is a főszolgabírót illeti.

A többi alkalmazottakat a községi előljárói tanács fogadja fel és meg nem felelés, vagy szolgálati hanyagság, illetve mulasztás miatt az eset körülményeihez képest azonnal, vagy 30 napi felmondással elbocsáthatja őket.

Amennyiben a vezetőjegyzőnek az előljárói tanács által felfogadott alkalmazott ellen bármely okból alapos kifogása van és azt az előljárosági tanács nem akarja figyelembe venni, — az ügy a főszolgabíró elé terjesztendő, aki a felfogadás, illetve elbocsájtás kérdésében végérvényesen határoz.

Szolgálatba lépésük alkalmával az összes alkalmazottak a községi előljároság előtt esküt vagy fogadalmat tesznek, kötelességük teljesítéséért — szükség esetén — anyagi felelősséggel is tartoznak.

Az esküről, illetve fogadalomról rövid jegyzőkönyv veendő fel.

Kisebb mulasztások esetén az alkalmazottakkal szemben a községi előljároság 5 pengőig terjedhető rendbírságot is alkalmazhat. Az erre vonatkozó határozat ellen egyfokú fellebbezésnek van helye a járási főszolgabíróhoz, aki végérvényesen határoz. A bírság jótékony célra fordítandó.

IX. fejezet.

A községi szegődményesek.

. §.

- kocsis (gazdasági),
  - béres,
  - bika- és kanápoló,
  - udvaros,
  - takarítónő,
-
-
-

A községi gazdasági szegődményeseket az előjárói tanács fogadja fel és a törvényszerű felmondási idők betartásával bocsátja el szolgálatukból. (1907. évi XLV. tc.)

Amennyiben a vezetőjegyzőnek az előjárói tanács által felfogadott szegődményes ellen bármely okból alapos kifogása van és azt az előjárósági tanács nem akarja figyelembe venni, — az ügy a főszolgabíró elé terjesztendő, aki a felfogadás, illetve elbocsátás kérdésében végérvényesen határoz.

X. fejezet.

Fizetések.

. §.

A községi tisztviselők és szülésznő..... illetményei az erre vonatkozó törvényben, illetve kormányrendeletben vannak megállapítva, míg az előjárósági tagok tiszteletdíjait, az alkalmazottak és szegődményesek illetményeit külön szabályrendelet szabályozza, illetve azokat a képviselőtestület évenként a költségvetés tárgyalásakor állapítja meg.

Hivatalos kiküldetéseknél felszámítható utazási költségeket, napidíjakat a 7100/1930., illetve 7600/1930. ME. rendelet szabályozza a tisztviselőket illetően, míg az előjáróság többi tagjai és az egyéb alkalmazottak, szegődményesek ily címen járó illetményeit a fizetési szabályrendelet rendezi.

A községi tisztviselők és alkalmazottak a megállapított hivatalos órán túl teljesített hivatalos munka után semmiféle külön díjazásban nem részesülnek.

A kisegítő munkaerők díjazása megállapodás szerint fizetendő.

A képviselőtestületnek jogában áll tisztviselőinek, alkalmazottainak az évi költségvetés alapján s annak keretén belül az állás viselésével szokás szerint együtt járó rendkívüli költségeket, különös okból engedélyezett díjakat, jutalmakat, segélyeket vagy jutalékokat megszavazni és juttatni. Az ilyen határozata csak jóváhagyás után hajtható végre.

XI. fejezet.

A jegyzők magánmunkálata.

. §.

Az önálló hatáskörű jegyzők a vonatkozó vármegyei szabályrendelet rendelkezései alapján magánmunkálatokat végezhetnek, kötelesek azonban ebben a tekintetben a 126.000/1902. BM. sz. Ü. Sz. VII. fejezetében foglalt rendelkezéseket pontosan betartani. Ily célokra a hivatali személyzetet igénybe nem vehetik, azokkal e tekintetben nem rendelkeznek. Ha azonban külön megállapodás alapján egyes magánmunkálatok elkészítését a személyzet valamelyik tagjára bizzák, az illető ezt a munkát csak hivatalos órán kívül végezheti és a felelősség azért is teljesen a megbízó jegyzőt terheli.

A lényegében nem magánmunkálati jellegű, de díjazással járó hivatalos cselekmények (pl: községi bizonyítványok, becslevelek, aláírások hitelesítése, birtokivmásolatok, stb.) után járó díjak a munkálatot valóban végző tisztviselőt illetik, ha ezek elkészítésével a vezetőjegyző által megbíztatnak.

Szabadságok.

. §.

Jegyzőnek, községi állatorvosnak 4 heti, segédjegyzőnek 3 heti, az időszaki választás alá eső, tehát nem élethossziglan választott előljárósági tagoknak, irodatiszteknek és egyéb tisztviselőknek 2 heti, az alkalmazottaknak 8 napi szabadságidő igénybevételére van joguk évenként.

Ezen rendszeresített szabadságidőket a vezetőjegyző meghallgatása után a főszolgabíró engedélyezi. A rendszeresített szabadságok meghosszabbítását, esetleg családi, gazdasági, egészségi vagy egyéb méltánylást érdemlő fontos okokra alapított rendkívüli szabadságokat pedig a képviselőtestület engedélyezi.

A községi orvos szabadságolása és helyettesítése kérdésében a 100/1939. BM. körrendelet értelmében a vármegye alispánja intézkedik. A helyettesítésével felmerülő költségeket ugyanazon körrendelet értelmében a község viseli.

A vezetőjegyző helyettesét a főszolgabíró nevezi ki. A többi tisztviselő szabadsága esetén pedig ügykörük ellátása iránt a vezetőjegyző intézkedik.

A szabadságidő csak oly időben vehető ki, mikor az a közigazgatás menetnem hátráltatja, s csak az veheti igénybe, aki munkájával nincsen hátralékban.

A szabadságidő tartama alatt a községi tisztviselők, előjárók, alkalmazottak illetményeik teljes élvezetében állanak. A szabadságon levőt helyettesítő másik községi alkalmazott külön díjazásra igényt nem tarthat.

Rendkívüli szükség esetén — közszolgálat érdekében — a már megkezdett szabadság visszavonható, a szabadságon levő vissza is rendelhető.

Betegség címén kért szabadság engedélyezése iránti kérelemhez a községi orvos bizonyítványa csatolandó. A betegszabadság — feltéve, hogy a betegség nem az illető könnyelműsége folytán támadt, — a rendes szabadságidőbe nem számít be.

Előző naptári évről visszamaradt szabadságidőhöz való jog elenyészett, s az nem vehető ki.

Tisztviselőknek, alkalmazottaknak, szegődményeseknek 48 órát meg nem haladó szabadságot — az illető szóbelileg előterjesztett kérelmére — a vezetőjegyző engedélyezhet.

Amennyiben a szabadságok ügyében egyéb vagy újabb jogszabályok másként intézkednek, azok rendelkezései az irányadók.

Hivatalos órák.

. §.

A község hivatalaiban a hivatalos órák

A vezetőjegyző — mindazon ideig, amíg annak szükségét látja — a hivatalos órákat 2 órával meghosszabbíthatja.

Betegség, baleset, öregség, rokkantság esetére szóló biztosítás.

. §.

A nyugdíjjogosultsággal nem bíró tisztviselők és állandó alkalmazottak fizetését a község igazolt betegség esetén hat hónapon át teljes egészében kiszolgáltatja, s így azok az 1927. évi XXI. tc. 7. §-ának első bekezdése értelmében betegség esetére szóló biztosítás kötelezettsége alá nem esnek.

A kisegítő munkaerők és a jutalékra felfogadottak (általában mindazok, akik tisztviselői munkakört ideiglenes minőségben töltenek csak be) betegség, baleset, rokkantság és öregség esetére a MABI-nál biztosítandók. A betegségi, rokkantsági, öregségi biztosítási díjaknak a felét a munkaadó község, felét pedig az alkalmazott fizeti, ezért a felerész havonta levonandó tőle az illetményei kifizetésekor. A balesetbiztosítási járulékokat azonban teljes egészében a munkaadó község fizeti.

Azon állandó alkalmazottak pedig, akik nem töltenek be tisztviselői munkakört (rendőrök, kézbesítők, bábák, stb.) de betegség esetén az illetményeiket hat hónapon át megkapják, baleset, öregség, rokkantság esetére az OTI-nál biztosítandók. A balesetbiztosítási járulékokat egészében a község viseli. Az öregség-rokkantsági biztosítási díjakat felerészben a község, felerészben a munkavállaló fizeti, ezért a felerész illetményeik kifizetésekor havonta levonandó tőlük.

A községi gazdaságban alkalmazott gazdasági cselédek (gazdasági kocsis, béres, bika- és kanápoló, stb.) alkalmazása, illetményei és a szolgálatból való elbocsátása tekintetében a gazdasági cselédekre vonatkozó mindenkorai törvény rendelkezései irányadók. Ezeknek, a velük közös háztartásban élő feleségeik és 12 éven aluli gyermekeiknek betegsége esetén az orvosi gyógykezelést községi orvosa útján a község adja és viseli az orvosszerek költségeit is legfeljebb 45 napig. (Az 1907. évi XLV. tc. 28. §-a). Baleset esetére az 1902. évi XIV. tc., öregség-rokkantság esetére pedig az 1938. évi XII. tc. 2. § d) p. értelmében az OMBI-nál biztosítandók. A szolgálati idő alatt megbetegedett községi gazdasági cseléd kórházi ápolási költségét pedig a 6000/1931. ME. rendelet 3. §-a értelmében 30 napon át a munkaadó község köteles viselni.

Vegyes rendelkezések.

. §.

A községben szervezett vagy szervezendő intézmények és bizottságokról — amennyiben azok nem törvény vagy felsőbb rendelet folytán alakítandók meg — külön szabályrendeletek intézkednek.

KNER IZIDOR KÖNYVNYOMDÁJA

KÖNYVNYOMDA, KÖNYVKÖTÉSZET, VONALOZÓINTÉZET, KÖZIGAZGATÁSI NYOMTATVÁNY-, PAPIR- ÉS ÍRÓSZERRAKTÁR
CÉGTULAJDONOSOK: KNER IMRE ÉS KNER ENDRE • ALAPÍTÁSI ÉV: 1882

GYOMA, BÉKÉS MEGYE

TELEFONSZÁM 4. TÁVIRATCÍM: KNER GYOMA. MAGYAR KIR. POSTATAKARÉKPÉNZTÁRI CSEKKSZÁMLA SZÁMA: 8782.

Gyoma, 1939. június 26.

Tekintetes Főjegyző Úr!

A szabályrendeletek

szerkesztése egyik legnehezebb és legfelelősségteljesebb munkája a vezetőjegyzőnek. Már évek sora óta tartunk raktáron szabályrendeleteket, amelyek egyrészenek szövege kormányrendeletekben adatott ki, másrészüket pedig sokesztendő tapasztalatok alapján, kiváló közigazgatási szakemberek segítségével magunk szerkesztettük. Most — tekintettel a visszacsatolt területekről fokozottabban jelentkező keresletre — kiegészítettük ezt a sorozatot a **szervezési szabályrendelet** elkészítésével és összes jelenleg kapható szabályrendeleteinket az alábbiakban ismertetjük:

- 2936 rsz. Szervezési szabályrendelet nagyközség részére.** 20 oldalas A4 alakú füzet, tartós fedőlappal, részletes tartalomjegyzékkel, külön tájékoztatóval, 1 füzet ára **1 pengő.**
- 2937 rsz. Szervezési szabályrendelet kisközség részére.** 20 oldalas A4 alakú füzet, tartós fedőlappal, részletes tartalomjegyzékkel, külön tájékoztatóval, 1 füzet ára **1 pengő.**
- 2936/a rsz. A községi elöljáróság jogai és kötelességei.** Kivonat a fenti szabályrendeletekből, az elöljárósági tagoknak az eskütétel alkalmával való kiosztás céljára. A5 nagyságú negyedív, darabja **2 fillér.**
- 2949 rsz. Szabályrendelet a község tisztviselőinek, elöljáróinak és alkalmazottainak hivatalos munkaidejéről.** (108.477/1935. IV. Bmr., akár osztatlan, akár osztott munkaidőre kitölthető minta.) A3 nagyságú ív merített papiroson. Darabja **8 fillér.**
- 2373 rsz. Szabályrendelet a fogyasztási adók és adópótlékok kivetése, beszédése, ellenőrzése és kezelése tárgyában.** (Függelék a 121.100/1923. PM. Utasításhoz és 2. sz. függelék a 200/1939. PM. rendelet 63. §-ához. Legújabb, a Felvidék visszacsatolása alkalmával közzétett szöveg, amely minden eddigi módosítást magába foglal.) 24 oldalas A4 alakú füzet, famentes papiroson, mellékelve hozzá a most érvényes Árszabás egy példánya. Darabja **1 pengő.**
- 2353/c rsz. Szabályrendelet az ingatlan vagyónátruházási ügyekről.** Melléklet a 115.175/1935. BM. körrrendeletéhez. A3 nagyságú ív, merített papiroson. Darabja **8 fillér.**
- 2674/b rsz. Járdaeépítési szabályrendelet.** (Melléklet a 84.100/1938. BM. rendelethez.) 8 oldalas A4 nagyságú füzet merített papiroson, mellékelve hozzá a 84.100/1938. BM. rendelet teljes szövege, a felterjesztésre vonatkozó tudnivalókkal. Darabja **30 fillér.**
- 2444 rsz. Szabályrendelet a közvágóhid használatáról, a húsvizsgálatról és az ezekért fizetendő díjakról.** (1928: XIX. tc. 30. § 3. bek. és 100.000/1932. Fmr. 74—102. §. A T. rendelkezései értelmében csak a helyi vonatkozású rendelkezéseket tartalmazza és szövetkezett községek számára is alkalmas.) 8 oldalas A4 nagyságú füzet, merített papiroson. Darabja **30 fillér.**
- 2444/a rsz. Szabályrendelet állatorvosi kör és körállatorvosi állás szervezéséről.** (100.000/1932. Fmr. 587. § (2). bek. és 25.582/1937. kig. sz. pestm. alisp. rend. A) minta, de más megyékben is használható.) A3 nagyságú ív, merített papiroson. Darabja **8 fillér.**
- 2444/b rsz. Szabályrendelet községi állatorvosi állás szervezéséről.** (100.000/1932. Fmr. 587. § (2). bek. és 25.582/1937. kig. sz. pestm. alisp. rend. B) minta, de más megyékben is használható. A3 nagyságú ív, merített papiroson. Darabja **8 fillér.**

- 86/a rsz. Szabályrendelet a hangversenyek, táncmulatságok, mutatványok stb. meg-
tarthatására kiadott helyhatósági engedélyek után községi szegényügyi
célokra szedendő díjakról.** (64.573/1901. Bm. körr. 11. §.) A3 nagyságú ív merített
papíron. Darabja **8 fillér.**
- 102/a rsz. Szabályrendelet a köz- és magánjellegű hirdetések közzétételéről (pub-
likálás és dobolás) és az utóbbiak után fizetendő díjakról.** A3 nagyságú ív, merít-
ett papíron. Darabja **8 fillér.**
- 2690/a rsz. Vásári és piaci helypénzdijszabályzat, ha az üres járművek díjkötelesek.** (24.059/
1938. I. b. KKmr.) 8 oldalas A4 alakú füzet, merített papíron, amelybe a díjtételek
beirandók. Használható akár a betérjesztés, akár a jóváhagyott szabályzatból szükséges
további példányok elkészítésére. Csatolva van hozzá a rendelet kivonata a betérjesz-
tésre vonatkozó tudnivalókkal. Darabja **30 fillér.**
- 2690/ak rsz. Ugyanaz, kifüggesztés céljára.** A2 alakú nagy ív, erős papíron. Darabja **30 fillér.**
- 2690/b rsz. Vásári és piaci helypénzdijszabályzat, ha az üres járművek díjmentesek.** (24.059/
1938. I. b. KKmr.) 8 oldalas A4 nagyságú füzet, merített papíron, amelybe a díjtéte-
lek beirandók. Használható akár a betérjesztés, akár a jóváhagyott szabályzatból szük-
séges további példányok elkészítésére. Csatolva van hozzá a rendelet kivonata a betér-
jesztésre vonatkozó tudnivalókkal. Darabja **30 fillér.**
- 2690/bk rsz. Ugyanaz, kifüggesztés céljára.** A2 alakú nagy ív, erős papíron. Darabja **30 fillér.**
- 2690/c rsz. A vásári és piaci helypénzdijszabályzat állatokra vonatkozó díjtételei.** (95.000/
1900. Fmr. 37. § 3. bek. és 24.059/1938. I. b. KKmr. I. rész.) A fenti kétféle díjszabály-
zat első részének rovatai és szövege, amely a hivatkozott rendelet értelmében a vásár
bejáratánál kifüggesztendő.) A3 nagyságú ív, erős papíron. Darabja **20 fillér.**
- 2759/a rsz. Nyilvántartás a község szabályrendeleteiről.** (126.000/1902. Bm. K. Ü. Sz. 58. §.)
A4 nagyságú füzet, kemény karton fedéllel és két belívvel, 50 tételre. Minden tételnél a
szabályrendeleten kívül 5—5 pótszabályrendelet elfogadásának, jóváhagyásának, és az
esetleg hatályon kívül helyező határozat keltének és számának feljegyzésére szolgáló
rovatokkal. Darabja **80 fillér.**
- 2759 rsz. Borítékiv szabályrendeletek megőrzéséhez.** (126.000/1902. Bm. K. Ü. Sz. 58. § (1). és
(3.) bek.) Duplalapos, tartós, erős kartonból készült dosszié, amelynek első oldalán a
pótszabályrendeletekre vonatkozó adatok jegyezhetők fel, a belső két oldalán pedig a
hivatkozott rendelet szerint a hiv. használatra kiadott példányokról vezetendő u. n.
Jegyzéklap adatai találhatóak. Darabja **40 fillér.**
- ⚡ Ez a borítékiv, tekintettel arra, hogy a legtöbb szabályrendelet eredetileg még a régi irodai (u. n. 0-ás)
alakban készült, a régi irodai alaknak megfelelő méretű, de kívánatra kapható új irodai alakban is!**
- 050 sz. Aktatábla (fascikulus) a szabályrendeletek iratnyalábban való őrzéséhez.**
(126.000/1902. Bm. K. Ü. Sz. 58. § (1). bek.) Régi irodai (0-ás) alakban, erős, kék papi-
rossal borított papírlémezről, kék fűzőszalaggal, párja **1.20 pengő.**
- ⚡ Ahol már az összes szabályrendeletek az új szabványalakban készültek, ehelyett az 1050 sz. alatt
kapható új alakú aktatábla szerzendő be, ugyanabban az árban.**
- ⚡ A megrendelőlap hátsó oldalán felsoroljuk néhány igen praktikus nyilvántartásunkat, amelyek
beszerzése a csekély költséggel szemben igen nagy előnnyel jár, mert segítségükkel fontos teendőket
lehet könnyen lebonyolítani és rendet tartani.**

A fent közölt árakban mindennemű mellékköltség (tehát a csomagolás, a portó és
mindennemű illeték is) benne foglaltatik. Ha azonban a füzet alakúakból nagyobb
mennyiség rendeltetik egyszerre — például sok községből álló körjegyzőségek számára —
ugyanúgy, mint raktári nyomtatványainknál, a fenti árakat méltányosan mérsékeljük.

Díjtalan mintákat nem küldhetünk a fentiekből, mert előállításuk igen sok munkát
és költséget igényelt és a csekély szükséglet mellett a mintaküldés költségeit vállal-
nunk már nem lehet. Hisszük, hogy a fent felsorolt nyomtatványokkal nagy segítsé-
gére lehetünk megrendelőinknek s örömmel ajánlva fel ezek szállítását, vagyunk

kiváló tisztelettel

Kner Izidor könyvnyomdája

Kner Imre

Kner Endre

Az 1939. június hó 26-án kiadott körlevél megjelenése óta raktárra felvett
újabb szabályrendeleteink:

Raktári szám	C í m	Törvény vagy rendelet	Nagy-ság	1 iven hány tétel
2722/a	Szabályrendelet a köztemetőről és a temetkezés rendjéről, a községi köztemető ügyének minden részletére kiterjedő, igen praktikus minta, merített papíron, darabja 30 fillér	1876: XIV. tc. 116. és 122. § és 1908: XXXVIII. tc. 1. § c) p.	A3 2 iv	—
⚡	A fenti szabályrendeletnek megfelelő temetői főkönyv (sírhelynyilvántartás) 2722 rsz. alatt kapható.			
130/c	Községi előfogat-tartási szabályrendelet (arra az esetre, ha a község az előfogatozásra saját kocsit és lovakat tart) részletes, igen bevált minta, 1 iv terjedelemben, merített papiroson		A3	—
130/d	Községi előfogat-kirendelési szabályrendelet (arra az esetre, ha a község az előfogatállításról, közszolgáltatásként, sorrend szerinti kirendeléssel gondoskodik) 1 iv terjedelemben, merített papiroson	177.300/1924. Bm. körr. 13. §	A3	—
⚡	A fenti szabályrendeleteknek megfelelő előfogatozási napló és bárcakönyvek raktárról kaphatók.			
⚡	Apaállattartási és fedeztetési szabályrendeletet nem tartunk raktáron, mert ilyenre szükség nincs. Az idevonatkozó rendelkezéseket az 1894: XII. tc. III. fej. és a 48.000/1894. Fmr. III. fej., valamint az 1927: XXV. tc. és a 33.000/1928., illetve a 84.100/1938. Fmr. alapján alkotott <i>várm. szabályrendeletek</i> tartalmazzák. A községnek csak a várm. szabályrendelet rávonatkozó rendelkezéseit kell végrehajtania, ezenkívül évente a Költségvetés IV. fejezetének tárgyalásakor az apaállattartás szükségleteit, valamint — határozatban — a fedeztetési díjakat kell az 1936. évi Belügyminiszteri Tájékoztató (I. 8181/1939. BM. körr. II. r. 13. p. és III. r. 51. p.) alapján megállapítania és ezt a határozatot a költségvetéshez csatolnia. Szabályrendeletben rendezendő kérdések tehát nem maradnak fenn.			
⚡	Tűzrendészeti szabályrendeletet egyelőre nem tartunk raktáron. Ennek mintáját a 180.000/1936. Bmr. 18. § értelmében a M. Kir. Belügyminiszter úr fogja közzétenni. A minta közzététele után annak raktárra felvételéről értesítést fogunk kiadni. Tűzoltótestületi alapszabály, a 110.388/1938. Bmr. alapján, 2530/c rsz. alatt a 114. oldalon van felsorolva.			

Kner Izidor könyvnyomdájának, Gyomán

Ezennel megrendelem ..... község ..... község pénztára terhére az
alábbi tételeket utánvétellel folyószámlára való szállítás mellett. Az áru postán vasúton szállítandó. (Itt a nem kívántak okvetlenül törölendő)

A »Bekötés« rovathoz ezen jelzések használandók: kék papírfedél dróttal fűzve (legfeljebb 15 ív) = **k. b.**, puha félvászonkötés = **p. 1/2**, kemény félvászonkötés = **k. 1/2**, puha vászonkötés = **p. v.**, kemény vászonkötés = **k. v.**, kemény félmolezskinkötés = **k. 1/2 m.**

Raktári vagy megrendelési szám	Hány példány	Megnevezés	1 példány ára	Alak	Jegyzet
2936		Nagyközségi szervezési szabályrendelet , tartós borítékba fűzve, tájékoztatóval	1.—	Füzet	
2937		Kisközségi szervezési szabályrendelet , tartós borítékba fűzve, tájékoztatóval	1.—	Füzet	
2936/a		Az előjáróság jogai és kötelességei , kivonat a szab.-rendből, eskütételnél való kiosztás céljára	—02	A5 negyedív	
2949		Szabályrendelet a hivatalos munkaidőről	—08	A3 ív	
2373		Fogyasztásiadó-szabályrendelet , legújabb, legteljesebb minta, Árszabással	1.—	Füzet	
2353/c		Ingatlanvagyonátruházási illeték-szabályrendelet , hivatalosan kiadott szöveg szerint	—08	A3 ív	
2674/b		Járdaépítési szabályrendelet , hivatalosan kiadott szöveg szerint, tájékoztatóval	—30	2 íves füzet	
2444		Szabályrendelet a vágóhidről, a vágatásról, a vágóhídi és húsvizsgálati díjakról	—30	2 íves füzet	
2444/a		Szabályrendelet állatorvosi kör és körállatorvosi állás szervezéséről	—08	A3 ív	
2444/b		Szabályrendelet községi orvosi állás szervezéséről	—08	A3 ív	
86/a		Szabályrendelet multságok és mutatóványok engedélydíjairól	—08	A3 ív	
102/a		Szabályrendelet a köz- és magánhirdetések közhírretételéről (publikálás és dobolás)	—08	A3 ív	
2690/a		Vásári és piaci helypénzdijszabályzat , ha az üres járművek díjkötelesek. Legújabb minta, tájékoztatóval	—30	2 íves füzet	
2690/ak		Ugyanaz, kifüggesztés céljára , nagy íven, erős papíron	—30	A2 ív	
2690/b		Vásári és piaci helypénzdijszabályzat , ha az üres járművek díjmentesek. Legújabb minta, tájékoztatóval	—30	2 íves füzet	
2690/bk		Ugyanaz, kifüggesztés céljára , nagy íven, erős papíron	—30	A2 ív	
2690/c		A helypénzdijszabályzat kivonata az állatokra vonatkozó díjtételekről a vásártér bejáratánál kifüggeszt., erős papíron	—08	A3 ív	
2759/a		Nyilvántartás a község szabályrendeleteiről , erős táblájú füzet 50 tételre, 5—5 pótszabályrendelettel	—80	Füzet	
2759		Boríték ív (dossier) szabályrendelet őrzéséhez , a Közs. Ügyv. Szab. 58. §-ához, minden szabályr.-hez, régi-új* alakban	—40		
050* 1050*		Aktatábla (fascikulus) szabályrendeletek őrzéséhez a Közs. Ügyv. Szab. 58. §-ához, régi-új* alakban	1·20		

* A nem kívánt alak és szám törölendő.

..... kgy. .... ikt./19 ..... szám.

..... kisközség

**SZERVEZÉSI
SZABÁLYRENDELETE**

2937 rsz. Kner Izidor, Gyoma.

Tartalommutató

I. fejezet. A község alakulása. Terület. Pecsét	1
II. fejezet. A községi hatóság	2
III. fejezet. Település a községben, az illetőség megszerzése	2
Települési, felvételi díjak	3
IV. fejezet. A képviselőtestület	3
A képviselőtestület tagjainak száma	3—4
A képviselőtestület hatásköre	4
V. fejezet. A képviselőtestületi közgyűlések	5
A közgyűlési ügyrend	5—7
A közgyűlési jegyzőkönyv	8
VI. fejezet. Az előljáróság	8—9
A bíró	10
A törvénybíró	10
A vezetőjegyző	10
Az orvos	11
Az állatorvos	11
A pénztárnok	12
A közgyám	12
Az esküdtek (tanácsbeliek)	12
VII. fejezet. Az egyéb tisztviselők	13
A jegyző(k)	13
A segédjegyző(k)	13
Az ellenőr	13
Az irodatiszt(ek)	13
A számtiszt(ek)	13
A díjnok(ok)	13
A végrehajtó(k)	13
. . . . .	13
. . . . .	13
VIII. fejezet. Az egyéb alkalmazottak	14
A szülésznő(k)	14
A rendőr(ök)	14
A kézbesítő(k)	14
A mezőőr(ök)	14
A gyepmester	14
A belső (előfogatos) kocsis(ok)	14
A tűzőr(ök)	14
. . . . .	14
. . . . .	14
IX. fejezet. A szegődményesek	14
A kocsis(ok) (gazdasági)	14
A béres(ek)	14
A bika- és kanápoló(k)	14
Az udvaros(ok)	14
A takarítónő(k)	14
. . . . .	14
. . . . .	14
X. fejezet. Fizetések	15
XI. fejezet. Jegyzők magánmunkálata	15
XII. fejezet. Szabadságok	16
XIII. fejezet. Hivatalos órák	16
XIV. fejezet. Baleset, betegség, öregség, rokkantság esetére szóló biztosítás	17
XV. fejezet. Vegyes rendelkezések	17

..... kisközség

SZERVEZÉSI SZABÁLYRENDELETE

I. fejezet.

A község alakulása. Terület. Pecsét.

1. §.

..... község az ..... évi ..... hó
..... n tartott képviselőtestületi közgyűlésben hozott határozatával önálló kis-
községgé szervezkedett.

2. §.

A község területe az 1 ..... évben eszközölt kataszteri felmérés ered-
ménye szerint: ..... k. hold és ..... -öl.

A határa bel- és külterületekből áll, s a lakott házak száma is ily beosz-
tás szerint van házzámozva.

E szabályrendelet megalkotásakor a belterületen ....., a külterületen
..... lakott ház van. Megkülönböztetésül a belterületi házaknál: „B“, a kül-
területi (tanyai) házaknál pedig „T“ irandó a házzámok előtt.

3. §.

A község ..... vármegye
járásába van beosztva. Az 1894. évi IV. tc. alapján hivatalosan megállapított
neve: „ ..... kisközség.“

4. §.

A község pecsétje köralakú. A felirata a következő: .....
..... vármegye ..... község. 19 .....

A pecsét címerrajza a következő: .....

A községi pecsétnyomó őrzése és használata a községi bíró, illetve
helyettesének feladata.

A körjegyző, körorvos, körállatorvos, marhalevélkezelő és az anyakönyv-
vezető megfelelő jelzésű, előírt formájú körbélyegzőkkel látandó el.

A bélyegzőkkel ellátott előjárósági tagok és tisztviselők a használatukra átadott bélyegzőt kötelesek állandóan zár alatt tartani, hogy azokkal visszaélés ne történhessen. Azok kezelése körüli mulasztásaikért fegyelmi felelősséggel tartoznak.

II. fejezet.

A községi hatóság.

. §.

A községi hatóság a hatásköréhez tartozó ügyekben a területén létező minden személyre, minden tárgyra és minden vagyponra kiterjed, amennyiben azok az 1886. évi XXII. tc. 4. §-ában felsorolt kivételek alá nem esnek.

A törvény korlátain belül a község önállóan intézi saját belügyeit és végrehajtja a törvényeknek, a kormánynak és a törvényhatóságnak az állami és törvényhatósági közigazgatásra vonatkozó rendeleteit.

Az 1886. évi XXII. tc. 21. §-ában felsorolt jogait, a törvények és rendeletek által megállapított kötelességeit:

- a) a községi képviselőtestület;
- b) a községi előjáróság;
- c) segéd- és kezelőszemélyzete és más alkalmazottai által gyakorolja és hajtja végre.

III. fejezet.

Település a községben, az illetőség megszerzése.

. §.

A községben letelepedni óhajtó köteles erre vonatkozó szándékát a beköltözés napjától számított 15 nap alatt az előjáróságnál bejelenteni.

Ha az 1886. évi XXII. tc. 9. §-ában foglalt körülmények fenn nem forognak, a bejelentésről az előjáróság igazolványt köteles a bejelentőnek kiszolgáltatni.

. §.

A községi illetőség megszerzésére és elvesztésére vonatkozó jogszabályokat az 1886. évi XXII. tc. 5—18. §-ai tartalmazzák.

. §.

A község kötelékébe való felvétel kérdésében a község szabad elhatározási joggal rendelkezik. Jogában áll bármely magyar állampolgárt felvenni, illetőleg az erre vonatkozó kérelmét vissza is utasítani.

Kivételt képez, ha az idézett törvény 9. §-ában körülírt település esete forog fenn, s a települő a törvény 11. §-ában előírt feltételeknek megfelel;

ha a törvény 10. §-ában körülírt esetről van szó;

ha a község a felvétel kérdésében való szabad elhatározási jogát eleve korlátozza (felvételi ígérvény), mely esetben a törvény, illetve önmaga szabta korlátok között határozhat.

. §.

A községi kötelékbe való felvételt kilátásba helyezheti, felvételi igényt adhat olyan idegen állampolgár részére, ki a magyar állam kötelékébe való felvételért (honosításért) folyamodik.

A felvételi igény kiadása körül a 44.976/1920. sz. B. M. körrendeletben foglaltakat kell mérlegelni.

. §.

Az állandó állásra élethossziglan választott községi tisztviselők és alkalmazottak végleges minőségben töltött.....évi jó szolgálat után, ha ellenük kifogás nem merült fel, e szabályrendelet intézkedései következtében a község kötelékébe felvetteknek tekintendők, részükre, kérelmükre az illetőségi bizonyítvány kiadható.

. §.

Aki a községben akár településsel, akár a község kötelékébe való felvétel által illetőséget szerzett, köteles az 1886. évi XXII. tc. 14. §-a alapján a következő díjakat fizetni:

- a) a vagyontalan napszámos, kisebb iparos, gazdasági cseléd, iparos- és kereskedősegéd. . . . . P;
- b) hivatalnok, iparos, házzal is biró napszámos. . . . . P;
- c) nagyobb iparos, kereskedő, háztulajdonos és 1—15 k. holdig kisbirtokos és hasznobérlő . . . . . P;
- d) 15—30 k. holdas birtokos és hasznobérlő . . . . . P;
- e) 30—50 k. holdas birtokos és hasznobérlő . . . . . P;
- f) 50—100 k. holdas birtokos és hasznobérlő . . . . . P;
- g) 100 k. holdon felüli birtokos és hasznobérlő . . . . . P;
- h) ezen szabályrendelet életbeléptétől számítva a felvételi díjakra vonatkozólag ezen szabályrendelet intézkedései az irányadók, de egyes indokolt esetekben a képviselőtestület a törvényhatóság jóváhagyásával eltérőleg is intézkedhetik, esetleg a lakosítási díj alól felmentést is adhat.

Ha valaki foglalkozása és vagyoni állapota szerint különböző fokozatokba esnék, a magasabb díjtételt köteles fizetni.

Idegen állampolgár a fenti díjaknak a.....t fizeti. A trianoni szerződés alapján állampolgárságukat veszítették csak a rendes díjakat kötelesek fizetni.

A felvétel kérelmezése esetén a felvételi díj előre fizetendő le. A kérelem elutasítása esetén a lefizetett díj visszautalandó.

IV. fejezet.

A községi képviselőtestület.

. §.

A község az önkormányzati jogát a képviselőtestülete által gyakorolja. A képviselőtestület az 1886. évi XXII. tc. 32. §-ában foglalt rendelkezéseknek megfelelően.....tagból áll.

A tagok fele választott, fele legtöbb adót fizető.

A tagok választására, megbízatásuk tartamára, a virilisjog gyakorlására a mindenkori törvényes rendelkezések az irányadók.

A képviselőtestület választott és legtöbbadófizető tagjain kívül az üléseken szavazati joggal bírnak az 1886. évi XXII. tc. 58. §-ában megnevezett előjárósági tagok és tisztviselők.

A képviselőtestület itt megállapított létszáma, — amíg az el nem éri a 20-at — a község lakosságának szaporodása esetén, általában minden népszámlálás után, az idézett tc. és § alapján újból megállapítandó, mely megállapításra a képviselőtestület a rendes közgyűlésében jogosult és a megállapítás a törvényhatóság által történt jóváhagyás után lép életbe.

. §.

A képviselőtestület a szabályszerű módon, időben összehívott és megtartott közgyűlésében fejt ki munkásságát és gyakorolja jogkörét.

a) Saját belügyeiben határoz, szabályrendeleteket alkot a részére megengedett jogkörben;

b) megállapítja a képviselőtestület tagjainak számát;

c) rendelkezik a község vagyona, jövedelmei, jogosítványai és adósságai felett a vagyonfelügyeleti hatóság ellenőrzése és jóváhagyása mellett;

d) határozatait, szabályrendeleteit saját előjárói és közegei által végrehajtatja;

e) az évenként megállapított és a felsőbb hatósága által jóváhagyott kulcs mellett községi adót és mezőöri járulékot vet ki és hajt be;

f) a községi iskolákról, óvodákról, más rokonintézetekről gondoskodik;

g) a községi, valamint községi kezelésbe átadott utak, hidak, közlekedési eszközökre felügyel, azoknak megfelelő karbantartásáról gondoskodik;

h) a közoktatásra vonatkozó intézkedéseket az általa választott községi iskolaszékkel, illetve a kinevezett felügyelőbizottsággal hajtja végre;

i) kezeli a mezei, a tűz- és közrendészetet, a szegényügyet;

j) megválasztja azon tisztviselőket, akiknek a megválasztása a . § szerint hatáskörébe tartozik;

k) gyakorolja a tisztújítószék elnöke vezetése alatt a kijelölési jogot az előjárói állások betöltésénél a törvény rendelkezéseinek megfelelően;

l) a község közegészségügyének minél tökéletesebb színvonalára hozásáról, a szükséges közegészségügyi intézmények létesítéséről, fejlesztéséről gondoskodik;

m) a kereskedelem, a gyár-, a kézműves- és a háziipar, a mezőgazdaság, vagyis a közvagyonosodás előmozdítását szolgáló intézkedéseket megteszi;

n) a népművelődést előmozdítja;

o) az utcák, terek jókarbantartásáról, a gyalogos közlekedést szolgáló járdák létesítéséről, fejlesztéséről a közutak burkolásáról, a község szépítéséről, fásításáról, világításáról stb. gondoskodik;

p) a község magánjogi követeléseinek elengedése, mérséklése, perek indítása, megszüntetése, egyezségek megkötése kérdésében határoz;

q) a fentiekben felsoroltakon felül gyakorolja mindazon jogokat és teljesíti mindazon köteleességeket is, amelyek a törvények, miniszteri rendeletek, törvényhatósági és községi szabályrendeletek vagy felsőbb hatósági rendelkezések értelmében a hatáskörébe vannak utalva.

A közgyűlések.

. §.

Rendes képviselőtestületi ülés a múlt évi számadások megvizsgálása végett február hónapban, a jövő évi költségvetés megállapítása céljából augusztus hónapban tartandó.

Rendkívüli közgyűlés annyiszor tartható, ahányszor azt a körülmények igénylik és pedig, ha a bíró, vagy maga a képviselőtestület, vagy tagjainak egynegyede jónak látja, továbbá ha a törvényhatóság közgyűlése, közig. bizottság, alispán, főszolgabíró vagy a községi jegyző kívánja.

Az ülések mindenkor ..... tartandók.

A körjegyző által egybeállított, az ülés tárgysorozatát is magában foglaló meghívó oly időben kézbesítendő vagy adandó postára, hogy azt a képviselőtestület minden tagja az ülés előtt legalább 24 órával megkapja. A vidéken lakók meghívója is oly időben küldendő el, hogy azt az ülés előtt 24 órával megkaphassák.

A meghívó egy példánya .....
kifüggesztendő, egy példánya pedig a járási főszolgabírónak beterjesztendő.

A községi számadások megvizsgálására kitzűzött rendes képviselőtestületi közgyűlés határidejéről az 1886. évi XXII. tc. 142. §-a alapján a főszolgabíró és a törvényhatóság által kijelölt egyén a meghívó és a tárgysorozat kapcsán oly időben értesítendő, hogy a kiküldött elnök a számvizsgáló ülésen megjelenhessen, ott elnököljön és a tanácskozást vezethesse.

Rendkívüli közgyűléseken csakis a közlött tárgysorozatba felvett, a rendes közgyűlésen azonban más tárgyak és önálló, a gyűlés tagjai által benyújtott indítványok is tárgyalhatók. Az önálló indítványok azonban legalább 24 órával az ülés megkezdése előtt beadandók a községi előjárásánál, minek megtörténte a közgyűlés jegyzőkönyvében megemlítendő.

A képviselőtestületi ülések ügyrendje.

. §.

a) Elnöke a községi bíró vagy helyettese, kivéve a választási és a községi számadások megvizsgálására kitzűzött üléseket, hol is a főszolgabíró vagy a törvényhatóság kiküldöttje elnököl.

Egyéb esetekben a főszolgabírót, vagy fölöttes hatósági személyt csakis a diszközgyűléseken való elnöklés illeti.

b) A képviselőtestület ülésein a . §-ban felsorolt előjárásági tagok és tisztviselők — indokolt akadályoztatás eseteit kivéve — megjelenni tartoznak, de a körjegyző utasítása alapján ottan megjelenni tartoznak az 1886. évi XXII tc. 58. §-ának második bekezdésében említett tisztviselők is.

c) Érdekeltség tekintetében az 1886. évi XXII. tc. 57. §-a az irányadó.

d) Tisztújításkor a lelépő előjárásági tagok a jelölésben részt vehetnek, kivéven a saját állásukra vonatkozó jelölést.

e) Az ülést a kitzűzött idő lehető pontos megtartásával és tekintet nélkül a megjelentek számára, köteles az elnök megnyitni és megtartani.

f) A közgyűlésen a tárgysorozatra felvett ügyek tárgyalása előtt — ügynevezett napirend előtti — felszólalásnak helye nincsen.

g) Az ügyek általában a tagokkal közölt tárgysorozati sorrendben kerülnek tárgyalás alá, de a képviselőtestület a sorrendet megváltoztathatja.

h) Tárgyaláskor az ügyre vonatkozó határozati javaslatot beadni mindenkinek jogában áll.

i) A tárgyalás alatt álló ügghöz a tagoknak jogában áll egy ízben hozzászólni, kivéve a jegyzőt és bírót, mint előadót, akik valahányszor felszólalnak, meghallgatandók.

Akik indítványt, vagy határozati javaslatot adtak be, a vita berekesztése után zárszó jogával élhetnek.

j) Szólót az elnökön kívül félbeszakítani jogában senkinek nem áll, ha azonban a szóló a tárgytól eltérne, elnöknek kötelességében áll figyelmeztetni, s ha ez nem használna, tőle a szót megvonni.

Ha a szóló sértő kifejezést használna, az elnök megintja, rendre utasítja; ha ezen figyelmeztetés és elnöki intézkedés nem használna, elnök a szót megvonhatja.

k) Ha valamely tag oly indítványt ad be, vagy oly hazafiatlan beszédet tart, amely által vélelmezhető, hogy a képviselőtestület oly határozatot hozhat, amely az állam érdekeit, vagy a község jólétét veszélyezteti, a községi bírónak, mint elnöknek a községi jegyző indítványára és meghallgatása után jogában áll a tárgyat a napirendről levenni, szólótól a szót megvonni. Az elnök eljárása a jegyzőkönyvbe beveendő.

l) Bármikor felszólalhatnak azok, akik a személyes megtámadásra felelni, vagy a tanácskozási szabályokra hivatkozni akarnak.

m) Aki a tanácskozás méltóságát sérti, vagy a gyűlés tagjait támadva, ellenük illetlen vagy sértő kifejezéssel él, vagy valakinek jóhírnevét támadja és egyéb módon személyeskedik, s azt nyomban vissza nem vonja és a sértettet, illetőleg a közgyűlést meg nem követi, nemzet- vagy társadalomellenes magatartást tanúsít, vallási gyűlölködésre szít, botrányos magaviseletével a tanácskozást zavarja, az elnök intézkedésének ellenszegül, széksértést követ el.

A széksértést elkövető a képviselőtestület által .....P-ig terjedő pénzbírsággal büntetendő, amely közigazgatási úton hajtandó be. Ennek kimondása szavazás útján döntendő el.

A bírsággal terhelt, amíg azt le nem fizette, a közgyűléseken részt nem vehet.

A bírság a képviselőtestület által meghatározott jótékony célra fordítandó.

n) A képviselőtestület gyűlései nyilvánosak, de ha a hallgatóság közül bárki is a tanácskozásba beleszól, vagy a közgyűlés tagjait sértegeti, vagy kihívó magatartást tanúsít, a teremből az elnök által kiutasítandó, szükség esetén karhatalommal is eltávolítandó.

Ha az ügy természete megkívánja, a közgyűlés zárt ülésé alakul. Mindenkor zárt ülésben kell tárgyalni azon ügyeket, amelyeknek nyilvánosságra jutása:

1. a köz érdekét;
2. az egyes egyének jogos magánérdekeit vagy jóhírét veszélyeztetné;
3. valamint azon ügyeket, melyeknek zárt ülésben való tárgyalását közérkölciségi szempontok teszik kívánatosná;

4. a széksértési ügyeket.

A zárt ülést, ha az előző bekezdésben felsorolt esetek közül valamelyik előfordul, az elnök rendeli el; más esetekben a közgyűlés — minden vita kizárásával és egyszerű szavazás útján — szótöbbséggel mondja ki.

A zárt ülésben hozott határozatot mindig nyílt ülésben kell meghirdetni.

o) A már egyszer tárgyalta és határozattal elintézett ügy ugyanazon ülésben tárgyalás alá nem vehető. Amíg a tárgyalás alá vett ügy határozattal elintézve nincs, más ügy tárgyalás alá nem vehető.

p) A közgyűlésen a jelenlevők határoznak. Kivétel az az eset, amikor a törvény bizonyos esetekben másképp rendelkezik. (Az 1886. évi XXII. tc. 110. §-ában előírt esetekben.)

A tárgysorozatra került ügy feletti döntés határozathozatallal történik.

A határozat vagy egyhangú, amikor az előadói javaslat ellen senki sem szavazott, vagy szótöbbséggel hozzák.

A szavazás rendszerint felállással, illetőleg ülve maradással történik.

Minden esetben azonban — tehát akkor is, ha ellenindítvány nincs és az vélelmezhető, hogy a határozat egyhangú lesz — névszerinti szavazást kell elrendelni, ha:

1. azt a törvény előírja, vagy
2. tíz tag írásban kívánja, vagy
3. az elnök vagy a körjegyző azt szükségesnek tartja.

A névszerinti szavazás úgy történik, hogy a jegyző felolvassa a tagok névjegyzékét, a jelenlevő tagok pedig nevük felolvasásakor „igen“ vagy „nem“ szóval szavaznak, kivételes esetekben (p. o. versenytárgyalás) a szavazás a tárgy vagy személy megnevezésével történik. A szavazatokat a jegyző vagy helyettese jegyzi fel.

Szavazatok csak a névsor olvasása alatt fogadhatók el.

A névsor felolvasása után az elnök a szavazást berekeszti.

A szavazatok eredményét a körjegyző összeállítja és kihirdetés végett az elnöknek átadja.

Az elnök rendszerint nem szavaz. Szavazategyenlőség esetén elnöki jogán dönt.

q) Ha a tárgyhoz szólásra jelentkező már nincs, elnöklő bíró a kérdést szavazásra teszi fel; a kérdést úgy szövegezi, hogy arra „igen“ és „nem“-mel lehessen szavazni. A kérdés feltevéséhez a tagok hozzászólhatnak.

Először az előadói javaslatot, azután a képviselőtestületi tagok által előterjesztett javaslatokat bocsájtja szavazás alá és pedig oly módon, hogy mindig az a javaslat kerüljön előre, mely által a legtöbb javaslat elesik.

A közgyűlési jegyzőkönyv.

. §.

A képviselőtestületi ülések jegyzőkönyve a gyűlés után 48 óra alatt a körjegyző által a gyűlésen készített feljegyzésekből és az előterjesztett határozati javaslatokból összeállítandó.

A jegyzőkönyv készítésére vonatkozólag a 126.000/1902. sz. Bm. Ü. Sz. 79. §-ának a rendelkezései az irányadók.

Ezenkívül a jegyzőkönyvön feltüntetendő a közszemlére kitétel ideje.

Ha a közgyűlésből a jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldött hitelesítők a közgyűlés jegyzőkönyvét — bármi okból is — nem hitelesítenék, a körjegyző kötelessége, hogy hitelesítésének ügyét a legközelebbi közgyűlés tárgysorozatába — első pont alatt — kitűzze s a közgyűlés határozatilag hitelesítse.

A közgyűlési jegyzőkönyvek a többi iratoktól elkülönítve, betűsoros tárgymutatóval ellátva, külön bekötött könyvben őrzendők meg.

A közgyűlési jegyzőkönyveket a községházáról elvinni, vagy eredetiben csatolni nem szabad. Ha törvény vagy rendelet eredeti jegyzőkönyv felmutatását, betérjesztését rendeli, ez esetben eredeti jegyzőkönyv megfelelő szám-
ban állítandó ki.

VI. fejezet.

A községi előljáráóság.

. §.

A községi előljáráóság alatt általában a törvényben meghatározott személyek értendők.

Kifelé az előljáráóságot a községi bíró és a körjegyző együttesen képviselik, akik a község nevében együttesen, de mindegyik saját, egyéni felelőssége mellett jár el.

Amikor törvényben, rendeletben, szabályrendeletben „községi előljáráóság“ van említve mint valami konkrét ügy végrehajtója, akkor az alatt mindig a bíró és körjegyző értendő.

. §.

A községi előljáráóság végrehajtja a törvényben reá rótt teendőket, a felsőbb hatóságok rendelkezéseit, a képviselőtestület határozatait. Előkészíti a képviselőtestület elé tartozó ügyeket, — illetőleg azokat, amelyek szakbizottságokhoz tartoznak, vagy a képviselőtestület által oda lettek utalva, előkészíteti — s általában minden módjában állót megtesz a helyi közigazgatás működésének a biztosítása és a község előrehaladása érdekében.

Teljesíti a községi előljáráóság ezenkívül mindazokat a teendőket, melyeket a törvény és felsőbb hatóságok rendelkezései a községre utalnak, ha azok sem

A községi bíró.

. §.

Képviseli a körjegyzővel együtt a községet hatóságok előtt és magán-egyénekkel szemben.

A körjegyzővel együtt végrehajtja a képviselőtestület határozatait és a felsőbb hatóságok rendelkezéseit, utasításait.

A körjegyzőt és a községi tisztviselőket és alkalmazottakat működésükben támogatja. A szükséges okmányokat aláírja.

Felügyel a község vagyonára és annak törvényes kezeléséről a körjegyzővel együtt gondoskodik. A községi különféle pénztárak terhére a jóváhagyott költségvetések korlátain belül a körjegyzővel együtt utalványoz.

Gondoskodik a köztartozások behajtásáról és elősegíti mindenben a közigazgatás zavartalan vitelét.

Akadályoztatása esetén helyettese a törvénybíró; ha az is akadályozva volna, az életkorban legidősebb esküdt.

A törvénybíró.

. §.

A törvénybíró a községi bírónak állandó helyettese s mint ilyen a helyettesítés tartama alatt a bírói jogokat gyakorolja, viszont annak kötelezettségei is terhelik.

Gyakorolja a körjegyző és egy esküdt közreműködésével az elsőfokú községi és mezőrendőri biráskodást.

A körjegyző.

. §.

Mint a község első tisztviselője, a községi közigazgatás vezetője, a községi irodák főnöke, valamint az állami anyagönyvek vezetője. Székhelyét a szövetkezett, érdekelt kisközségek képviselőtestületeinek, a körjegyző és a fősolgabíró véleményének meghallgatásával a vármegye alispánja állapítja meg.

A községi bíróval együtt képviseli a községet és az előljáróságot.

Vezet a beosztott tisztviselőkkel együtt a községi ügyvitelt a 126.000/1902. BM. sz. Ügyv. Szab. rendelkezései szerint.

Írányítja a község háztartását, a bevételeket és kiadásokat a bíróval együtt utalványozza, a vonatkozó jogszabályok rendelkezései szerint elkészíti a költségvetést, zárszámadást, gondoskodik azoknak a kellő felszereléséről és a képviselőtestület által kellő időben való letárgyalásáról.

Végrehajtja a községi képviselőtestület határozatait, szabályrendeleteit. Beosztja a községi előljárók, tisztviselők, alkalmazottak munkakörét és teendőit, s azok mikénti elvégzésére utasításokat ad. Rendelkezik a községi szegődményesek felett.

Általában teljesíti mindazon kötelelességeket és gyakorolja mindazon jogokat, melyeket a törvények, rendeletek, szabályrendeletek rá hárítanak, s irányítja mindazon feladatok megoldását, amelyek a különféle jogszabályok által a községi előljáróságra vannak ruházva.

A körorvos.

. §.

A körorvos az előjárói tanácsnak és a képviselőtestületnek a tagja, mindkettőben szavazati joggal bír.

Kötelességeit általában a közegészségügyi törvények és rendeletek, különösen az 1936. évi IX. tc. és az ennek végrehajtása tárgyában kiadott rendeletek szabályozzák.

Végzi a község közegészségügyi és orvosrendőri ügyeit, a halottkémlést, a nyilvántartott szegénybetegek díjtalan orvosi vizsgálatát, gyógykezelését, az ezen ügyekkel kapcsolatos összes nyilvántartásokat vezeti, a velük kapcsolatos levelezést is intézi.

Mindezen ügyekben önálló előadóként szerepel, a részére kiosztott ügyeket felelősség mellett intézi.

A község *gazdasági* cselédeit, azok feleségeit és 12 éven alól, a családfővel közös háztartásban élő gyermekeit a határozatilag megállapított díjért kezeli.

Magángyakorlatot folytathat, az e téren végzett munkásságáért szedhető díjakat a vármegyei szabályrendelet állapítja meg.

A húsvizsgáló körállatorvos akadályoztatása esetén teljesíti az előzetes és utólagos húsvizsgálatokat. Ezért díjazásra igényt nem tarthat.

A körállatorvos.

. §.

A körállatorvos ellátja az érvényben álló jogszabályokban körülírt állategészségügyi teendőket. Hivatását és hatáskörét az 1928. évi XIX. tc. 115. §-a és az ezen törvény végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri és felsőbb hatósági rendeletek írják elő.

Különös teendői a következők:

A községi vágóhid kezelése, felügyelete, a levágásra szánt állatok előzetes és utólagos egészségügyi vizsgálata, a vágatási lajstrom vezetése, a húsárúsító üzletek, húsfeldolgozó és árusító helyek felügyelete, állategészségügyi nyilvántartások és kimutatások vezetése, állategészségügyi kérdésekben szakvélemény adása, vásárokon az állatorvosi ellenőrzés teljesítése minden külön díjazás nélkül, a gyepmester működése és a gyepmesteri telep felett való felügyelet.

A községi tenyész- és haszonállatok beszerzésénél és értékesítésénél a díjtalanul való közreműködés. A községi tenyész- és haszonállatok, valamint a kihelyezett állami ménék díjtalan gyógykezelése.

A haszonállatok és lovak szokásos vizsgálatának teljesítése.

A haszonállatok összeírásában való közreműködés.

Magángyakorlatot folytathat, ezen ténykedése után a vármegyei szabályrendeletben vagy miniszteri rendeletben megállapított díjakat szedheti.

Tagja az előjárói tanácsnak és a képviselőtestületnek, de a képviselőtestületben szavazati joga nincsen.

Az állategészségügyi kérdésekben önálló előadóként szerepel, a részére kiosztott ügyeket felelősség mellett intézi.

A községi pénztárnok.

. §.

A községi pénztárnok kötelessége, munkaköre és felelőssége a községi háztartásról és számvitelről szóló vármegyei szabályrendeletben van előírva.

A körjegyzővel együtt kezeli a község hivatalos pénzeit, a határozott rendeltetéssel bíró letéteket és mindennemű értékeket; vezeti a főnaplót, őrzi a pénzszekrény eredeti kulcsaiból a községnél levő példányoknak az egyikét.

A pénztárhoz beérkezett pénzküldeményeket és értékeket a körjegyzővel együtt átveszi, naplózza.

Naponként zárlatot csinál, a körjegyző jelenlétében a pénzkészletet és értékeket megolvassa, annak eredményét a napi zárlatokról készített naplóba feljegyzi, a naplót a körjegyzővel együtt aláírja.

A községi pénztárban kezelt pénzekért, értékekért, pénztári okmányokért elsősorban felelős.

Kifizetéseket csak olyan utalványra teljesíthet, amelyet a bíró és a körjegyző aláírtak.

A pénztárnokot rövidebb ideig tartó akadályoztatása esetén a törvénybíró helyettesíti.

A pénztárnok általában nem köteles biztosítékot letenni, de ha a képviselőtestület annak adását szükségesnek ítéli és a mérvét is megállapítaná, és az erre vonatkozó határozata a törvényhatóság által is jóváhagyást nyer — ebben az esetben annak letételére záros határidővel kötelezhető. Ha ezen intézkedésnek nem tenne eleget, az állásáról lemondottnak tekintendő.

A községi közgyám.

. §.

A közgyám kötelességei az 1877. évi XX. tc., a vármegyei gyámhatósági szabályrendeletben és a 129.000/1902. B. M. sz. Ügyv. Szabályzatban, illetve az idevonatkozó újabb törvényekben és rendeletekben vannak részletesen megírva.

Köteles a körjegyző árvaügyi rendelkezéseit végrehajtani.

A községi esküdtek.

. §.

Az esküdtek a bíró és a körjegyző rendelkezései alatt állanak és a bíró által megállapított sorrendben és a szükséghez mérten vétetnek igénybe a község szolgálatára. A reájuk bízott teendőket lelkiismeretesen és pontosan ellátni kötelesek.

Közreműködnek a különféle összeírásoknál, zálogolásoknál, árverések megtartásánál.

A község egyéb tisztviselői.

. §.

..... jegyző, aki anyakönyvvezető helyettes, ...

..... jegyző, aki .....

..... segédjegyző, aki anyakönyvvezető helyettes, ...

..... segédjegyző, aki .....

..... ellenőr,

..... irodatiszt,

..... számtiszt,

..... díjnok,

..... végrehajtó,

A jegyző..... t, segédjegyző..... t, ellenőr..... t, irodatiszte..... t, számtiszte..... t és a végrehajtó..... t a képviselőtestület választja meg a járási főszolgabíró elnöklete alatt tartandó tisztújító-széken. Mindezen állásokra a kijelölés joga a főszolgabírót illeti meg.

A díjnoko..... t a körjegyző alkalmazza.

Ha költségvetési fedezet van reá, a kisegítő munkaerőt a körjegyző alkalmazza és bocsátja is el.

Az egyes tisztviselők munkakörét a körjegyző szabja meg, s ebben a tekintetben a főszolgabíró végérvényesen határoz.

Az összes tisztviselők a munkakörükbe tartozó, vagy a reájuk kiosztott ügyek kifogástalan ellátásáért elsősorban felelősséggel tartoznak.

A községi alkalmazottak.

. §.

- szülésznő,
  - rendőr,
  - kézbesítő,
  - mezőőr,
  - gyepmester,
  - belső (előfogatos) kocsis,
  - tűzőr,
-
-
-

A szülésznőt a képviselőtestület választja a főszolgabíró elnöklete alatt; a jelölés joga is a főszolgabíróé illeti.

A többi alkalmazottakat a községi előljárói tanács fogadja fel és meg nem felelés, vagy szolgálati hanyagság, illetve mulasztás miatt az eset körülményeihez képest azonnal, vagy 30 napi felmondással elbocsáthatja őket.

Amennyiben a körjegyzőnek az előljárói tanács által felfogadott alkalmazott ellen bármely okból alapos kifogása van és azt az előljárósági tanács nem akarja figyelembe venni, — az ügy a főszolgabíró elé terjesztendő, aki a felfogadás, illetve elbocsájtás kérdésében végérvényesen határoz.

Szolgálatba lépésük alkalmával az összes alkalmazottak a községi előljáróság előtt esküt vagy fogadalmat tesznek, kötelességük teljesítéséért — szükség esetén — anyagi felelősséggel is tartoznak.

Az esküről, illetve fogadalomról rövid jegyzőkönyv veendő fel.

Kisebb mulasztások esetén az alkalmazottakkal szemben a községi előljáróság 5 pengőig terjedhető rendbírságot is alkalmazhat. Az erre vonatkozó határozat ellen egyfokú fellebbezésnek van helye a járási főszolgabíróhoz, aki végérvényesen határoz. A bírság jótékony célra fordítandó.

IX. fejezet.

A községi szegődményesek.

. §.

- kocsis (gazdasági),
  - béres,
  - bika- és kanápoló,
  - udvaros,
  - takarítónő,
-
-
-

A községi gazdasági szegődményeseket az előjárói tanács fogadja fel és a törvényszerű felmondási idők betartásával bocsátja el szolgálatukból. (1907. évi XLV. tc.)

Amennyiben a körjegyzőnek az előjárói tanács által felfogadott szegődményes ellen bármely okból alapos kifogása van és azt az előjárósági tanács nem akarja figyelembe venni, — az ügy a főszolgabíró elé terjesztendő, aki a felfogadás, illetve elbocsátás kérdésében végérvényesen határoz.

X. fejezet.

Fizetések.

. §.

A községi tisztviselők és szülésznő..... illetményei az erre vonatkozó törvényben, illetve kormányrendeletben vannak megállapítva, míg az előjárósági tagok tiszteletdíjait, az alkalmazottak és szegődményesek illetményeit külön szabályrendelet szabályozza, illetve azokat a képviselőtestület évenként a költségvetés tárgyalásakor állapítja meg.

Hivatalos kiküldetéseknél felszámítható utazási költségeket, napidíjakat a 7100/1930., illetve 7600/1930. ME. rendelet szabályozza a tisztviselőket illetően, míg az előjáróság többi tagjai és az egyéb alkalmazottak, szegődményesek ily címeken járó illetményeit a fizetési szabályrendelet rendezi.

A községi tisztviselők és alkalmazottak a megállapított hivatalos órán túl teljesített hivatalos munka után semmiféle külön díjazásban nem részesülnek.

A kisegítő munkaerők díjazása megállapodás szerint fizetendő.

A képviselőtestületnek jogában áll tisztviselőinek, alkalmazottainak az évi költségvetés alapján s annak keretén belül az állás viselésével szokás szerint együtt járó rendkívüli költségeket, különös okból engedélyezett díjakat, jutalmakat, segélyeket vagy jutalékokat megszavazni és juttatni. Az ilyen határozata csak jóváhagyás után hajtható végre.

XI. fejezet.

A jegyzők magánmunkálata.

. §.

Az önálló hatáskörű jegyzők a vonatkozó vármegyei szabályrendelet rendelkezései alapján magánmunkálatokat végezhetnek, kötelesek azonban ebben a tekintetben a 126.000/1902. BM. sz. Ü. Sz. VII. fejezetében foglalt rendelkezéseket pontosan betartani. Ily célokra a hivatali személyzetet igénybe nem vehetik, azokkal e tekintetben nem rendelkeznek. Ha azonban külön megállapodás alapján egyes magánmunkálatok elkészítését a személyzet valamelyik tagjára bízzák, az illető ezt a munkát csak hivatalos órán kívül végezheti és a felelősség azért is teljesen a megbízó jegyzőt terheli.

A lényegében nem magánmunkálati jellegű, de díjazással járó hivatalos cselekmények (pl: községi bizonyítványok, becslevelek, aláírások hitelesítése, birtokivmásolatok, stb.) után járó díjak a munkálatot valóban végző tisztviselőt illetik, ha ezek elkészítésével a körjegyző által megbíztatnak.

Szabadságok.

. §.

Jegyzőnek, körorvosnak, körállatorvosnak 4 heti, segédjegyzőnek 3 heti, az időszaki választás alá eső, tehát nem élethosszigan választott előljárósági tagoknak, irodatiszteknek és egyéb tisztviselőknek 2 heti, az alkalmazottaknak 8 napi szabadságidő igénybevételére van joguk évenként.

Ezen rendszeresített szabadságidőket a körjegyző meghallgatása után a főszolgabíró engedélyezi. A rendszeresített szabadságok meghosszabbítását, esetleg családi, gazdasági, egészségi vagy egyéb méltánylást érdemlő fontos okokra alapított rendkívüli szabadságokat pedig a képviselőtestület engedélyezi.

A körorvos szabadságolása és helyettesítése kérdésében a 100/1939. BM. körrendelet értelmében a vármegye alispánja intézkedik. A helyettesítésével felmerülő költségeket ugyanazon körrendelet értelmében a község viseli.

A körjegyző helyettesét a főszolgabíró nevezi ki. A többi tisztviselő szabadsága esetén pedig ügykörük ellátása iránt a körjegyző intézkedik.

A szabadságidő csak oly időben vehető ki, mikor az a közigazgatás menét nem hátráltatja, s csak az veheti igénybe, aki munkájával nincsen hátralékban.

A szabadságidő tartama alatt a községi tisztviselők, előljárók, alkalmazottak illetményeik teljes élvezetében állanak. A szabadságon levőt helyettesítő másik községi alkalmazott külön díjazásra igényt nem tarthat.

Rendkívüli szükség esetén — közszolgálat érdekében — a már megkezdett szabadság visszavonható, a szabadságon levő vissza is rendelhető.

Betegség címén kért szabadság engedélyezése iránti kérelemhez a községi orvos bizonyítványa csatolandó. A betegszabadság — feltéve, hogy a betegség nem az illető könnyelműsége folytán támadt, — a rendes szabadságidőbe nem számít be.

Előző naptári évről visszamaradt szabadságidőhöz való jog elenyészett, s az nem vehető ki.

Tisztviselőknek, alkalmazottaknak, szegődményeseknek 48 órát meg nem haladó szabadságot — az illető szóbelileg előterjesztett kérelmére — a körjegyző engedélyezhet.

Amennyiben a szabadságok ügyében egyéb vagy újabb jogszabályok másként intézkednek, azok rendelkezései az irányadók.

Hivatalos órák.

. §.

A körjegyzői hivatalban a hivatalos órák

A körjegyzői látogatási nap

A körjegyző — mindazon ideig, amíg annak szükségét látja — a hivatalos órákat 2 órával meghosszabbíthatja.

Betegség, baleset, öregség, rokkantság esetére szóló biztosítás.

. §.

A nyugdíj jogosultsággal nem bíró tisztviselők és állandó alkalmazottak fizetését a község igazolt betegség esetén hat hónapon át teljes egészében kiszolgáltatja, s így azok az 1927. évi XXI. tc. 7. §-ának első bekezdése értelmében betegség esetére szóló biztosítás kötelezettsége alá nem esnek.

A kisegítő munkaerők és a jutalékra felfogadottak (általában mindazok, akik tisztviselői munkakört ideiglenes minőségben töltenek csak be) betegség, baleset, rokkantság és öregség esetére a MABI-nál biztosítandók. A betegségi, rokkantsági, öregségi biztosítási díjaknak a felét a munkaadó község, felét pedig az alkalmazott fizeti, ezért a felerész havonta levonandó tőle az illetményei kifizetésekor. A balesetbiztosítási járulékokat azonban teljes egészében a munkaadó község fizeti.

Azon állandó alkalmazottak pedig, akik nem töltenek be tisztviselői munkakört (rendőrök, kézbesítők, bábák, stb.) de betegség esetén az illetményeiket hat hónapon át megkapják, baleset, öregség, rokkantság esetére az OTI-nál biztosítandók. A balesetbiztosítási járulékokat egészében a község viseli. Az öregség-rokkantsági biztosítási díjakat felerészben a község, felerészben a munkavállaló fizeti, ezért a felerész illetményeik kifizetésekor havonta levonandó tőlük.

A községi gazdaságban alkalmazott gazdasági cselédek (gazdasági kocsis, béres, bika- és kanápoló, stb.) alkalmazása, illetményei és a szolgálatból való elbocsátása tekintetében a gazdasági cselédekre vonatkozó mindenkorli törvény rendelkezései irányadók. Ezeknek, a velük közös háztartásban élő felelőségeik és 12 éven aluli gyermekeiknek betegsége esetén az orvosi gyógykezelést községi orvosa útján a község adja és viseli az orvosszerek költségeit is legfeljebb 45 napig. (Az 1907. évi XLV. tc. 28. §-a). Baleset esetére az 1902. évi XIV. tc., öregség-rokkantság esetére pedig az 1938. évi XII. tc. 2. § d) p. értelmében az OMBI-nál biztosítandók. A szolgálati idő alatt megbetegedett községi gazdasági cseléd kórházi ápolási költségét pedig a 6000/1931. ME. rendelet 3. §-a értelmében 30 napon át a munkaadó község köteles viselni.

XV. fejezet.

Vegyes rendelkezések.

. §.

A községben szervezett vagy szervezendő intézmények és bizottságokról — amennyiben azok nem törvény vagy felsőbb rendelet folytán alakítandók meg — külön szabályrendeletek intézkednek.

SZABÁLYRENDELET

..... község
tisztviselőinek, elöljáróinak, alkalmazottainak
hivatalos munkaidejéről.

---

1. §.

A hivatalos munkaidő a község összes hivatalaiban a nyári időszakban reggel ..... órától délután ..... óráig, a téli időszakban reggel ..... órától délután ..... óráig tart.

Déli szünet: .....

Kivételt képez a fenti rendelkezések alól: .....

A nyári időszak általában ..... hó ..... tól ..... hó ..... ig, a téli időszak ..... hó ..... tól ..... hó ..... ig tart. Ha ezt a rendkívüli időjárás indokoltá teszi, ezen határnapok megváltoztatásáról, mindig csak az illető esztendőre vonatkozó érvénnyel, esetenként a vezetőjegyző intézkedik.

2. §.

Magánfelek a hivatalos órák alatt a nyári időszakban ..... órától ..... óráig, a téli időszakban ..... órától ..... óráig fogadhatók.

Útbaigazítást, tájékoztatást feleknek ..... órától ..... óráig ..... ad.

Az iktatói iroda ..... órától ..... óráig áll a felek rendelkezésére.

Ezenkívül ügyeleti szolgálatot kell tartani .....

---

3. §.

Vasár- és ünnepnapokon, valamint nemzeti ünnepeken a község összes hivatalaiban a hivatalos munka szünetel. E napokon azonban a nyári időszakban ..... órától ..... óráig, a téli időszakban ..... órától ..... óráig ügyeleti szolgálatot kell tartani.

4. §.

A 2. és 3. §-ban körülírt ügyeleti szolgálat ellátását a vezetőjegyző hozzájárulásával az ügyosztályvezető jegyző úgy jelöli ki, hogy az ügyeleti szolgálat ellátásával az egyes ügyosztályba beosztottak aránylagosan legyek megterhelve.

A téli időszak alatt az ügyeleti szolgálatot .....
..... helyiségben kell tartani.

5. §.

Az összes községi hivatalokra nézve a vármegye alispánja, a járási főszolgabíró, a vezetőjegyző, az egyes ügyosztályokra nézve a vezetőjegyző vagy az ő hozzájárulásával az ügyosztályvezető elrendelheti a napi munkaidőnek fegfeljebb ..... órával való meghosszabbítását, ha az ügyintézés körül késedelmet tapasztalnak, vagy rendkívüli munkatorlódás, esetleg más körülmények ezt szükségessé teszik. Ez esetben a munkaidő kerete úgy állapítandó meg, hogy a felek fogadására szánt idő lehetőleg ne változzék, a fűtés és világítási költségek, valamint a munkaerő túlzott igénybevétele elkerültessék.

Sürgős ügyek elintézése vagy közveszély esetén a tisztviselők és alkalmazottak tevékenysége a hivatalos munkaidőre vagy szünnapokra való tekintet nélkül igénybevehető.

6. §.

A tiszteletdíjjal három évenként választott előljáró-
sági tagok hivatalos órái: .....

.....

.....

7. §.

Rendőrök, kisbírók, kézbesítők, szegődményesek, kocsisok, uccaseprők, stb. munkaidejét, amennyiben reájuk nézve szabályrendeletben vagy alkalmazási szerződésben más munkaidő megállapítva nincsen, ...

..... állapítja meg.

Ügyeleti szolgálatuk beosztásáról a községi .....

..... gondoskodik.

Ez a szabályrendelet a törvényhatóság kisgyűlése által történt jóváhagyást követő 30 nap után lép hatályba és hatálybalépésével a községi ..... szabályrendelet ..... hatályát veszti.

Tárgyalta és elfogadta ..... község képviselőtestülete ..... /19..... számú határozatával.
..... 19..... év ..... hó ..... n.

.....
bíró.

.....
főjegyző.

P. H.

SZABÁLYRENDELET

a ..... város (község)
területén fogyasztott bor, hús, sör és égetett szeszes
italok után fizetendő városi (községi) bor- és húsfogyasz-
tási adó, illetve sör- és szeszfogyasztási* adópótlék ki-
vetése, beszedése, ellenőrzése és kezelése tárgyában.

1. §.

..... város (község) .....

a pénzügyminiszter által az 1923:XXXIII. tc. 3. §. (1—8.) bekezdésében
foglaltak végrehajtása iránt 121.100/1923. szám alatt kiadott utasítás alap-
ján elhatározza, hogy a területén fogyasztott mindennemű bor, hús, sör
és égetett szeszes italok és folyadékok után városi (községi) bor- és hús-
fogyasztási adót, illetve sör- és szeszfogyasztási adópótlékot szed.

I. f e j e z e t.

Általános rendelkezések.

2. §. A városi (községi) bor- és húsfogyasztási adó, illetőleg a sör-
és szeszfogyasztási adópótlék alá eső cikkeket .....
..... városba (községbe)**, vagy azon keresztülvinni,
különös engedély nélkül csak nyilvános utakon szabad, nem pedig dülő-
utakon, ösvényeken, gyalogutakon és egyes lakházakhoz vezető mellék-
utakon. A szállítás csak nappal történhetik, még pedig április hótól szeptem-
ber hó végéig reggel 5 órától este 9 óráig, a többi hónapokban pedig
reggel 7 órától este 7 óráig.

Ez az időbeli korlátozás az átutazók és a nyilvános szállítási vállala-
latok által szállított adótárgyakra nem terjed ki.

3. §. Az 1. §-ban felsorolt fogyasztási cikkeknek a városba (köz-
ségbe) való behozatala a 10., 27. és 38. §-ok értelmében az illetékes városi
(községi) közegnél bejelentendő.

A köteles bejelentés alól kivételnek azok az adótárgyak, amelyek
a városon (községen) vasúton vagy kirakás nélkül hajón, avagy más vízi
járművön szállíthatnak keresztül, vagy a tengelyen való szállítás eseté-
ben, ha a megállás csak az igavonó állatok etetésére vagy itatására szo-

* Amennyiben valamely város vagy község a bor (ideértve a pezsgőt és a gyümölcsbort is), vagy a hús, vagy a sör, vagy a szesz után nem szándékozik fo-
gyasztási adót, illetve adópótlékot szedni, jelen szabályrendelet-mintának termé-
szetszerűen csak ama rendelkezései veendőek fel az alkotandó szabályrendeletbe,
amelyek azokra az adótárgyakra vonatkoznak, amelyek után az illető város vagy
község fogyasztási adót, illetve adópótlékot szándékozik szedni. Az egyes §-ok
számozásai és a szövegben előforduló hivatkozások természetszerűen ennek meg-
felelően szabatosan módosítandók.

** A város (község) területe alatt az illető város (község) egész területe, határa
értendő a hozzátartozó pusztákkal, tanyákkal együtt. Összeépített városok (községek)
e szabályrendelet szempontjából egy városnak (községnek) tekintendőek.

ritkozik. Ha azonban az átvitelben levő adótárgyak huzamosabb ideig maradnak a város (község) területén, azok bejelentendők s egyúttal bejelentendő a továbbszállítás ideje is, ami előzetes bejelentés mellett tetzés szerint megváltoztatható ugyan, de ily módon a kérdéses adótárgyak öt napnál hosszabb ideig semmi körülmények között sem tarthatók a városban (községben). Ha az így behozott adótárgyak egy része elidegenítették, az elszállítást megelőzőleg bejelentendő az átvevő fél neve s igazolandó, hogy az átvevő fél a kérdéses adótárgyak beszerzéséről előírt bejelentést szabályszerűen megtette, vagy bélyegtelen nyugta (adóbarca) ellenében lefizetendő a ki nem szállított mennyiség után járó fogyasztási adó, illetőleg adópótlék.

A bejelentett (elraktározott, nyilvántartásba vett, kiszállított) adóköteles cikkek mennyiségének megállapításánál s ennek alapján az adóösszeg kivetésénél a félliteren (kg-on, hektoliterfokon) aluli törtrészek elejtendők, a féllitert (kg-ot, hektoliterfokot) elérő, vagy ezt meghaladó törtrészek pedig egész liternek (kg-nak, hektoliterfoknak) veendőek.

4. §. Általános szabályt képez, hogy azok a felek, akik a városi (községi) bor- és húsfogyasztási adó, illetőleg a sör- és szeszfogyasztási adópótlék azonnali fizetésére vannak kötelezve (11., 27., 39. §-ok, továbbá a 42. § V. p. és 43. §), a fogyasztási adók, illetve adópótlékok tárgyát képező cikkek behozatalára és beszerzésére vonatkozó bejelentéseket a kérdéses cikkek beraktározása (bepincézése) előtt kötelesek megtenni és a bejelentéssel egyidejűleg a kérdéses cikket a fogyasztási adók, illetőleg adópótlékok beszedésére és ellenőrzésére kijelölt közegnek bemutatni. Ez a közeg megállapítja a bemutatott cikk mennyiségét (minőségét, szeszfokát) s ennek alapján kiszámítja a fizetendő adóösszeget. Ha az adótárgynak bejelentés és megadózás végett való bemutatása alkalmával a fogyasztási adó beszedésére jogosított, vagy az ily bejelentések átvételére kijelölt közeg jelen nem lenne, a kérdéses cikket beraktározhatja, köteles azonban 24 óra alatt írásbeli vagy szóbeli jelentés mellett a kérdéses cikk után a bejelentés adatai szerint járó fogyasztási adót vagy adópótlékot befizetni.

Beraktározás (bepincézés) alatt értetik az illető cikkek valamely raktárba, pincébe, üzleti vagy más zárt, vagy nyílt helyiségbe akár csomagolt, akár kibontott állapotban való elhelyezése.

5. §. Adóköteles felek az általuk fizetendő fogyasztási adókat, illetve adópótlékokat általában a bejelentés, illetőleg a leszámolás alkalmával a tényleg behozott, illetőleg fogyasztott mennyiségek után kötelesek megfizetni — kivéve a bortermelőket, akik a borfogyasztási adót a 9. § 2. pontjában körülírt esetben átalányösszegben is fizethetik. Indokolt esetekben ezeket az adókat, illetve adópótlékokat szabad egyezkedés útján megállapítandó félévi átalányösszegben bármely adóköteles fél is fizetheti.

A fizetendő fogyasztási adónak, illetve adópótléknak félévi átalányösszegben való megállapítása egyezségileg történik. Az egyezség írásba foglalandó; az egyezséget tartalmazó okmány bélyeg- és illetékmentes, egyezség megkötésére a város polgármestere (községi előljáróság) jogosult.

Az átalányszerinti adóztatás azonban (a 9. § 2. pontban említett esetet kivéve) csak indokolt esetekben alkalmazható és az átalányösszeg megállapításánál különös gond fordítandó arra, hogy a félévi átalányösszeg ne legyen kisebb annál az összegnél, amelyet a fél a tételenkénti adóztatás alkalmazása esetén fizetni tartoznék.

Az egyezség egy-egy naptári félévre köthető s a netalán hosszabb időre kötött egyezség is a naptári félév leteltével érvénytelenné válik.

Az egyezségileg megállapított átalányösszeg havi előzetes részletekben fizetendő. A megállapított átalányösszeg az egyezség lejártá előtt egyoldalúlag sem fel nem emelhető, sem le nem szállítható, kivéve, ha az adótétel változik, amely esetben az adótétel változásának időpontjától kezdve az átalányösszeg ugyanolyan arányban változik, amilyen arányban az adótétel változott. Az egyezség időközben csak akkor szűnik meg, ha az üzlet megszűnt, vagy jellege megváltozott.

6. §. Az 1. §-ban megjelölt fogyasztási adók és adópótlékok elleni jogorvoslatra nézve a pénzügyminiszter által 121.100/1923. szám alatt kiadott Utasítás 5. §-ának határozmányai irányadók.

7. §. Az ezen szabályrendeletben megállapított határidőkben be nem fizetett fogyasztási adók és adópótlékok a közadók módjára biztosíthatnak és hajthatnak be.

II. fejezet.

Borfogyasztási adó.

8. §. A borfogyasztási adó alkalmazható legmagasabb tételeit az 1923: XXXIII. tc. 3. §-ában nyert felhatalmazás alapján a m. kir. pénzügyminiszter állapítja meg.

E határon belül a város polgármestere (községi előljáróság) az igazgatása alatt álló területen fizetendő borfogyasztási adó tételeit oly összeggel állapítja meg, amely a város (község) általános közigazgatási szükségleteinek fedezésére szükséges.

A megállapított borfogyasztási adótételek a város (község) területén a szokásos módon azonnal közhírré teendők s egyidejűleg a pénzügyigazgatósággal is közlendők.

9. §. A borfogyasztási adót fizetni kötelesek:

1. a város (község) területén bornak, bormustnak nagyban való elárusításával, avagy bornak, bormustnak kimérésével és kismértékben való elárusításával iparszerűen foglalkozó felek az általuk eladott, illetőleg általuk és háztartásuk által elfogyasztott mennyiség után, a 12. §-ban megjelölt módon;

2. a bortermelők, amennyiben bornak, bormustnak kimérésével és kismértékben való elárusításával nem foglalkoznak, az általuk és háztartásuk által elfogyasztott, valamint cselédségüknek és munkásaiknak természetbeni járandóság címén kiszolgáltatott mennyiség után, az 5. § értelmében egyezségileg megállapított átalányösszegben, vagy pedig amennyiben ily átalányösszeg fizetésére nézve velük megállapodás létre nem jött, úgyszintén abban az esetben is, ha bornak, bormustnak kimérésével és kismértékben való elárusításával foglalkoznak, a 12. §-ban megjelölt módon;

3. a magánfelek az általuk más beszedési körből beszerzett, behozott, vagy a város (község) területén az 5. § szerint (átalányösszegben) adózó bortermelőktől beszerzett mennyiség után a 11. §-ban megjelölt módon.

10. §. Mindenki, aki borfogyasztási adó alá eső adóköteles tárgyat egyszerre 2 litert meghaladó mennyiségben a városba (községbe) behoz, illetve a város (község) területén az 5. § szerint (átalányösszegben) adózó bortermelőtől beszerez, a behozott vagy beszerzett adótárgy nemét, mennyiségét, úgyszintén az elraktározás, illetve behozatal idejét, a borfogyasztási adók beszedésére jogosított, vagy az ily bejelentések át vételére kijelölt közegeknél szóval vagy írásban 24 órán belül bejelenteni köteles. A bejelentő fél kívánatára a bejelentést átvevő közeg erről a bejelentésről a bejelentés összes adatait feltüntető írásbeli elismervényt tartozik kiszolgáltatni.

Azok az adóköteles felek, akik a borfogyasztási adót szemleív alapján utólagosan fizetik, a bejelentéseket a 12. §-ban szabályozott módon tartoznak megtenni.

11. §. A 9. § 3. pontjában említett azon felek, akik az adót a cikkek behozatala, illetve beszerzése alkalmával esetről-esetre fizetik, tartoznak az esedékes fogyasztási adót a szabályrendelet hatálybalépésekor meglévő készletek után 24 óra alatt teendő bejelentéssel egyidejűleg, a később behozott adótárgy után pedig a behozatalról a 10. § értelmében teendő bejelentés alkalmával, a borfogyasztási adó beszedésére jogosított közegnél lefizetni, aki a bevételezett adóösszegekről a kérdéses cikk mennyiségét és minőségét is kitüntető bélyegmentes nyugtát (fogyasztási adóbárcát) köteles adni.

12. §. A 9. § 1. pontjában említett felek, úgyszintén azok a bortermelők, akik a fogyasztási adót nem az 5. § szerint megállapított átalányösszegben fizetik, a saját maguk és háztartásuk, valamint alkalmazottaik által fogyasztott, úgyszintén a város (község) területén szemleívvel nem bíró félnek eladott vagy átengedett mennyiség után járó borfogyasztási adót, az adóköteles mennyiség megállapítása céljából eszközzendő leszámolások alapján, utólagosan tartoznak megfizetni.

Ezek a felek az illetékes városi (községi) közegnél jelen szabályrendelet hatályba lépését követő nyolc napon belül bejelenteni kötelesek:

1. azokat a helyiségeket, ahol a fogyasztási adó alá tartozó italok el vannak helyezve;

2. a város (község) területén levő összes borkészletüket.

A később beszerzett (termelt) bormennyiségek a bepincézést (elraktározást) követő 24 órán belül jelentendők be.

A leszámolások pontos foganatosítása céljából a bejelentések átvételére kijelölt közeg köteles a bejelentett mennyiség valódiságáról a helyszínen meggyőződni és a megtörtént bejelentés igazolására a bejelentésre kötelezettnek az első helyszíni megállapítás alkalmával, az 1. számú mintának megfelelő szemleívet átadni, (lásd 20. old.) amely szemleívben úgy az első, mint minden folytatólagos szemle eredményét és a bor vagy bormust mennyiségét fel kell jegyezni. A szemleívet két egyenlő példányban kell kiállítani, az egyik példányt a bejelentésre kötelezettnek kell átadni, a másik példány pedig az eljáró közegnél marad.

A mennyiség megállapításánál, ha a bor telt és hitelesített hordókban van, a hitelesítési jelzés veendő alapul.

Ha a hordók nincsenek hitelesítve, vagy csak részben vannak megtöltve, úgy a fél által felajánlott és elfogadható legalkalmasabb módon állapítandó meg azok tényleges tartalma.

Az esetről-esetre beraktározott bor mennyiségének megmérés által való külön megállapítása mellőzendő, ha annak mennyisége a kereskedelmi számlák, illetőleg szállítólevelek által kimutatattik.

A leszámolások alkalmával az adóköteles mennyiséget akként állapítják meg, hogy az erre kijelölt közeg a fél jelenlétében minden év március, június, szeptember és december hónapjainak végén felveszi a készletet és összehasonlítja, hogy vajjon a talált készlet a szemleív szerint mutakozó számszerinti készlettel egyezik-e.

A közvetlen megelőző leszámolás alkalmával fennmaradt tényleges készlet, valamint az azóta bevételezett mennyiség összege és a közvetlen előző leszámolás óta adómentesen leírt mennyiség közötti különbözet adja a számszerinti készletet. Az ekként megállapított számszerinti és a tényleg talált készlet között mutakozó különbözet, illetve hiány képezi a megadóztatandó mennyiséget.

A megállapításnál a 13. §-ban említett adómentes leszámolásokon kívül forrásra és borseprőre fehérbornál legfeljebb 10%, vörösbornál 6%, továbbá elpárolgás és apadás címén évenként 2% adómentes leszámításnak van helye.

A megállapított hiány, mint adóköteles fogyasztás után, a borfogyasztási adó végrehajtás terhe mellett 3 nap alatt bélyegtelen nyugta (adóbárca) ellenében a fogyasztási adó befizetéséért felelős közegnél lefizetendő. Többlet esetén a többlet a szemleíven bevételbe helyezendő.

A beraktározott cikkeknek a szemleívbe mindenkor bevezetve kell lenniök, ennél fogva a beraktározva talált olyan mennyiség, amely a szemleíven elő nem fordul, úgyszintén a leszámolás alkalmával megállapított többlet, amennyiben azt adóköteles fél adóbárcával, avagy más módon igazolni nem tudja, úgy tekintetik, mintha azt bejelentés nélkül szerezte volna be.

A borfogyasztási adó beszedéséért felelős közeg a leszámolás foganatosításának időpontjáról az adóköteles feleket a leszámolást megelőzőleg megfelelő módon értesíteni köteles. Vasár- és ünnepnapokon leszámolás nem tartható.

13. §. Az előző §-ban említett adómentes leírásokon kívül további adómentes leírásnak van helye azon esetekben is, ha a szemleívvel bíró

adófizető bort vagy bormustot a város (község) területén más, szintén szemleívvel bíró adófizetőnek átenged, vagy pedig a város (község) területéről az itt következő feltételek szem előtt tartása mellett kivisz:

1. az adófizető fél köteles a bejelentések átvételével megbízott közegnél szemleívének előmutatása mellett a kipincézést és elszállítást 6 órával előbb bejelenteni:

2. a kipincézés a kezeléssel megbízott városi vagy községi közeg, vagy ennek megbízottja jelenlétében eszközendő;

3. a kipincézendő bor, vagy bormust szabály szerint, megszakítás nélkül és hivatalos felügyelet alatt szállítandó rendeltetési helyére, még pedig ugyanazon város (község) területén addig, amíg az érdekelt adófizető félnek át nem adatik, ha pedig a bor, vagy a bormust a város (község) területén kívül fekvő helyre szállítatik ki, addig, amíg a szállítmány a határt át nem lépi, avagy az új tulajdonos azt át nem veszi. A szemleívbe vezetett kipincézési elismervény az adóköteles felet az adó alól csak azon esetben menti fel, ha ezenfelül a szállítmánynak a város (község) területéről való kilépését, vagy az új birtokos kezéhez történt átadását igazoló bizonyítvány is rendelkezésére áll, amely utóbbi esetben a kérdéses bormennyiség a vevő szemleívében is — önként érthetőleg — bevételbe helyezendő.

Ha a bor kipincézése és elszállítása egyidejűleg történik, a fenti 1. pont értelmében teljesítendő bejelentés mindkét műveletre együttesen tehető meg, ha azonban a bort kipincézés után nem azonnal szállítják el, hanem azt az eladó, vagy vevő a város (község) területén, bár rövidebb időre is lerakja, vagy visszatartja, ily esetben a kipincézésnek bejelentésén kívül, nemcsak a bornak a város (község) területén való visszatartása, hanem a későbbi kiszállítása is, ennek megtörténte előtt 6 órával külön-külön bejelentendő.

Nyilvános közlekedési vállalat útján igazolt kiszállítás esetén a fenti 1—3. pontok alatt említettektől el lehet tekinteni.

A fentnevezett eseteken kívül másnemű adómentes leíráshoz a város polgármesterének (községi előjáróság) előzetes engedélye szükséges.

14. §. A bortermelők az általuk és háztartásuk által elfogyasztott, valamint cselédségüknek és munkásaiknak természetbeni járandóság címen kiszolgáltattott, a város (község) területén termelt, illetőleg a

..... város(ok)
és .....

..... község(ek) területén termelt boraik után 50⁰/o-os adókedvezményben részesülnek. (22.626/1925. Pmr.)

Azok a bortermelők, akik e kedvezményt igénybe akarják venni, kötelesek ez iránti igényüket a kedvezményes adótétel alá eső évi bormennyiség megjelölése mellett, a fogyasztási adók kezelésével megbízott városi (községi) közegnél szóval vagy írásban bejelenteni.

A városi (községi) fogyasztási adókezelő e bejelentéseket jegyzékbe foglalja, amely jegyzékbe a kedvezményt igénybe vevő fél nevén és lakhelyén kívül a bejelentett, valamint a 15. § értelmében bejelentendő mennyiséget is pontosan ki kell tüntetni.

A fogyasztási adókezelő a bejelentésekről az illető feleknek az igénybejelentés megtörténtét igazoló írásbeli elismervényt köteles kiszolgáltatni.

15. §. A bortermelők a város (község) területén termelt, illetőleg a szüret végén még készletükben levő, úgyszintén a szüret idején más beszedési körből további kezelés végett beszállított, illetve bepincézett must mennyiségét, a szüret befejezését követő nyolc napon belül a beraktározásra szolgáló helyiségek megjelölése mellett, az illetékes városi (községi) közegnél bejelenteni kötelesek. E bejelentés, amennyiben a bejelentő fél a fogyasztási adót általánösszegben fizeti, csak nyilvántartás céljára szolgál ennek alapján a bejelentett must megvizsgálásának rendszerint helye nincsen, kivéve, ha a fogyasztási adó megrövidítésének alapos gyanúja forog fenn.

16. §. Hat héttel a szüret után a kezeléssel megbízott közeg a készletet azoknál a feleknél, akik a fogyasztási adót a 12. §-ban megjelölt módon fizetik, az ezen §-ban foglaltak értelmében megállapítja és a talált mennyiséget a szemleiven bevételbe helyezi.

17. §. A 12. §-ban foglaltak értelmében szemleívvel ellátott adófizetők irányában a kezeléssel megbízott városi (községi) közegnek fennmarad azon joga, hogy azon hordókat és edényeket, melyekben borfogyasztási adó alá még nem vett italfélék tartatnak, pecsét, vagy egyéb zár alkalmazása által hozzáférhetetlenekké teheti.

Ez a rendszabály azonban csak akkor alkalmazandó, ha jövedéki kihágás alapos gyanúja forog fenn és akkor is csak olyformán, hogy ez által az üzlet menete lehetőleg meg ne zavartassék.

A hivatalos zár és pecsét eltávolítását az illetékes közeg teljesíti.

A szemleívvel bíró adóköteles fél azon esetben, ha a hivatalos zárt vagy pecsétet eltávolítani, illetőleg a lezárt hordóját vagy boros edényét felnyitni akarja, ebbeli szándékát legalább 6 órával előbb az illetékes közegnél bejelenti, s ha a közeg a kitűzött időn túl 1 óra leforgása alatt meg nem jelenik, a zárt és pecsétet maga is leveheti.

18. §. Ha a készletben levő bor, vagy bormust elháríthatatlan esemény folytán megsemmisül, ezt a körülményt az esemény beálltát követő 24 óra alatt, az illetékes közegnél be kell jelenteni. Az erre illetékes városi (községi) közeg a megsemmisülés tényét a helyszínén vizsgálat tárgyává teszi és annak megállapítása esetében a kérdéses mennyiséget a szemleiven kiadásba helyezi. Már megadózott bor, vagy bormust megsemmisülése esetén a befizetett fogyasztási adót vissza kell téríteni.

Ugyancsak adómentes kezelésnek, illetőleg adóvisszatérítésnek van helye az olyan bor, vagy bormust után, amely minden emberi élvezetre és ecetkészítésre is teljesen hasznavehetetlenné vált.

Ezt a körülményt a fél jelenlétében ugyancsak az adókezeléssel megbízott közeg állapítja meg és amennyiben a kérdéses bormennyiség mindennemű emberi élvezetre (tehát ecetkészítésre is) alkalmatlannak bizonyulna, egész mennyiségben azonnal megsemmisítendő.

A m. kir. honvédelmi miniszter fennhatósága alá tartozó összes alakulatok, továbbá a m. kir. belügyminiszter, illetőleg a m. kir. pénzügyminiszter fennhatósága alá tartozó folyamórság és határorség legénységi állományi személyeinek a közétkezés keretében kiszolgáltatásra kerülő bor után borfogyasztási adót nem kell fizetni. (2100/1932. Pmr. 2. § (1) bekezdés.)

Ugyancsak nem kell borfogyasztási adót fizetni a borpárlat előállítása céljából felhasznált bor után, azonban az előállított borpárlat után járó szeszfogyasztási adópótlékot minden tekintetben a szabályrendeletben foglalt rendelkezéseknek megfelelően kell megfizetni. (18.399/1932. Pmr.)

Must-, borsűrítés eseteiben a sűrítésre felhasznált must-, bormennyiségnek sűrítés folytán megsemmisült vagy értéktelenné vált része után a borfogyasztási adó nem követelhető. Aki mustot, bort bármely módon (lepárlás, fagyasztás stb.) sűríteni kíván, köteles azt a sűrítés megkezdése előtt legalább 48 órával az illetékes város polgármesterének (község elöljáróságának) a sűrítés módjának ismertetése mellett írásban bejelenteni és a sűrítés foganatosításáról a város (község) által kiadott olyan nyilvántartást vezetni, amelyből a sűrítésre felhasznált must, bor, továbbá a sűrítés után nyert must, bor mennyisége bármikor pontosan megállapítható legyen. (154.430/1936. Pmr.)

Végül adómentes kezelésnek, illetőleg adóvisszatérítésnek van helye az olyan bor vagy bormust után, melyet előzetes engedély mellett ecetkészítésre vagy ipari sav előállítására használnak fel. Az engedélyt a város polgármesterétől (a község elöljáróságától) kell kérni. Az engedély megadásáról szóló határozatban az ellenőrzésre vonatkozó, valamint a visszaélések elkövetésének megakadályozására irányuló szabályokat is meg kell állapítani. (147.834/1933. Pmr. 2. §.)

19. §. A város (község) területéről előzetes bejelentés mellett kiszállított bor, vagy bormust, illetőleg gyümölcsbor után fizetett fogyasztási adó

visszatérítendő. A visszatérítés iránti kérelem a kiszállítás napjától számított 30 napon belül terjesztendő elő a város polgármesteréhez (községi eljárásához) a vonatkozó szállítási okmányok csatolása mellett. Tengelyen való kiszállítás esetén a kérelemhez az adókezeléssel megbízott városi (községi) közegnek a kiszállítást tanúsító igazolványa csatolandó.

20. §. A szemleívvel ellátott adófizetők a borfogyasztási adó alá eső italfélékre nézve felügyelet alatt állanak, ennél fogva ezen fogyasztási adópótlék kezelésére kijelölt közegeknek jogukban áll a felügyelet alá vett helyiségekbe bemenni és a készletet megvizsgálni. Az adófizető fél köteles kívánságukra vagy maga, vagy megbízottja által a szükséges segédmunkát teljesíteni, nemkülönbén mindennemű értesítést vagy felvilágosítást megadni, ami a hivatalos ellenőrzés céljára szükséges.

Adófizető fél köteles továbbá minden hivatalos vizsgálat alkalmával a nála levő szemleívet az adóbefizetést igazoló bárcával vagy egyéb nyugtával előmutatni és szükség esetében az illetékes közegnek térítvény mellett át is adni.

21. §. Olyan egyének ellen, akik a 20. § szerint felügyelet alatt nem állanak, kutatást tartani csak jövedékcsökkentés iránti alapos gyanú esetében lehet.

22. §. A borfogyasztási adó előzetes lefizetése nélkül a 12. § értelmében elraktározott italfélék igazolására a szemleívek, az adót általányszerűleg fizető bortermelők által elraktározott italfélék igazolására a bejelentések és végül azon italfélék igazolására, amelyek után a fogyasztási adó fizetendő volt, az adóbeszedésre jogosult közeg által kiszolgáltatott adóbárcák és egyéb nyugták szolgálnak.

III. fejezet.

Húsfogyasztási adó.

23. §. A húsfogyasztási adó alkalmazható legmagasabb tételeit az 1923. évi XXXIII. tc. 3. §-ában nyert felhatalmazás alapján a m. kir. pénzügyminiszter állapítja meg.

E határon belül a város polgármestere (községi eljárás) az igazgatása alatt álló területen fizetendő húsfogyasztási adó tételeit oly összeggel állapítja meg, amely a város (község) általános közigazgatási szükségleteinek fedezésére szükséges.

A megállapított húsfogyasztási adótételek a város (község) területén a szokásos módon azonnal közhírré teendők és egyidejűleg a pénzügyigazgatósággal is közlendők.

24. §. Városi (községi) húsfogyasztási adó alá esik a m. kir. pénzügyminiszter által megállapított „Árszabás“ II. rovat 1—8. tételei alatt felsorolt állatok levágása vagy leölése, valamint az említett rovat 9—10. tételei alatt kitüntetett húsneműek. (141.397/1923. Pmr., 147.834/1933. Pmr.)

Nem képezi a húsfogyasztási adónak tárgyát a magánszemélyek saját házi szükségletére eszközölt vágás vagy ölés. (141.397/1923. Pmr.)

25. §. A városi (községi) húsfogyasztási adó fizetésére kötelesek: 1. azok a jogi vagy természetes személyek, akik eladás céljából vágnak; 2. azok a jogi vagy természetes személyek, akik a húst valamely idegen beszedési körből a város (község) területére hozzák. (141.397/1923. Pmr.)

26. §. A 25. §-ban felsorolt felek, akik nyers vagy fogyasztásra már alkalmas, illetőleg füstölt, pácolt, vagy besózott hússal, avagy szalonnával, szalámival és egyéb kolbászneműekkel kereskednek, kötelesek üzleteik megnyitása előtt legalább 14 nappal az ellenőrzéssel megbízott közegnél előszóval vagy írásban bejelenteni:

1. az üzlet helyiségeiben és a város (község) területén lévő, tulajdonukat képező állatok számát, az árszabásban megállapított nemek szerint;

2. azon helyiségeket, amelyekben adóköteles állatokat vagy húst maradandólag vagy ideiglenesen tartanak.

A húsfogyasztási adó kezelésével megbízott városi (községi) közeg, a bejelentés alapján a bejelentett helyiségeket és az állatok létszámát

megvizsgálja és a bejelentés megtételének igazolására adóköteles félnek a 2. számú mintának megfelelő szemleívét adja ki (lásd 21. oldal), amely szemleívbe az állatok és a talált hús mennyisége pontosan bevezetendő.

27. §. Mészárosok, hentesek, egyéb húskereskedők, vendéglősök és általában oly iparosok, akik nyers vagy fogyasztásra már alkalmas, illetőleg füstölt, pácolt, vagy besózott hússal, avagy szalonnával, szalámmal és egyéb kolbászneműekkel kereskednek, kötelesek:

1. amidőn az árszabásban megnevezett állatot levágni (leölni) vagy a tartási helyről elvinni akarják, ezt legalább 6 órával előbb;

2. ha pedig eleven vagy vágott állatot, vagy húst vesznek, azt — mielőtt üzletükbe vagy gazdaságukba szállítanák — a szemleívnek előmutatása mellett az illetékes közegnél előszóval vagy írásban bejelenteni.

A bejelentés alkalmával egyúttal a bejelentett vágás, illetőleg hús-mennyiség után a hús fogyasztási adó is befizetendő, amiről az adófizető fél adóbárcát vagy más elismervényt kap.

Minden más magánfél a levágást (leölést) 4 órával előbb az illetékes közegnél bejelenteni és ezzel egyidejűleg az adót befizetni köteles.

Mindenki, aki egyszerre 1 kg-mot meghaladó húst idegen beszedési körből a város (község) területére behoz, ezt az illetékes közegnél azonnal bejelenteni és a fogyasztási adót lefizetni köteles.

28. §. A 26. § alatt említett bejelentési kötelezettség alól a 27. §-ban felsorolt iparúzők felmentetnek azon legelő- és az igásmarhára nézve, melyeket az iparúző birtokos gazdasági célból tulajdon földjére, vagy a birtokán fekvő szolgálmány teljesítése végett más helyre, de 6 napon túl nem terjedő időre hajtat.

29. §. Ha valamely állat, mely fogyasztási adóval megróva még nincsen, betegség vagy véletlen szerencsétlenség miatt elvész vagy elfut, eltéved, vagy ha azt érdekelt adóköteles és szemleívvel bíró fél hibája nélkül elhajtják, ezt a körülményt az illető fél, amint ez tudomására jut, az ellenőrző közegnél bejelenteni és az evégett megejtendő vizsgálatnál az eseményt bebizonyítani köteles.

Ugyancsak köteles a szemleívvel bíró fél a város (község) területéről kiszállított állatok számát, nemét, a kiszállítást megelőzően az ellenőrző közegnél bejelenteni.

E bejelentések teljesítése, illetve a tényállás megállapítása után az illető adatok a szemleíven kiadásba helyeztetnek.

30. §. Olyan rendkívüli esetekben:

1. amidőn az állatot eldöglés veszélye miatt haladék nélkül és oly időben kell levágni, amikor a bejelentés elfogadására rendelt hivatal zárva van, vagy

2. ha nyitva van is a hivatal, de a körülmények oly sürgősek, hogy az előzetes bejelentés és adófizetés kár nélkül nem eszközölhető, az adófizető az illetékes hatósági közegnél tett előzetes bejelentés nélkül az állatot levághatja, azonban a levágás után legfeljebb 3 óra leforgása alatt és ha a hivatal akkor is zárva lenne, ennek legközelebbi kinyitása alkalmával a bejelentést megtenni és az adót lefizetni tartozik.

A fél a levágás sürgős és mulaszthatatlan voltát igazolni köteles.

Az itt előadott szabályok mellőzésével foganatosított adóköteles művelet adórövidítésnek tekintetik.

31. §. A 27. § alatt felsorolt iparúzők a városi (községi) hús fogyasztási adó alá eső adótárgyakra nézve jövedéki felügyelet alatt állanak, ennél fogva kötelesek a szemletartás alkalmával, vagy általában az illetékes közegek felszólítására:

1. a bejelentéskor felvett helyiségekben létező és fogyasztási adó alá tartozó hús- és állatkészleteket szemleívvel, s amennyiben azok után a fogyasztási adó már befizettetett volna, adóbárcával, vagy egyéb nyugtával igazolni, valamint

2. számot adni a szemleívbe iktatott azon állatokról, amelyek után a fogyasztási adó még nincs befizetve, továbbá azokról, amelyek a szemleívben kitüntetett helyiségben nem találtattak.

32. §. Oly egyéneknek, akik a 27. §-ban elősorolt iparüzőkhöz nem tartoznak, kutatást tartani csak jövedéki kihágás alapos gyanúja esetében lehet.

Kutatás alkalmával a fél vágott állat-, vagy friss húskészletét igazolni köteles.

33. §. A város (község) területéről kiszállított hús után a fél annak adómentes kezelését, illetőleg ha a hús után járó fogyasztási adót súly szerint fizette be, a befizetett fogyasztási adó visszatérítését igényelheti.

34. §. Adómentes kezelésnek van helye, ha a fél:

1. a tervezett kiszállítást, a kiszállítás idejének és a kiszállítandó hús mennyiségének megjelölése mellett, még az adókötelezettség idejében, vagyis az állat levágása előtt, az illetékes közegnél bejelenti és amennyiben a 27. §-ban felsorolt iparüzőről volna szó, ezenfelül még szemleívét is bemutatja;

2. a kiszállítandó húst az illetékes közeg elé állítja s végül

3. a kiszállítást a leöltéstől számított 24 órán belül hajtja végre.

Az illetékes közeg a leölt állatból nyert hús mennyiségét, valamint a kiszállítandó hús mennyiségét megállapítja és a kiszállítás megtörténtét ellenőrzi.

Ha a kiszállítás nyilvános közlekedési vállalat útján történik és a fél a kiszállítást szállítási okmánnyal igazolja, a fenti 2. pont alatt előirt ellenőrzéstől el lehet tekinteni.

Iparüző félnél a leölt állat a szemleívben leírásba hozandó.

A város (község) területén visszamaradt mennyiség után a húsfogyasztási adót a fél azonnal lefizetni tartozik.

35. §. Adóvisszatérítésnek van helye, ha a fél:

1. már súly szerint adózott húst szállít ki;

2. a 34. § 1—2. pontjaiba foglalt határozmányoknak megfelel, illetve a kiszállítást szállítási okmányokkal igazolja s

3. a kiszállítást az adófizetési kötelezettség idejét követő 24 órán túl foganatosítja.

Az adóvisszatérítés igényének fenntartása mellett bejelentett állatvágás alkalmával a húsfogyasztási adó nem a levágandó, vagy leöleendő állat darabszáma, hanem a nyert hús súlya szerint vetendő ki.

Az adóvisszatérítés iránti kérelem a kiszállítást követő 30 napon belül terjesztendő elő a város polgármesteréhez (községi elöljárósághoz).

A fenti határozmányoktól eltérő adóvisszatérítéshez a város polgármesterének (községi elöljáróság) előzetes engedélye szükséges.

IV. f e j e z e t.

Sör- és szeszfogyasztási adópótlék.

36. §. 1. A városi (községi) sörfogyasztási adópótlék tétele hl-ként a 12 cukormérőfokkal bíró 100 l. sörle után fizetendő mindenkori söradó és sör után fizetendő kincstári árrészesedés együttes összegének.....⁰/₀-a,

2. a városi (községi) szeszfogyasztási adópótlék tétele az olyan égetett szeszitalok és folyadékok után, amelyeknek alkoholtartalma a közönséges 100 fokú szeszmérővel közvetlenül megállapítható, hektoliterfokonként.....fillér, az olyan égetett szeszitalok és folyadékok után pedig, amelyeknek alkoholtartalma a közönséges százfokú szeszmérővel közvetlenül meg nem állapítható, literenként.....fillér. (125.500/1938. Pmr. 2. §.)

Nem esik városi (községi) szeszfogyasztási adópótlék alá az a szesz, amelyet kedvezményes egyedárusági eladási áron szereztek be. (125.500/1938. Pmr. 2. §.)

Az eljárás, amellyel megállapítható, hogy valamely égetett szesz folyadék alkoholtartalma a közönséges százfokú szeszmérővel közvetlenül megállapítható-e vagy sem, az 1. számú Mellékletben van ismertetve (lásd Mellékletet a 19. oldalon.)

37. §. A városi (községi) sör-, illetőleg szeszfogyasztási adópótléket fizetni köteles:

1. a város (község) területén sör-, illetőleg égetett szeszes italok és folyadékok kimérésével és kismértékben való elárúsításával foglalkozó minden fél az általa kimért vagy elárúsított sör-, illetőleg égetett szeszes ital és folyadék után;

2. a város (község) területén sörnek, illetőleg égetett szeszes italoknak és folyadékoknak nagyban való elárúsításával, továbbá sörtermeléssel, illetőleg szeszfőzéssel, likőr, rum és másnemű égetett szeszes italok és folyadékok előállításával és átalakításával iparszerűen foglalkozó felek, amennyiben ezen cikkeknek kimérésével és kismértékben való elárúsításával nem foglalkoznak, a saját maguk és háztartásuk, valamint alkalmazottaik által elfogyasztott mennyiség után;

3. minden más fél azon sör, illetőleg nem kedvezményes egyedárusági eladási áron beszerzett szesz, égetett szeszesital vagy folyadék után (125.500/1938. Pmr. 3. §.) amelyet:

a) oly területről hoz be, ahová e szabályrendelet határozományai ki nem terjednek;

b) a fenti 2. pont alatt említett felektől szerez be.

38. §. Mindenki, aki sört két litert, illetőleg égetett szeszes italokat vagy folyadékokat egyszerre egy litert meghaladó mennyiségben a város (község) területére behoz, tartozik ezt a városi (községi) fogyasztási adópótlék beszedésére jogosított, vagy az ily bejelentések átvételére kijelölt közegnél a következő §-okban részletezett módon szóval vagy írásban bejelenteni. A bejelentő fél kívánatára a bejelentést átvevő közeg erről a bejelentésről a bejelentés összes adatait feltüntetve írásbeli elismervényt köteles kiszolgáltatni.

39. §. A 37. § 3. pontjában említett magánfelek a 38. § értelmében teendő bejelentéssel egyidejűleg tartoznak az általuk bejelentett és behozott adóköteles cikkek után járó sör-, illetőleg szeszfogyasztási adópótlékot lefizetni. Ezek a felek ugyancsak tartoznak a fogyasztási adó megfizetése mellett bejelenteni az illetékes közegnél azokat a sör-, illetőleg égetett szeszes italokat és folyadékokat, amelyeket a 37. § 2. pontja alatt említett felektől szereztek be.

40. §. Azok a felek, akik a város (község) területén sörnek, égetett szeszes italoknak és folyadékoknak kimérésével és kismértékben való elárúsításával, nagyban való eladásával, sörfőzéssel, szeszfőzéssel, likőr, rum és másnemű égetett szeszes italok és folyadékok előállításával és átalakításával iparszerűen foglalkoznak, kötelesek ebbeli üzletüket annak megkezdésétől számított 8 nap alatt, amennyiben pedig üzletük e szabályrendelet hatálybaléptekor már fennállana, e szabályrendelet életbe léptének napjától számított 8 nap alatt a fogyasztási adók beszedésére és ellenőrzésére kijelölt közegnél bejelenteni. Ugyancsak 8 nap alatt ugyanott jelentendő be az üzlet helyiségében vagy jellegében beállott változás. A bejelentést átvevő közeg erről a fél kívánságára írásbeli elismervényt köteles kiszolgáltatni.

41. §. Sörnek, illetőleg égetett szeszes italoknak nagyban való elárúsításával, továbbá sörtermeléssel, illetőleg szeszfőzéssel, rum-, likőr- és másnemű égetett szeszes italok és folyadékok előállításával és átalakításával iparszerűen foglalkozó felek, amennyiben ezen cikkek kimérésével, vagy kismértékben való elárúsításával nem foglalkoznak, az általuk a város (község) területére behozott adóköteles cikkeket legkésőbb azok beraktározását követő két órán belül írásban tartoznak bejelenteni a fogyasztási adók beszedésére jogosított, vagy az ilyen bejelentések átvételére kijelölt közegnél. E bejelentéseknek tartalmaznia kell: a beszerzési forrás és szállítási eszköz megnevezését. E bejelentés csak a nyilvántartás céljaira szolgál s ennek alapján a beszerzett cikkek megvizsgálásának helye rendszerint nincsen, kivéve, ha a fogyasztási adó megrovíditésének alapos gyanúja forog fenn.

Fent elősorolt felek, amennyiben az említett cikkeknek kimérésével, vagy kismértékben való elárúsításával is foglalkoznak, a bejelentési és fogyasztási adópótlék fizetési kötelezettség tekintetében egész üzletükre

nézve, mint kimérők s kismértékben elárusítók tekintendők, ha csak kimérési vagy kismértékben való elárusítási üzletüket egyéb üzletüktől el nem különítik. Ez esetben a kimérési vagy kismértékben való elárusítási üzletükben forgalomba hozandó adóköteles italokat vagy folyadékokat oly elkülönített raktárakban vagy helyiségekben kötelesek tartani, amelyekben más cikkek nem tarthatók s ezek után a cikkek után a sör-, illetőleg a szeszfogyasztási adót úgy tartoznak megfizetni, mint más kimérők, vagy kismértékben való árúsítók.

Ezek a (37. § 2. pontjában említett) felek a saját maguk és háztartásuk, valamint alkalmazottaik által elfogyasztott sör, illetőleg égetett szeszes folyadékok után eső városi (községi) fogyasztási adópótlékot, vagy az előrelátható fogyasztásnak megfelelően egyezségileg megállapítandó félévi átalányösszegben, vagy pedig amennyiben ily átalányösszeg fizetésére nézve velük megállapodás létre nem jöhet, a tényleg fogyasztott mennyiségnek megfelelően, havonta utólagosan tartoznak megfizetni. E célból jegyzéket kötelesek vezetni, amelybe naponta bevezetendő az általuk és háztartásuk, valamint alkalmazottjaik által elfogyasztott sör mennyisége, illetőleg égetett szeszes ital és folyadék minősége, mennyisége és alkoholtartalma. E jegyzék a fogyasztási adók beszedésére jogosított közeg által havonta lezáratik s a zárlat eredményéhez képest mutatkozó sör-, illetőleg szeszfogyasztási adópótlékot az illető fél, végrehajtás terhe mellett, három nap alatt bélyegtelen nyugta (fogyasztási adóbárca) ellenében befizetni köteles.

A fentemlített feleknek a sör, illetőleg égetett szeszes italok előállítására szolgáló üzleti helyiségei, valamint nagykereskedési és raktári helyiségei a városi (községi) sör- és szeszfogyasztási adópótlék beszedésére és ellenőrzésére jogosított közegek felügyelete alatt nem állanak s csak a városi (községi) fogyasztási adópótlék megrövidítésének indokolt gyanuja esetén tarthatók ott vizsgálatok, de csak oly méretben, mint bármely magánfélnél. E felek azonban a pénzügyminiszternek erre vonatkozó rendelete értelmében, a pénzügyi közegek által teljesítendő ellenőrzés keretén belül, e közegek által a sör-, illetőleg szeszfogyasztási adópótlék szempontjából is ellenőrzendők, s a pénzügyi közegek kötelesek az általuk esetleg e tekintetben észlelt visszaélések miatt ellenük tényleírást felvenni. Úgyszintén kötelesek a pénzügyi közegek az ezen üzlet forgalma tekintetében szerzett adataikat a sör- és szeszfogyasztási adó beszedésére jogosított közegeknek ezirányú kérelmükre rendelkezésre bocsátani.

42. §. I. Sör-, illetőleg égetett szeszes italok és folyadékok kimérésével és kismértékben való elárusításával foglalkozó felek az általuk kimért vagy elárusított sör, illetőleg mindennemű égetett szeszes italok és folyadékok után a városi (községi) sör-, illetőleg szeszfogyasztási adópótlékot vagy a bejelentés alkalmával azonnal, vagy pedig havi elszámolások alapján utólagosan megfizetni tartoznak, tekintet nélkül arra, hogy a kérdéses italokat és folyadékokat

a) idegen város (község) területéről hozták be, vagy

b) a város (község) területén bárkitől szereztek be.

A városi (községi) sör- és szeszfogyasztási adópótlék megfizetése alól kivételnek azok a sörmennyiségek, illetőleg égetett szeszes italok és alkoholtartalmú folyadékok, amelyeket ezek a felek

1. 25 liternyi, vagy azt meghaladó mennyiségben a város (község) területéről maguk, vagy megbízottjaik, illetve vevőik személyében az erre vonatkozó szabályok betartása mellett tényleg kiszállítanak;

2. 25 liternyi, vagy azt meghaladó mennyiségben az erre vonatkozó szabályok betartása mellett a város (község) területén levő kimérőknek, kismértékben való elárusítóknak engednek át, illetőleg égetett szeszes italokat az említett mennyiségben oly feleknek engednek át, akik szesznek kedvezményes egyedárusági áron való beszerzésére és felhasználására bírnak engedéllyel. (125.500/1938. Pmr. 4. §.)

II. Ezek a felek az általuk bárhonnán és bármely mennyiségben beszerzett cikkeket írásban tartoznak bejelenteni a fogyasztási adók be-

szedésére jogosított, vagy az ily bejelentések átvételére kijelölt közegnél. A bejelentésnek tartalmaznia kell a beszerzendő adóköteles cikkek megnevezését (szesznel minőségét is), a tartályok minőségét és darabszámát, a cikkek mennyiségét, továbbá a beraktározás időpontját. A bejelentés, ha a cikk nyilvános közlekedési vállalat útján érkezett a városba (községbe), legkésőbb a cikknek a nyilvános közlekedési vállalat raktáraiból való elszállítása alkalmával; ha pedig a cikk más úton érkezik be a városba (községbe), legkésőbb a behozatal alkalmával; végre ha cikk a városban (községben) lakó más féltől szereztetik be, legkésőbb az illető fél raktáraiból való elszállítás alkalmával, s mindegyik esetben legalább két órával a beraktározás előtt teendő meg. A bejelentést átvevő közeg erről a bejelentésről a fél kívánságára, a bejelentés összes adatait feltüntető írásbeli elismervényt köteles kiszolgáltatni. A bejelentett időpont előtt a szóbanforgó cikkek be nem raktározhatók s amennyiben a bejelentett időpontot követő 2 óra alatt sem raktároztatnék be, a beraktározás időpontjáról új bejelentés teendő.

A sör- és szeszfogyasztási adópótlékok beszedésére és ellenőrzésére jogosított közegeknek jogukban áll a beraktározásra bejelentett időpontban a beraktározás megtörténtéről s a beraktározásra bejelentett időpontot követő két óra alatt a bejelentés valódiságáról, a beszerzett fogyasztási cikkek mennyiségéről (alkoholtartalmáról) meggyőződést szerezni és ugyanezért ezen idő lejárta előtt a beszerzett cikkeket elkülönítve kell tartani s az azokat tartalmazó csomagokat nem szabad felbontani, hanem az ellenőrzést teljesítő közegek kívánságára előtűnik kell felnyitni. E határidő lejárta után a beszerzett cikkekkel a fél az ellenőrző közegek bevétele nélkül szabadon rendelkezhetik s a cikkek nemének és mennyiségének külön igazolása többé nem követelhető. Joguk van azonban az ellenőrző közegeknek a fél összes sör-, illetőleg égetett szeszital- és alkoholtartalmú folyadék-készleteiről meggyőződést szerezni. Az esetről-esetre beszerzett cikkek mennyiségének és minőségének megmérése által való külön megállapítása mellőzendő, ha azok mennyisége és minősége kereskedelmi számlák, illetőleg szállítólevelek által kimutatattatik és visszaélés gyanúja nem forog fenn.

Az összes készletek felvétele esetén is az ellenőrzést gyakorló közegek lehetőleg próbamérésekkel tartoznak megelégedni. Ha az adóköteles cikk telt és hitelesített hordókban (tartályokban) van, a hitelesítési jelzés veendő alapul. Ha a hordók (tartályok) nincsenek hitelesítve, vagy csak részben vannak megtöltve, úgy a fél által felajánlott és elfogadható legalkalmasabb módon állapítandó meg azok tényleges tartalma.

III. Azok, akik a sör-, illetőleg szeszfogyasztási adópótlékok utólagosan, havi leszámolások alapján kívánják fizetni, kötelesek:

1. a 3., illetőleg 5. számú mintának megfelelő sör-, illetőleg szesz-kiviteli árujegyzéket vezetni; (lásd 22. és 23. oldal.)

2. az esetben, ha a kérdéses sör-, illetőleg szesz ital vagy folyadék a városban (községben) levő más kimérőnek, vagy kismértékben való elárúsítónak engedtetik át, a vásárló fél részére a kiviteli árujegyzékből eladási bárcaát kiszolgáltatni. Ez az eladási bárca beszerző fél által a kérdéses cikk beszerzéséről teendő bejelentés alkalmával előmutatandó és a bejelentést átvevő közegek láttamozásával ellátva, az átvevő félnek visszaadandó;

3. az esetben pedig, ha a kérdéses sör, illetőleg égetett szesz ital vagy folyadék a város (község) területéről kiszállítatik, a kiszállítást közvetlen megelőzőleg, a kiviteli árujegyzékből kiállítandó eladási bárca felmutatása mellett, azt a fogyasztási adópótlékok beszedésére rendelt, vagy az erre kijelölt közegek elé állítani, akik a cikk megvizsgálása után az eladási bárcaát aláírják és ezt a kiviteli árujegyzékhez leendő csatolás végett a félnek visszaadják. Az ily cikket az ellenőrző közegek a város (község) határán túl tetszés szerint kísérhetik. Ha az ily kiszállítás nyilvános közlekedési vállalat útján történik, a kiviteli árujegyzék illető tételszámaához a feladási vevény is csatolandó. Az így előállított cikk mennyiségének és

minőségének külön megmérés által való megállapítása lehetőleg mellőzendő, különösen akkor, ha a mennyiség és minőség próbamérés által vagy más módon is megtudható s visszaélés gyanúja nem forog fenn.

A szeszfogyasztási adópótlék utólagos fizetésének kedvezményét az égetett szeszes italok és folyadékok kimérésével, s kismértékben való elárúsításával foglalkozó felek a fenti 2. pont alatt részletezett módon igénybe vehetik azon égetett szeszes italokra vagy folyadékokra is, amelyet a városban (községben) levő olyan félnek engednek át, aki szesznek kedvezményes egyedárusági eladási áron való beszerzésére és felhasználására bír engedéllyel. (125.500/1938. Pmr. 4. §.)

A kiviteli árujegyzék vezetésére szolgáló bélyegmentes füzetek az adóköteles fél által szerzendők be s a fogyasztási adópótlék beszedésére jogosított közeg által hitelesítendők.

A fogyasztási adópótlék beszedésére és ellenőrzésére rendelt közegeknek szabadságukban áll, hogy a kiviteli árujegyzékek mikénti vezetéséről, valamint az eladási bárcák mikénti kiállításáról maguknak az üzleti órák alatt bármikor meggyőződést szerezzenek.

IV. A sör, illetőleg égetett szeszes italok és folyadékok kimérésével és kismértékben való elárúsításával foglalkozó felek az általuk a fentiek szerint fizetendő fogyasztási adópótléket rendszerint:

1. esetről-esetre a cikkek beszerzése alkalmával, vagy
2. ha a cikkek beszerzése alkalmával esetről-esetre való adózás módját igénybe venni nem akarják, havi leszámolások útján fizethetik.

V. Ha a fél a sör-, illetőleg szeszfogyasztási adópótléket a cikkek beszerzése alkalmával esetről-esetre akarja fizetni, köteles az esedékes fogyasztási adópótléket ezen adónem hatálybalépésekor meglevő készletek után 24 óra alatt egyidejűleg teendő bejelentéskor, a később beszerzett cikkek után pedig a beszerzésről a fentiek értelmében teendő bejelentés alkalmával, a bejelentésnek és a fogyasztási adópótlék tételének megfelelően, készpénzben, a fogyasztási adópótlék beszedésére jogosított közegnél lefizetni, aki a bevételezett adóösszegekről a kérdéses cikk mennyiségét és minőségét is kitüntető bélyegmentes nyugtát (fogyasztási adóbárcát) köteles adni.

VI. Ha a fél a sör-, illetőleg szeszfogyasztási adópótléket havi leszámolás útján fizeti, köteles a 4., illetőleg 6. számú mintának megfelelő bevételi árujegyzéket vezetni (lásd 22. és 23. oldal), ebbe meglevő készleteit nemük, mennyiségük (alkoholtartalmuk és minőségük) szerint 24 óra alatt első tételként felvenni, a később beszerzett sört, illetve szeszes italokat és folyadékokat pedig beraktározásuk alkalmával folytatólagosan bevezetni.

A bevételi árujegyzék vezetésére szolgáló bélyegmentes füzetek az adóköteles fél által szerzendők be s a sör-, illetőleg szeszfogyasztási adópótlék beszedésére jogosított közeg által hitelesítendők.

A beraktározott cikkeknek a bevételi árujegyzékbe mindenkor bevezetve kell lenniök, ennél fogva a beraktározva talált olyan cikkek, amelyek a bevételi árujegyzékben elő nem fordulnak, úgy tekintetnek, mintha bejelentés és adóztatás nélkül szereztettek volna be.

A leszámolás a bevételi árujegyzék és a 3., illetőleg 5. számú minta szerint vezetendő, kiviteli árujegyzék alapján havonként ejtendő meg. A leszámolás napját minden adóköteles félre nézve a sör-, illetve szeszfogyasztási adópótlékek beszedésére jogosított közeg állapítja meg.

A leszámolás megejtésére kirendelt közeg lezárja a bevételi és kiviteli árujegyzéket és megállapítja a közvetlen előző leszámolás alkalmával fennmaradt készletnek és az azóta bevételezett mennyiségnek összegét, ebből levonja a leszámoláskor meglevő készletnek és a közvetlen előző leszámolás óta a kiviteli árujegyzékben szabályszerűen kiadásba helyezett mennyiségnek összegét. A két összeg közötti különbözet adja azt a mennyiséget, amely után a fél a sör-, illetőleg a szeszfogyasztási adópótléket 3 nap alatt bélyegtelen nyugta (adóbárca) ellenében a fogyasztási adó beszedésére jogosított közegnél végrehajtás terhe alatt megfizetni tartozik. A fentiek szerint megejtendő leszámolás két

egyenlő példányban írásba foglalalandó s a példányok mindegyike, úgy a fél, mint a leszámolást megejtő közeg által aláírandó. E példányok egyike a fogyasztási adópótlékok beszedésére jogosított közeg által megőrzendő.

A leszámolásnál talált készlet a következő havi bevételi árujegyzékbe mint első tétel átvezetendő.

A bevételi és kiviteli árujegyzékek mellékleteikkel együtt a fél által 3 évig megőrzendők.

Az a fél, aki a havi leszámolás szerint fizetendő sör-, illetőleg szeszfogyasztási adópótlékokat az előírt időben le nem fizeti, valamint az a fél, aki a bevételi és kiadási árujegyzéket nem pontosan vezeti, vagy a havi leszámolás szerint való adózással bármiképp visszaél, az esetleges büntető határozatok alkalmazásától függetlenül, a fogyasztási adópótlék beszedésére jogosított közeg kérelmére a város polgármestere (községi előjáróság) által a havi leszámolás szerint való adóztatási mód igénybevételétől hosszabb-rövidebb időre eltiltható.

43. §. Az égetett szeszes italok és folyadékok kimérésével foglalkozó felek, amennyiben maguk akarnak szeszből oly égetett szeszes italokat és folyadékot előállítani, amelyeknek alkoholtartalma a közönséges százfokú szesz mérővel közvetlenül meg nem állapítható, kötelesek ezt a szeszfogyasztási adópótlék beszedésére jogosított közegnél írásban előzetesen bejelenteni. Ezenfelül kötelesek valahányszor ily célra szeszt felhasználni akarnak, az átalakítási művelet megkezdése előtt a szeszfogyasztási adópótlék beszedésére vagy a bejelentések átvételére rendelt közegnél írásban két példányban bejelenteni: a felhasználandó szesz mennyiségét, továbbá azt az időt, amelyben a bejelentett átalakítás meg fog történni. A bejelentés egyik példánya a benyújtás igazolásával ellátva az illető közeg által a félnek visszaadandó.

Amennyiben a fél a szeszfogyasztási adópótlékokat a cikkek beszerzése alkalmával esetről-esetre fizeti, a fenti pontban említett bejelentéssel egyidejűleg bélyegtelen nyugta (adóbárca) ellenében tartozik megfizetni azt az esetleges különbözetet, ami azáltal állhatott elő, hogy a kész cikk helyett a megadózás az illető cikkhez felhasznált tiszta szesz után történt. Más esetekben felhasználandó szesz a kiviteli árujegyzékben — a fentiek szerint benyújtandó s a félnek visszaadandó bejelentés csatolása mellett — kiadásba, és az előállítandó égetett szeszes ital vagy folyadék a kiviteli árujegyzékkel tételszámára való hivatkozással, a bevételi árujegyzékbe bevételbe helyezendő.

A szeszfogyasztási adópótlék beszedésére és ellenőrzésére rendelt közegeknek jogukban áll szemle és vizsgálat útján az átalakításra bejelentett időben meggyőződni arról, hogy az átalakítás tényleg a bejelentésnek megfelelően történt-e.

44. §. A kedvezményes egyedárusági eladási áron beszerzett (125.500/1938. Pmr. 5. §.) szesz a pénzügyőri közegek ellenőrzése alatt állván, a városi (községi) szeszfogyasztási adópótlék szempontjából külön ellenőrzés alatt nem áll és sem beszerzése, sem felhasználása a városi (községi) szeszfogyasztási adópótlék beszedésére és ellenőrzésére rendelt közegeknél be nem jelentendő.

V. fejezet.

Kihágások és azok büntetése.

45. §. Mindazon mulasztás vagy cselekmény, amely a 8., 23. és 36. §-okban említett fogyasztási adókat, illetőleg adópótlékokat megrövidíti, vagy a megrövidítés veszélyének kiteszi, az 1923. évi XXXIII. tc. 3. § (7.) bekezdése értelmében jövedéki kihágást képez és a megrövidített vagy a megrövidítés veszélyének kitétt adó, illetve adópótlék négyszeres összegétől annak nyolcszoros összegéig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető.

Minden egyéb, a jelen szabályrendelet határozmányaiiba ütköző cselekmény vagy mulasztás, mint kisebb jövedéki kihágás (18.400/1928.

Pmr. és 45.400/1928. Pmr. 2. § (3) bek.) ugyancsak az idézett törvény-
szakasz alapján 1000 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.
(164.098/1926. Pmr.)

A büntető eljárás tekintetében a 18.400/1928. Pmr. és az ennek
végrehajtása tárgyában kiadott 45.400/1928. Pmr. idevonatkozó határoz-
mányai irányadók.

A városi (községi) fogyasztási adók és adóptlékok kezelése.

46. §. I. Az 1. §-ban említett fogyasztási adók, illetve adóptlékok
háziilag kezelendők.

II. A fogyasztási adók és adóptlékok beszedéséért elsősorban fele-
lős a város (község) által kijelölt tisztviselő (községi előljárósági tag),
vagy e célra felfogadott egyén.

A fogyasztási adók és adóptlékok beszedéséért felelős közeg az
egész kezelésért és az általa, vagy a város (község) által alkalmazott
többi közegek eljárásáért is felelősséggel tartozik. A fogyasztási adók
és adóptlékok beszedéséért felelős közeg a város (község) vagy a szom-
szédos helységek területén bornak, sörnek, égetett szeszes italoknak vagy
folyadékknak kimérésével, kismértékben való elárúsításával, nagyban való
eladásával, sörtermeléssel, szeszfőzéssel vagy likőr- és rumgyártással,
illetve égetett szeszes italok és folyadékok átalakításával sem saját sze-
mélyében nem foglalkozhatik, sem ily felekkel elsőfokú rokonságban
vagy üzlettársi viszonyban nem lehet.

III. A fogyasztási adók és adóptlékok beszedéséért felelős közeg
e szabályrendelet határozmányait minden egyes adóköteles féllal szem-
ben egyaránt alkalmazni köteles és egyeseket sem szigorúbb, sem ked-
vezményes elbánásban nem részesíthet. Amennyiben pedig ebbeli köte-
lességeit megszegi, vagy egyébként szabályellenesen jár el, ha közhiva-
tali kötelekben áll, rendbírsággal büntetendő, ismétlés esetén ellene a
fegyelmi eljárás megindítható; ha felfogadott egyén, a reá nézve meg-
szabott rendszabályok szerint vonandó felelősségre.

IV. A befolyt pénzbüntetések a fogyasztási adók és adóptlékok
beszedéseért felelős közeg kezeihez utalandók ki. A feljelentők és a tetten-
érők jutalmazása tekintetében az állami fogyasztási adók megrövidítése
esetén kirótt pénzbüntetésekre nézve fennálló határozmányok nyerne-
k értelemszerű alkalmazást. A feljelentési és tettenérési jutalék kiutalása
után fennmaradó összegek a városi (községi) pénztárt illetik meg.

V. Az ellenőrzési szolgálatot a város polgármestere (községi elő-
ljáróság) a követelményeknek megfelelően rendezi be. Az ellenőrzés
törvényes és célszerű gyakorlása elsősorban a fogyasztási adóptlékok
beszedéseért felelős közegnek képezi feladatát.

A fogyasztási adók és adóptlékok beszedéseért felelős közeg,
valamint alárendelt közegei a magánfeleket és az ezekkel egy elbánás
alá eső feleket kivéve, a többi adóköteles feleknél ezek üzleti helyisé-
geibe s nevezetesen a fogyasztási adók vagy adóptlékok tárgyát képező
cikkek tartására és felhasználására szolgáló helyiségekbe, valamint azokba
a helyiségekbe, amelyek ezekkel közvetlen összeköttetésben állanak, nap-
pal és az üzletek folyama alatt éjjel is szabadon bemehetnek és hivata-
los eljárásuk befejezéséig ott tartózkodhatnak.

A vállalkozó köteles vagy személyesen, vagy munkásai által nekik
hivatalos eljárásukban kívánságukra segédkezet nyújtani.

Ezen közegek a fentemlített felek üzleti helyiségeiben a fentemlített
eseteken kívül más esetekben, valamint a felek magánlakásaiban s magán-
felek vagy ezekkel egy tekintet alá eső felek üzleti s lakhelyiségeiben
csak a fogyasztási adók és adóptlékok megrövidítésének alapos gyanúja
esetén és csakis a rendőri hatóság által kijelölendő rendőri közeg (a köz-
ségi előljáróság egy tagjának) jelenlétében tarthatnak szemlét vagy ku-
tatást.

Jövedéki vizsgálatok esetén köteles az adóköteles fél vagy helyettese az adóbárcákat, igazolványokat, nyugtákat, árujegyzékeket és egyéb okmányokat, amelyek a fogyasztási adók és adópótlékok beszedésére vonatkoznak s általa megőrzendők, vonakodás nélkül előmutatni s szükség esetén az ellenőrző közegnek térítvény mellett átadni.

Kihágások (szabályellenességek) felfedezése esetén a tettes ellen a felfedezett szabályellenes cselekmény vagy mulasztás lényeges adatait feltüntető tényleírás veendő fel, lehetőleg a rendőri hatóság által kijelölendő rendőri közeg (a községi előljáróság egy tagjának) jelenlétében, vagy ha ez nem lehetséges, két hitelt érdemlő tanu közreműködésével. A tényleírások úgy a fél, mint az azok felvételénél jelenlevő összes közegek és tanuk által aláírandók s ha fél az aláírást megtagadná, ez a körülmény a tényleírás felvételénél közreműködő közegek, illetve tanuk által a tényleíráson igazolandó.

A fogyasztási adók és adópótlékok beszedéseért felelős közeg a szemlék és házkutatások megejtésénél leendő közreműködésére, a m. kir. pénzügyminiszter úrnak erre vonatkozó körrendeletében körülírt módon és feltételek mellett, igénybe veheti a pénzügyőrség segédkezését.

Átmeneti intézkedések.

47. §. Ez a szabályrendelet 19.....évi..... hó.....n lép életbe s végrehajtásával a város polgármestere (községi előljáróság) bízatik meg.

E szabályrendelet életbelépése napján a város (község) területén készletben levő fogyasztási cikkek és pedig az égetett szeszes italoknál és folyadékoknál 10 hektoliterfokot, bornál és sörnél 1 hektolitert, a 23. § 7. és 8. pontjai alatt felsorolt húsneműeknél 1 métermázsát meghaladó mennyiségek, a város polgármestere (községi előljáróság) által közzéteendő határidőn belül, az ily bejelentések átvételére kijelölt közegeknél megadózás céljából bejelentendők.

Fontos tudnivalók!

A fogyasztási adó-szabályrendeletek jóváhagyására nézve a 121.100/1923. Pm. körr. így rendelkezik:

„3. §. (1.) A városok és községek az általuk beszedhető bor- és húsfogyasztási adók, valamint sör- és szeszfogyasztási adópótlékok mikénti kivetése, beszedése, ellenőrzése és kezelése tekintetében szabályrendeleteket kötelesek alkotni. Az egyöntetűség megóvása és célirányos rendelkezések biztosítása érdekében a belügyminiszter úrral egyetértőleg a Függelékben idemlélkelt szabályrendeletet adom ki mintául oly célból, hogy a városok és községek az általuk alkotandó szabályrendeleteket e mintának megfelelően szerkesszék.

(2.) *A városok az előírt minta szerinti szabályrendeletet a pénzügyminiszterrel egyetértőleg leendő jóváhagyás céljából a belügyminiszterhez terjesztik fel.*

(3.) *A községek által alkotott szabályrendeleteket, ha azok az előírt mintának megfelelnek, a vármegye törvényhatósága hagyja jóvá. Az esetben, ha a község által alkotott szabályrendelet az előírt mintától eltérne, a vármegye törvényhatósága vagy utasítja a községet szabályrendeletének a minta szerinti átdolgozására, vagy indokolt esetben a szabályrendeletet vélemény kíséretében a pénzügyminiszterrel egyetértőleg leendő döntés végett a belügyminiszterhez terjeszti fel. (Ugyanígy rendelkezik a visszacsatolt Felvidékre nézve a 200/1939. Pmr. 63. § (3.) bek. is.)*

(5.) *A jóváhagyott szabályrendelet egy példányát a város (község) az illetékes pénzügyigazgatásnak azonnal megküldeni köteles.*“

A cégünk által kiadott 2373 rsz. Szabályrendelet a 200/1939. PM. rendelet 63. §-ához csatolt 2. számú Függelék alapján készült. Ez a Függelék a Felvidék visszacsatolása alkalmából adatott ki és tartalmazza a 121.100/1923. PM. rendelettel kiadott eredeti minta megjelenése óta 1939. január hó 14-ig életbelépett összes módosításokat, így tehát a legutóbb, az új Szesztörvény (1939: XXX. tc.) alkalmából a 125.500/1938. PM. rendelettel elrendelt változtatásokat is. (Megegyezik a 300/1939. PM. r. 2. sz. Függelékével is!)

Fontos figyelmeztetés! A 121.100/1923. PM. rendelettel kiadott első szabályrendeletminta II. fejezete a pezsgőbor (habzóbor) fogyasztási adóra vonatkozott, amelyet a 66.590/1928. PM. rendelet eltörölt és 6. bekezdése szerint kiadása óta a pezsgőbor (habzóbor) után is a borra megállapított fogyasztási adót kell megfizetni. A 200/1939. Pmr. ezt a II. fejezetet már nem tartalmazza és kihagyása folytán a további fejezetek és §-ok számát megváltoztatja. A régebbi szabályrendelettel való összehasonlításnál tehát tekintetbe kell venni, hogy

a régi III. fejezet most a II. fejezet.

„ „ IV. „ „ „ III. „

„ „ V. „ „ „ IV. „

„ „ VI. „ „ „ V. „

A §-ok számozása pedig az új II. fejezet kezdetétől előre ugrik, úgy, hogy a régi 17. § most a 8. §, és így tovább, mint az alábbi táblázat mutatja:

Régi §	Új §	Régi §	Új §	Régi §	Új §	Régi §	Új §	Régi §	Új §	Régi §	Új §
17	8	24	15	31	22	38	29	45	36	52	43
18	9	25	16	32	23	39	30	46	37	53	44
19	10	26	17	33	24	40	31	47	38	54	45
20	11	27	18	34	25	41	32	48	39	55	46
21	12	28	19	35	26	42	33	49	40	56	47
22	13	29	20	36	27	43	34	50	41	—	—
23	14	30	21	37	28	44	35	51	42	—	—

Kner Izidor könyvnyomdája, Gyoma.

A 121.100/1923. P. M. számú körrendelet 1. § (2.) bekezdéshez

1. számú függelék a 200/1939. P. M. számú rendelet 62. §-ához.

1. számú Függelék a 300/1939. P. M. számú rendelet 70. §-ához.

ÁRSZABÁS

a városok és községek által szedhető bor- és húsfogyasztási adókról.

Rovat	Tételszám	A tárgyak megnevezése	Mérték	Budapest							
				osztály							
				I.		II.		III.			
P	f	P	f	P	f	P	f				
I.	1	Bor, pezsgőbor, habzóbor, az ecetkészítésre vagy ipari sav előállítására előzetes engedély mellett adómentesen felhasználható bor kivételével	100 liter	9	50	9	—	7	—	6	—
	2	Bormust, szőlőcefre	100 liter	6	80	6	80	6	—	5	—
	3	Borseprő	100 liter	3	40	—	—	—	—	—	—
	4	Gyümölcslé	100 liter	3	40	3	40	2	—	2	—
	5	Az ecetkészítésre vagy ipari sav készítésére felhasznált bor előzetes engedély mellett		A d ó m e n t e s							
II.	1	Vágó és kisebb marhák, u. m. ökrök, bikák, tehének és egy éven felüli borjúk	drb	20	40	14	28	13	60	9	52
	2	Egy éven aluli borjúk	drb	3	40	2	72	2	04	1	36
	3	Juhok, kosok, kecskék, kecskebakok, ürök és birkák	drb	1	36	1	09	—	82	—	54
	4	Bárányok 14 kg-ig, gödölyék és malacok 6 kg-ig	drb	—	95	—	68	—	54	—	41
	5	Malacok 6 kg-tól 20 kg-ig	drb	2	72	2	04	1	63	1	22
	6	Süldők és sertések 20 kg-on felül 70 kg-ig	drb	4	08	2	72	2	04	1	63
	7	Sertések 70 kg-on felül 110 kg-ig	drb	4	76	3	40	2	45	1	90
	8	Sertések 110 kg-on felül	drb	5	44	4	08	2	72	2	04
	9	Friss hús, a vágott marhának fogyasztásra alkalmas egyes darabja, továbbá besózott, füstölt, pácolt hús, kolbászfélék és szalonna	100 kg	6	80	5	44	4	08	2	72
	10	Szalámi és szelencehús	100 kg	13	60	10	88	8	16	5	44
	11	Házi szárnyasok:									
		a)	pulyka, lúd	drb	—	34	—	—	—	—	—
		b)	kacsa, (réce), kappan	drb	—	16	—	—	—	—	—
		c)	csirke, tyúk	drb	—	11	—	—	—	—	—
		d)	baromfi feldarabolt részei	1 kg	—	14	—	—	—	—	—
	e)	libamáj	1 kg	—	34	—	—	—	—	—	
12	Vad:										
	a)	szarvas	drb	10	—	—	—	—	—	—	
	b)	dámvad, őz, zerge	drb	5	—	—	—	—	—	—	
	c)	vadmalac 20 kg-ig	drb	2	—	—	—	—	—	—	
	d)	vaddisznó 20 kg-on felül	drb	6	—	—	—	—	—	—	
	e)	nyúl (kivéve a házinyúl)	drb	—	30	—	—	—	—	—	
	f)	kivágott vagy feldarabolt vad	100 kg	10	—	—	—	—	—	—	
13	Vad szárnyasok:										
	a)	fácán	drb	—	40	—	—	—	—	—	
	b)	süket és nyirfajd, hófajd, császármadár és erdei szalonka	drb	—	60	—	—	—	—	—	
	c)	egyéb szalonkák	drb	—	35	—	—	—	—	—	
	d)	túzok	drb	1	—	—	—	—	—	—	
	e)	vadliba, vadkacsa, fogoly, fűrj és fenyőmadár	drb	—	10	—	—	—	—	—	
	f)	szárca és vadgalamb	drb	—	05	—	—	—	—	—	
14	Halak:										
	a)	fogas, süllő, kecsge, harcsa, továbbá bádogszelencében konzervált hal	100 kg	13	60	—	—	—	—	—	
	b)	minden egyéb hal	100 kg	6	80	—	—	—	—	—	
15	Rákok:			drb	—	068	—	—	—	—	

Rovat	Tétele szám	A tárgyak megnevezése	Mérték	Budapest							
				osztály							
				I.	II.	III.					
P	f	P	f	P	f	P	f				
II.		Amennyiben megfelelően felszerelt vágóhíddal és az adó, ellenőrzésére kellő személyzettel rendelkező valamely város, (község) a darabszám szerint való adóztatás helyett a súly szerint való adóztatást határozná el és ezt a határozatot a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg előzetesen jóváhagyja.									
	16	A város (község) területén leölt minden vágómarha, ideértve az 1 éven aluli borjúkat is, élősúly szerint	100 kg	4	10	2	87	2	73	1	91
	17	A város (község) területén leölt minden sertés, ideértve a malacokat is élősúly szerint	100 kg	5	80	4	35	2	90	2	15
	18	Idegen határból leölt állapotban behozott minden vágómarha és sertés holt súly szerint	100 kg	6	80	5	44	4	08	2	72
		Budapest székesfőváros által hozott határozat előzetes jóváhagyást nem igényel.									
III.		Sör	100 l.	A 12 cukormérőfokkal bíró 100 l. sörlé után járó mindenkori söradó és a sör után fizetendő kincstári ár-részesedés együttes összegének 10 ⁰ / ₀ -a							
IV.	1	Az olyan égetett szeszes italok és folyadékok, amelyeknek alkoholtartalma a közönséges százfokú szeszmérővel megállapítható	hl fok	20 fillér							
	2	Az olyan égetett szeszes italok és folyadékok, amelyeknek alkoholtartalma a közönséges százfokú szeszmérővel meg nem állapítható	liter	16 fillér							

Kner Izidor könyvnyomdája, Gyoma

C É G T U L A J D O N O S O K : K N E R I M R E É S K N E R E N D R E

Az állandóan raktáron tartott és azonnal szállítható fogyasztásiadó-ügyi nyomtatványok árjegyzéke

A felsorolt nyomtatványok a 2280/1930. M.Ér. és a 126.014/1930. XVII. Kmr. által bevezetett új szabványosított alakokban készültek, amelyek méretei a következők: **A2** iv nyitva 420x594 mm, egy lapja 297x420 mm. — **A3** iv nyitva 297x420 mm, vagyis ezen iv nagysága. — **A4** félív 210x297 mm, vagyis ezen lap nagysága. — **A5** negyedív 148x210 mm. — **A6** nyolcadív 105x148 mm. — **Alapárak:** az **A3** szabványos iv 8 fillér, **A4** félív 4 fillér, **A5** negyedív 2 fillér, **A6** nyolcadív 1 fillér, az **A2** kétszeres iv 16 fillér. Az alapárak nagyobb mennyiségeknél csökkennek, egy tételből 201–500 iv A3, vagy ennek megfelelő mennyiségre 6 filléres, 501 iven felül 5 filléres alapár, * -gal jelölt alábbi nyomtatványokra pedig ugyanazon mennyiségeknél 6, 5, 4 filléres ár érvényes.

Raktári szám	C í m	Törvény vagy rendelet	Nagy-ság	1 iven hány tétel
2373	Szabályrendelet a bor, hús, sör és égetett szeszesitalok után fizetendő fogyasztási adók, illetve adópótlékok kivétele, beszedése, ellenőrzése és kezelése tárgyában (tervezetpéldány, beírások számára üres helyel és margóval, <i>legújabb kiadás</i> , mellékelve a <i>mindenkori legújabb árszabás</i>), darabja 1 P	Függelék a 121.100/1923. Pm. sz. Utasításhoz, (2. számú Függelék a 200/1939. P. M. számú rendelet 63. §-ához) a <i>legújabb rendelkezések szerint</i> módosítva, a <i>legújabb keleti Árszabással</i>	A4 6 íves füzet	—
* 2366	Szemleív fogyasztási adó alá eső must- és bormennyiségekről ⚡ A borkereskedők részére előírt Árjegyzékek a belső oldalon az italmérési illetékre vonatkozó nyomtatványok között vannak felsorolva.	121.100/1923. Pm. Ut. Függelék, 21. § 1. m.	A3	40
* 2367	Szemleív hús fogyasztási adó alá eső tárgyokról	121.100/1923. Pm. Ut. Függ., 35. § 2. m.	A3	40
* 2368	Beraktározási bejelentés fogy. adó alá eső cikkekről, a bejelentett adatokat tartalmazó, indigóval egyszerűen kitölthető elismervénnyel	121.100/1923. Pm. Ut. Függelék, 51. § II. p.	A5	—
2368/a	Nyilvántartás a beszállított fogyasztási adóköteles cikkekről (a fenti 2368. rsz., bejelentések adatainak bejegyzésére s a beszállított készletek megadóztatásának, vagy elszállításának nyilvántartására)		A2k	30
2368/b	Igazolvány kiszállított, adómentes leírásra bejelentett borról. Egy iven 3 eredeti kitéphető igazolvánnyal és 3 indigóval kitölthető másolattal. A kitéphető igazolvány hátán a 30 nap alatt visszahozandó igazolvány van arról, hogy a bor a rendeltetési helyen megadózás céljából bejelentett. Ez az igazolvány a tőszelvényre visszarakandó, ami által a megadózás megtörténte igen könnyen ellenőrizhető. ⚡ Ezen praktikus nyomtatvány használata által ezt a feladatot rendkívül könnyen és teljes biztonsággal lehet megoldani.	121.100/1923. Pm. Ut. Függ. Fogyasztásiadó-Szab.-r. 22 §.	A3	3
2369	Sörkiviteli árjegyzék, 100 bárcát tartalmazó füzet a címlapon hitelesítési záradékkal, darabja 1 P	121.100/1923. Pm. Ut. Függelék, 51. § 3. m.	A4 11 íves füzet	100
2370	Sörbevételi árjegyzék, 42 oldalas füzet, a címlapon hitelesítési záradékkal, darabja 1 P	121.100/1923. Pm. Ut. Függelék, 51. § 4. m.	A4 11 íves füzet	—
2371	Szeszkiviteli árjegyzék, 100 bárcát tartalmazó füzet, a címlapon hitelesítési záradékkal, darabja 1 P	121.100/1923. Pm. Ut. Függelék, 51. § 5. m.	A4 11 íves füzet	100
2372	Szeszbevételi árjegyzék, 42 oldalas füzet, a címlapon hitelesítési záradékkal, darabja 1 P	121.100/1923. Pm. Ut. Függelék, 51. § 6. m.	A4 11 íves füzet	—
2384	Egyezség fogyasztási adóátalányozás ügyében, egy lapon 2 félévi egyezség	121.100/1923. Pm. Ut. Függelék, 5. §	A4	2
2384/a	Kivetési és lerovási főkönyv az egyezség alapján átalányozott fogyasztási adókról, minden adózónál külön félévi előírási és helyesbitési rovatokkal, félévenként 6 havi lerovási rovatval és félévi mérleggel	121.100/1923. Pm. Ut. Függelék, 5. §	A2k	10
186	Jegyzék azokról a bortermelőkről, akik 50%-os fogyasztási adókedvezményben részesülnek (minden tételhez kivágható igénybejelentési igazolvánnyal)	121.100/1923. Pm. Ut. Függelék, 23. és 24. § és 22.626/1925. Pmr.	A2k	24

Raktári szám	C í m	Törvény vagy rendelet	Nagyság	1 íven hány tétel
	<i>Az alábbi nyomtatványok segítségével a fogyasztási adók modern, egyszerű, praktikus és a 121.100/1923. Pm. Ut. rendelkezéseinek megfelelő kezelése biztosítható, többféle rendszer szerint! Ezekben a könyvekben a hússzemledij és a vágóhídi díjak számára is vannak rovatok!</i>			
2441	Főkönyv a községek (városok) által kezelt bor, hús, sör, szeszfogyasztási adók és adópótlékokról és vágóhídi és hússzemle stbi díjakról (minden fél számára külön lap, 1 íven két lap 25—25 tételre)		A2k	2x25
2441/f	Ugyanaz, mint a 2441 rsz., de vízszintes irányban kétfelé osztott lapokkal (tehát egy fél számára egy fél lap, azaz 1 íven 4 féllap 10—10 tételre)		A2k	4x10
	<i>E kétféle nyomtatvány kombinálva is köthető, vagyis pl.: elől a 2441 rsz. a nagyobb forgalmú, és hátul a 2441/f rsz. a kisebb forgalmú adózók számára.</i>			
2441/a	Törzslap a községek (városok) által kezelt bor, hús, sör, szeszfogyasztási adók és adópótlékokról és vágóhídi s hússzemledijakról, ugyanaz, mint a 2441 rsz., de csak egyik oldalon nyomva, könyvben való kezelés helyett egyes lapokban való kezelésre		A2	1x25
2911	Főkönyv a községek által kezelt bor-, sör- és szeszfogyasztási adókról, ugyanaz, ugyanolyan rendszerben, mint a 2441 rsz., de a húsfogyasztási adó és a hússzemle- és vágóhídi díjak <i>nélkül</i>	(Hajdu m. minta)	A2k	2x25
2441/b	Főkönyv a községek (városok) által kezelt bor- és húsfogyasztási adóról és hússzemle- és vágóhídi díjakról, de <i>rendes kivétési és lerovási főkönyvi rendszerben</i> , egy íven 20 névre		A2k	20
	<i>Fogyasztásiadó-beszédési naplóinkban és bárcáinkban egy-egy üres rovat vagy Jegyzet hasáb is van, mert egyes községekben a húsforgalmi adót a 76.100/1937. XI.-b. sz. Pmr. alapján a fogyasztási adóval együtt kell beszélni! A leróást igazoló bélyegző 246/a sz. alatt 5.— P árban kapható.</i>			
2442	Beszédési napijegyzék a bor, hús, sör, szeszfogyasztási adók és adópótlékokról és vágóhídi és hússzemledijakról		A2k	40
2443	Fizetési bárca a bor, hús, sör, szeszfogyasztási adó és adópótlékokról és vágóhídi és hússzemledijakról, egy tömbben 3x50 bárca, melyekből kettő-kettő kiszakítható és egy-egy bentmarad, a három példány indigóval egyszerre tölthető ki, drbja 1.50 P		A6 tömb	50
645	Befizetési bárca (sorjegyzék) bor- és húsfogy. adókról és a vágóhídi és hússzemledijakról, egyúttal segédnapló, ívenként 10—10 kiszakítható és bentmaradó bárcával, nagy alak, kötve is szállítható		A2	10
	<i>Kapható állandóan raktárról 11 ives, 100—100 bárcát tartalmazó füzetekben is, amelyek darabja 1.80 P</i>			
645/a	Befizetési bárcakönyv fogyasztási adókról és a vágóhídi, hússzemle stb. díjakról, <i>indigóval másolható minta</i> , egy irodai alakú íven 4 eredeti és 4 másolat, a bentmaradó rész naplól szolgál és ezzel feleslegessé teszi a külön beszédési napló vezetését		A3	4
	<i>Kapható raktárról 25 ives (100 bárcát tartalmazó) puha félvázonkötésű, vagy 125 ives (500 bárcát tartalmazó) kemény félvázonkötésű kötetekben, de kívánatra más vastagságban is beköthetjük.</i>			
4101	Beszédési napijegyzék fogyasztási adókról. (Ez a minta a 2442 rsz. napijegyzék és a 2443 rsz. bárca egyesítése. A napijegyzékben minden tétel mellé oda van nyomtatva 1—1 leszakítható Fizetési bárca és Nyugta. Egy haránt alakú ív 6 tételre elegendő)			
	<i>Ezt a nyomtatványt az eddigi igen nagy alak helyett sikerült jóval kisebb haránt alakra átalakítani, ami nemcsak kezelési szempontból kedvezőbb, de <i>az ár</i> szempontjából is, mert annyiért, amennyibe ezelőtt 10 tételre való nyomtatvány került, most 12 tételre valót tudunk szállítani!</i>	Pestmegyében 48.979/1910. kig. és 51. kgy. sz. a. elrendelve	B2k	6

Raktári szám	C í m	Törvény vagy rendelet	Nagy-ság	1 íven hány tétel
2912	Beszédési napijegyzék a bor- és italfogyasztási adókról, a napló és a bárca egyesítése, de a <i>húsfogyasztási adó nélkül</i> , minden tételnél egy-egy nyugtával	(Hajdu m. minta)	A2k	10
2913	Beszédési napijegyzék a húsfogyasztási adókról és a vágóhídi- és hússzemledijakról, a napló és a bárca egyesítése, de a <i>bor- és italfogyasztási adó nélkül</i> , minden tételnél 1-1 fizetési bárcával és nyugtával	(Hajdu m. minta)	A2k	10
4102	Jegyzék a vágóhídi és hússzemledijfizetést igazoló bárcákról, vezeti a vágóbiztos	Pestmegyei 9207/1912. pótszabrend. 10 § D) m.	A3	80
389	Vizsgálati könyv az üzletekben tartott vizsgálatok eredményéről, külön kül- és belív kapható!	101.010/1921. Pm. V. U. 30. §	A3k	12
⚡	5 íves puha félvászonkötésű kötetek, amelyek kb. 50 vizsgálatra elegendők, raktárról kaphatók, darabja 1.20 P			
2355	Tényleírás lefoglalásnál, elkobzásnál, feltartóztatásnál	18.400/1928. Pmr. és 45.400/1928. Pmr. 23–32. § és 121.100/1923. Pm. Ut. Függ. 54. §	A3	—
2355/a	Határozat fogyasztásiadó-jövedéki kihágás tényének és mérvének megállapításáról, a pénzügyigazgatóság rendeletére	121.100/1923. Pmr. 5. § (2) p., Függ. 54. §, 55. § V. p. és 45.400/1928. Pmr. § (1.) p. e) és f) bek., 113. § f. Ut. (2) p.	A4	—
3639	Ajtótábla „FOGYASZTÁSI ADÓHIVATAL“ szöveggel, csinos kivitelben, erős kartonon, darabja 30 fillér		13,5x26 cm	—
⚡	Egyéb jelzőtáblák ugyanilyen kivitelben, kb. 100 féle szöveggel, raktárról kaphatók.			
Italmérési illeték				
2610/g	Egyéni összeirási jegyzék az egyes italmérők által az előző július 1-től június 30-ig forgalomba hozott italneműekről	101.010/1921. Pm. V. U. 21. § I. és 8.700/1923. MÉR. 9. p.	A3k	80
⚡	Ebből az egyéni összeírásból minden italmérőről egy drb 40 tételre elegendő külív, s ha még szükséges, egy vagy több 80 tételre elegendő belív kell, mert minden beérkezett tétel külön lesz felvéve. A községi összesített összeirási jegyzék, amelyben minden italmérőre már csak 1 tétel szükséges:			
2610/f	Összeirási jegyzék (községi összesítés) az elmúlt évben kimért italmennyiségekről, illetékkivetés céljára	101.010/1921. Pm. V. U. 21. § I, II. p., 8700/1923. MÉR., 86.175/1932. Pm., 91.100/1932. X. fő. sz. Pmr.	A3k	30
2610	Anyakönyv (nyilvántartás) az italmérésekről	101.010/1921. Pm. V. U. 12. § 9. m. és 8700/1923. MÉR. 8. p.	Vk	10
2610/a	Italmérési illeték-főkönyv, egy ív két fél részére, három évre elegendő	101.010/1921. Pm. V. U. 24. § 20. m. és 8700/1923. MÉR. 12. p.	B3k	2
2610/b	Fizetési meghagyás megállapított, illetve hivatalból felemelt italmérési illetekekről, vétbizonyítvánnyal	101.010/1921. Pm. V. U. 24. § és 8700/1923. MÉR. 12. p. 2. és 3. bek.	A5	—
2610/c	Fizetési ív italmérési illetekről, három évre elegendő füzet, tartós borítékkal, darabja 8 fillér	101.010/1921. Pm. V. U. 24. § 21. m. és 8700/1923. MÉR. 13. p. 2. bek.	A5 füzet	3 évre
2610/d	Felhívás italmérési illetektartozás befizetésére, leszákhítható vétbizonyítvánnyal	101.010/1921. Pm. V. U. 16. § 15. m. és 8700/1923. MÉR. 13. p. 3. bek.	A5	—
2853	Bevételi árujegyzék szesznagykereskedők számára	101.010/1921. Pm. V. U. 15. § 11. m.	A2	132
2854	Kiadási árujegyzék szesznagykereskedők számára	101.010/1921. Pm. V. U. 15. § 11. m.	A2	132
2610/e	Árujegyzék nagykereskedők számára. Mivel a hl. szeszfokrovat hiányzik, kizárólag bor- és sörnagykereskedők részére alkalmas (a bevételi és kiadási rész, a megfelelő fejrovat tetszésszerinti kitöltésével, külön-külön vagy egy kötetben vezethető)	1921 : IV. tc. 15. § és 101.010/1921. Pm. V. U. 15. § 11. m.	A3	100
389	Vizsgálati ív üzleti vizsgálatok eredményéről, külön külívvel. (5 íves puha félvászonkötésű kötetek, amelyek kb. 50 vizsgálatra elegendők, raktárról, bár-mikor azonnal kaphatók, darabja 1.20 P)	101.010/1921. Pm. V. U. 30. § 22. m., 8700/1923. MÉR. 15. pont 1. bek., 94.453/1921. Bmr. 1–3. §§ és 502/1922. Nmmr. 14. §	A3k	12
59	Kivonat az állami italmérési jövedékről szóló 1921 : IV. tc. végrehajtása tárgyában kiadott 94.453/1921. sz. Bm. körr.-ből, kifüggesztés céljára, darabja 30 fillér	94.453/1921. Bmr.	48x32 cm	—
⚡	Egyéb, az italmérésekben kifüggesztendő hirdetések, figyelmeztetések is raktáron vannak, árjegyzéket kívánatra ezekről is küldhetünk!			

Raktári szám	C í m	Törvény vagy rendelet	Nagy-ság	1 íven hány tétel
<p>4</p> <p>2296/b</p>	<p style="text-align: center;">Szeszfőzde</p> <p><i>Az 1938 : XXX. tc. végrehajtásához egyelőre az alábbi egyféle nyomtatványt vettük fel raktárra :</i></p> <p>Jegyzék szőlő- és gyümölcsstermelőkről, akik mérsékelt egyedár. árkülb. mellett házi fogyasztásra pálinkát akarnak termelni, a külíven utasítással</p>	<p>1938 : XXX. tc. 26. § (5.) bek. és 2000/1938. PM. Ut. 26. § f. Ut. (5.) és (6.) bek.</p>	<p>A3k</p>	<p>20</p>

Ezen mintafüzet szövege, formája, beosztása és ábrái cégünk kizárólagos szellemi tulajdonát képezik és nemcsak a magyar szerzői jogi törvény (1921. évi LIV. tc.) védelme alatt állanak, hanem azok utánzását a tisztességtelen versenyről szóló 1923. évi V. tc. 9. § 2. bekezdése is kifejezetten tiltja. Erre a törvényes védelemre támaszkodva, mindennemű utánzást a legszigorúbb eszközökkel üldözünk. Gyoma, 1939. március hó.

Kner Izidor könyvnyomdája

SZABÁLYRENDELET

..... város (nagyközség)
ingatlan vagyonátruházási illetékéről.

---

1. §.

(1) Mindazokban az esetekben, amelyekben a város (nagyközség) területén lévő ingatlanok tulajdonjogának átruházása vagy átszállása után az állami ingatlan vagyonátruházási illetéket pénzben kell fizetni, az átruházás vagy átszállás az 1920:XXXIV. tc. 115—116. §-a, valamint a 117. §-a helyébe lépett 11.150/1934. M. E. számú rendelet alapján megalkotott ennek a szabályrendeletnek értelmében városi (községi) ingatlan vagyonátruházási illeték alá is esik.

(2) Ha a tulajdonjog átszállása után az állami illetéket bélyeggel kell leróni, valamint ingatlan haszonélvezeti vagy használati szolgálmi jogának átszállása vagy átruházása esetében városi (községi) ingatlan) vagyonátruházási illetéket fizetni nem kell.

2. §.

A városi (községi) ingatlan vagyonátruházási illeték kulcsa .....százalék.

3. §.

Egyebekben a városi (községi) ingatlan vagyonátruházási illetéknek anyagi és alaki jogi, valamint büntetőjogi szabályai mindenkor azonosak az állami ingatlan vagyonátruházási illetékre nézve hatályban lévő jogszabá-

lyokkal, úgy hogy a városi (községi) illeték mindenkor követi az állami illeték sorsát.

4. §.

Ingatlanak élők közti visszterhes átruházása esetében a jogügylet bejelentésére kitűzött határidőn belül a szerződésben kitüntetett vételár vagy becsérték után az állami illetéken felül a városi (községi) ingatlan vagyonátruházási illetéket is be kell fizetni.

5. §.

Ez a szabályrendelet a kormányhatósági jóváhagyást követő szabályszerű kihirdetés után 30 nap múlva lép hatályba. Hatálya azokra a vagyonátszállásokra (átruházásokra) terjed ki, amelyek után az illeték követeléséhez való jog a szabályrendelet életbelépése után állott be.

....., 19..... évi..... hó..... n.

.....község

járdaépítési szabályrendelete

1. §.

(1) A község területén a gyalogjárdák építéséről és fenntartásáról a szabályrendeletben foglalt feltételek és rendelkezések szerint a község gondoskodik.

2. §.

(1) A járdák építését a képviselőtestület rendeli el és ugyancsak az határozza meg az építés sorrendjét is.

(2) Ha valamely utcában az érdekelt ingatlantulajdonosok számszerinti többsége járda építését kéri, akkor a képviselőtestület köteles a járdaépítés kérdésében határozni.

(3) A járdaépítési munkálatokat csak akkor szabad megkezdeni, ha a szükséges összes költségre a község jóváhagyott költségvetése fedezetet biztosít. Az érdekeltekre kivethető hozzájárulás összegét a költségvetésben bevételként kell előirányozni.

3. §.

(1) A járdák szintjét, anyagát és méreteit — beleértve a járdaszegélyt is — a község és az érdekelt ingatlantulajdonosok anyagi erejének gondos mérlegelésével a képviselőtestület állapítja meg.

(2) Általában 1 (egy) méternél keskenyebb járdát építeni nem szabad.

4. §.

(1) A járda építésének költségeit felerészben a község, felerészben az érdekelt ingatlantulajdonosok, teleknyvben bekebelezett haszonélvezetnél a haszonélvezők viselik. A továbbiakban a „hozzájárulás“ megjelölés a járdaépítés költségeinek az ingatlantulajdonosokat (haszonélvezőket) terhelő felerészt jelenti.

(2) A hozzájárulás összegét az érdekelt ingatlantulajdonosok (haszonélvezők) terhére a ténylegesen felmerült költségek alapulvételével a járda mellett fekvő ingatlanaik előtt létesített járda területének arányában kell kivetni.

(3) Ha az utcának csak egyik oldalán létesítenek járdát, akkor azok, akiknek ingatlana mellett épül a járda, a hozzájárulás összegének $\frac{2}{3}$ részét, az átellenes oldal ingatlantulajdonosai $\frac{1}{3}$ részét kötelesek viselni.

(4) Az érdekelt ingatlantulajdonosokat (haszonélvezőket) legfeljebb 3 méter szélességű járda építési költségeihez való hozzájárulásra lehet kötelezni. Ha a képviselőtestület ennél szélesebb járda építését határozná el, akkor a 3 méteren felüli rész költségét a község viseli.

5. §.

(1) A hozzájárulás összegét a 4. §-ban meghatározott módon és arány szerint az érdekelt ház- és telektulajdonosok (haszonélvezők) terhére kell kivetni. A hozzájárulás

összegéért az ingatlanok valamennyi tulajdonosa egyetemlegesen felelős.

(2) A hozzájárulást az előjáróság veti ki és a kivetésről az érdekelteket fizetési meghagyással értesíti. A kivetésről készített lajstromot 15 napig közszemlére kell kitenni. A lajstromhoz mellékelni kell a járdaépítés költségvetését, feltüntetve, hogy a járda építése négyzetméterenként milyen összegbe kerül, hogy az érdekeltek a kivetés helyességét maguk is ellenőrizhessék.

(3) A kivetett hozzájárulási összeg jogossága és mérve ellen a fizetési meghagyás kézbesítésétől számított 15 nap alatt a közigazgatási bizottság adóügyi albizottságához lehet fellebbezni, amelynek határozata ellen a közigazgatási bírósághoz panasznak van helye.

(4) A hozzájárulás összegét a fizetési meghagyás kézbesítésétől számított 30 nap alatt kell a község pénztárába befizetni, megokolt esetben azonban a község képviselőtestülete legfeljebb két évig terjedő részletfizetést engedélyezhet.

(5) A hozzájárulás összege községi adó természetével bír és azt az ingatlant, amely után kivetették, közvetlenül terheli. A hozzájárulást közadók módjára kell biztosítani és behajtani. A késedelmes fizető a közadókra megállapított szabályok szerint késedelmi kamatot fizet. Az elévülés és a tévesen befizetett, vagy jogellenesen beszedett összegek visszatérítése tekintetében a közadó kezelésére vonatkozó mindenkorai törvényes rendelkezések az irányadók.

(6) A község képviselőtestülete esetenként megengedheti, hogy az érdekelt ingatlantulajdonos a hozzájárulást, vagy annak egy részét természetben is leróhassa, olyan napszám vagy fuvarbér alapulvétele mellett, mint amennyit a község a járdaépítéssel kapcsolatban hasonló munkáért átlagosan fizet.

6. §.

(1) A község tulajdonába levő ház (telek) előtt tésett járdáépítési költsége teljes egészében a községet terheli.

(2) Az útátjárók, továbbá az úttest és a gyalogjárdák között vezetett vízáteresztők, áteresztő küszöbök létesítésének költségeit is teljes egészében a község viseli.

7. §.

(1) Minden ingatlantulajdonos kapubejárata előtt kocsibejárat részére erősebb alapozású járda megépítését igényelheti.

(2) Az ilyen kocsibejáró létesítése folytán felmerülő és a kivetés során összeg szerint megállapítandó többletköltség felét a közvetlenül érdekelt ingatlantulajdonos viseli. Ezt az ingatlantulajdonos a 4. § szerint őt terhelő hozzájárulással együtt köteles a községnek megfizetni.

8. §.

(1) Az ingatlantulajdonos a tulajdonában lévő ingatlan előtt járdát a saját költségén is csak a képviselőtestület engedélyével építhet. Ilyen esetben a község képviselőtestülete az engedélyt nem tagadhatja meg, meg kell határozni azonban a járda szintjét, anyagát és méreteit, amely a jövőben épülő járdáknál is kötelező lesz.

(2) Az épített köteles a tett kikötéseket hiánytalanul betartani.

9. §.

(1) A már kiépített járda a község tulajdona, annak jókarban tartását a község végzi.

(2) Ha természetes elhasználódás, elkopás miatt új járdát kell építeni, akkor a 4. §-ban előírt módon és mértékben kell a hozzájárulást kivetni.

(3) A járdákon csak a község képviselőtestületének előzetes engedélyével szabad bármintemű változtatást végrehajtani.

(4) A járdák tisztántartására, megrongálására a mindenkorai törvényes rendelkezések a mérvadók.

A m. kir. belügyminiszternek 84.100/1938. B. M. számú körrendelete.

Községi járdaépítési szabályrendeletek.

(Valamennyi vármegye alispánjának.)

A községek költségvetéseit felülvizsgáló kiküldötteim jelentései, nemkülönben elbírálásra elém terjesztett járdaépítési szabályrendeletek felülvizsgálata során azt tapasztaltam, hogy a községek szabályrendeleteiket merőben eltérő módon alkotják meg.

Egyes községek a költségek túlnyomó részét az ingatlanulajdonosokra hárítják át, míg más — kivált kedvezőtlen helyzetük miatt államsegélyre utalt — községek a költségek egész összegét vagy annak nagyobb részét háztartási költségvetésükben akarják biztosítani.

Több község szabályrendeletét amiatt kellett megsemmisítenem, mert törvénybe ütközően kihágást állapított meg, vagy kisajátítási jogot biztosított.

A járdaépítési szabályrendeletek jóváhagyásánál kifejlődött gyakorlat sem egységes, mert egyes törvényhatóságok e szabályrendeleteket kormányhatósági jóváhagyásra felterjesztik, mások pedig a felterjesztést mellőzik.

Ezek az okok a járdaépítési szabályrendeletek alkotása során azonos irányelvek érvényesítésével országosan egységes gyakorlat kialakítását teszik szükségessé.

Ebből a célból rendeletemhez a pénzügyminiszter úrral egyetértve alkalmasnak tartott járdaépítési szabályrendelet-mintát mellékelek.

Felhívom Alispán urat, hogy a szabályrendelet-mintát a községek előjáróságainak küldje meg s egyúttal közölje az előjáróságokkal, hogy a jövőben ilyen szabályrendeletek alkotásánál a megküldött mintákhoz szorosan alkalmazkodjanak.

Ezúttal közlöm Alispán úrral azt is, hogy *a községi járdaépítési szabályrendelet az 1886: XXII. tc. 21. §-a értelmében kormányhatósági jóváhagyást nem igényel, figyelemmel azonban az 1927: V. tc. 71. §-ára, a községek járdaépítési szabályrendeletét különösen az érdekeltekre kivetett hozzájárulási összegek közadók módjára behajtásának megengedése végett a kormányhatósághoz fell kell terjeszteni.*

Az eljárás egyszerűsítése és a hatóságok felesleges foglalkoztatásának elkerülése céljából a mellékelt mintával teljesen megegyező szabályrendeletek felterjesztésétől a m. kir. pénzügyminiszter úrral egyetértve eltekintek; *a mintától eltérő szabályrendeleteket azonban — a törvényhatósági kisgyűlés jóváhagyása előtt — Alispán úr terjessze fel hozzám.*

A szabályrendeletek felülvizsgálata után fogom esetenként közölni, hogy annak jóváhagyása ellen van-e észrevételem; nyomatékosan figyelmeztesse azonban Alispán úr a községi előjáróságokat, hogy a mintától eltérő szabályrendeletek jóváhagyásához csak kivételesen megokolt esetben fogok hozzájárulni.

Budapesten, 1938. évi december hó 5-én.

A miniszter helyett:

Dr. Csatóry Béla s. k.
államtitkár.

A szabályrendeletben előírt behajtási módozatoknak megfelelő kivitelben kaphatók

KNER IZIDOR KÖNYVNYOMDÁJÁBAN, GYOMÁN A KÖVETKEZŐ NYOMTATVÁNYOK:

- 2674 rsz. Kivetési és lerovási főkönyv járdaépítési költséghezjárulásról,** a küliven kihirdetési bizonyítvánnyal. (Szabrend. 5. § (2) bek.) A2 nagys. iv, egy küliven 5, egy beliven 10 névre, egyszeri felfektetéssel *két évre* elegendő. Ára ívenként **16** fillér, kötve is szállítható.
- 2674/a rsz. Fizetési meghagyás járdaépítési költséghezjárulásról.** (Szabrend. 5. § (2) bek.) A5 nagyságú negyedív leszakítható vétbizonyítvánnyal. Ára darabonként **2** fillér.

.....község

SZABÁLYRENDELETE

a közvágóhíd használatáról, a húsvizsgálatról és az
ezekért fizetendő díjakról:

..... község az 1928. évi
XIX. törvénycikk 30. §-ának harmadik bekezdése értelmében a
húsvizsgálat azon helyi vonatkozású kérdéseit, amelyeknek szabá-
lyozása ezen törvény és a végrehajtása tárgyában kiadott 100.000-
1932. Fmr. rendelkezései szerint a község hatáskörébe tartozik, a
következőkben szabályozza:

1. §. .... község

szövetkezve, közvágóhidat tart fenn. A közvágóhíd szarvasmarhák,
bivalyok, juhok és kecskék vágásán kívül sertések vágására .....
..... rendezve. A lovak vágására

Amennyiben a törvény 28. §-ának 4. bekezdése alapján a közfo-
gyasztásra szánt más állatok is a közvágóhídi kényszer alá fognak
utaltatni, a közvágóhíd ezek vágására is berendezendő.

2. §. (1) ..... községben
szarvasmarhát (borjút), bivalyt (bivalyborjút), juhot (bárányt) és
kecskét (gödölyét) a helyi közfogyasztásra, szarvasmarhát (borjút)
és bivalyt (bivalyborjút) a helyi magánfogyasztásra is csak a köz-
vágóhídon szabad levágni.

(2) A helyi közfogyasztásra szánt sertést (malacot) .....

..... szabad levágni.

(3) A lovak, szamarak, öszvérek (csikók) levágása .....

..... történhetik,
de csakis oly időben, amikor ott más fajú állatokat nem vágnak.

(4) A nem helyi, de belföldi fogyasztásra szánt állatok a köz-
ség területén .....

..... vágathók le.

(5) A külföldi fogyasztásra szánt állatok levágása a község
területén .....

..... történhet
és azok húsának vizsgálatát a község .....

..... magának ..... tartja fenn.

(6) A község területén magánvágóhidat, vágóhelyet -----

(7) A ----- területére közfogyasztásra szánt máshonnan behozott friss húst újabb vizsgálatnak ----- kell alávetni.

(8) A közvágóhídi kényszer nem terjed ki azokra a vágási esetekre, amelyeket — a törvény 28. §-ának utolsó bekezdésében adott felhatalmazás alapján — a m. kir. földművelésügyi miniszter 100.000/1932. Fmr. sz. rendeletének 76. § (6) bekezdésében ez alól a kényszer alól kivett, vagy e kényszer alól ezután kivethet.

3. §. A község a közvágóhid használatáért a törvény 29. §-a, illetve a 100.000/1932. Fmr. 81. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következő közvágóhidhasználati díjakat állapítja meg:

a) felnőtt szarvasmarha után . . . darabonként	P	f
b) növendék szarvasmarha után . . .	P	f
c) borjú után	P	f
d) juh és kecske után	P	f
e) bárány után	P	f
f) gödölye után	P	f
) közepesen hizott sertés után . . .	P	f
) malac után	P	f
) ló után	P	f
) öszvér után	P	f
) szamár után	P	f
) közepesen hizott szarvasm. után	P	f
) teljesen hizott sertés után . . .	P	f
) sovány sertés után	P	f
) süldősertés után	P	f
) szabályellenesen vagy kényszerből a vágó- hídon kívül levágott állatok után . . . darabonként	P	f
) vágóhídi kényszer alá eső állatoknak a helyi fogyasztásra máshonnan behozott friss húsa után, a 100.000/1932. Fmr. 102. § (4) bek. szerinti darabolás esetén a fenti díjak egész összege, fele, negyed- vagy ötödrésze fizetendő, az ugyanazon § (5) bekezdése szerinti kisebb darabolás esetén pedig . . . kg-ként	P	f
) a közvágóhid szoros tartozékát alkotó helyisé- gek és felszerelése 48 órán túli használata fejében	P	f
) a hűtő használatáért (hűtőrekeszek bére fejé- ben) . . . . . időre	P	f
) a rendkívüli időben teljesített vágásért a je- len szabályrendelet 5. §-ának (3) bekezdésében meg- szabott világítási díjon felül	P	f

4. §. A belföldi fogyasztásra szánt állatok és azok húsának vizsgálata a törvény 22. §-a értelmében a község feladata. Ezen rendelkezés alapján..... község területén az állatorvosi húsvizsgálatot a községi....., a nem állatorvosi húsvizsgálatot a községi..... köteles ellátni. Akadályoztatásuk esetére állandó helyettesként az állatorvosi húsvizsgálatot .....

..... a nem állatorvosi húsvizsgálatot pedig .....

látja el. A húsvizsgálatot a fent megjelölt húsvizsgálók a törvényben és a fennálló rendeletekben megszabott hatáskörben végzik.

5. §. A község a feladatát képező húsvizsgálatért a törvény 29. §-a, illetve a 100.000/1932. Fm. rendelet 85. §-a alapján a következő díjakat állapítja meg:

a) felnőtt szarvasmarha után . . . darabonként	P.....f
b) növendék szarvasmarha után	” P.....f
c) borjú után	” P.....f
d) juh és kecske után	” P.....f
e) bárány után	” P.....f
f) gödölye után	” P.....f
) közepesen hizott sertés után	” P.....f
) malac után	” P.....f
) ló után	” P.....f
) öszvér után	” P.....f
) szamár után	” P.....f
) közepesen hizott szarvasm. után	” P.....f
) teljesen hizott sertés után	” P.....f
) sovány sertés után	” P.....f
) süldősertés után	” P.....f
) szabályellenesen vagy kényszerből a vágóhídon kívül levágott állatok után . . . . darabonként	P.....f
) vágóhídi kényszer alá eső állatoknak a helyi fogyasztásra máshonnan behozott friss húsa után, a 100.000/1932. Fmr. 102. § (4) bek. szerint darabolás esetén a fenti díjak egész összege, fele, negyed- vagy ötödrésze fizetendő, az ugyanazon § (5) bekezdése szerinti kisebb darabolás esetén pedig . . . kg.-ként	P.....f
) a rendkívüli időben teljesített húsvizsgálatért a jelen szabályrendelet 5. §-ának (3) bekezdésében megszabott világítási díjon felül.....	.....

5. §. (1) Aki a 100.000/1932. Fmr. 89. és 91. § értelmében húsvizsgálati kényszer alá tartozó állatot akar levágni, köteles e szándékát legalább..... órával a levágás előtt a húsvizsgálónak bejelenteni. Kényszervágás esetén a bejelentés a vágás okának felmerülésekor történhetik.

(2) Az állatok levágása — mely alatt a húsvizsgálat szempontjából az elvéreztetett állat vágóhídi feldolgozását (bőrlefejtést, felbontást, kizsigerezést, feldarabolást, bélmosást) is kell érteni — csak a vágóhid
ben és rendszerint csak természetes világosság mellett történhetik.

A nyári félévben, azaz ..... hó ..... tól ..... hó .....
ig a rendes vágási idő ..... órától ..... óráig, a téli félévben,
azaz ..... hó ..... tól ..... hó .....
ig a rendes vágási idő ..... órától ..... óráig tart, kivéve a törvényes munkaszüneti napokat. Nyáron, ha két ünnappal esik egymás után, a nagy melegre való tekintettel, kivételesen, ha a forgalom ezt megkívánja, a második napon is megengedhető a vágás és pedig .....
órától ..... óráig.

(3) Megokolt esetekben, a helyi állategészségügyi hatóság kivételesen a (2) pontban megállapított vágóidőn kívül eső időben és az esti órákban is megengedheti a levágást, ha a húsvizsgálat végrehajtására szükséges világításról kellő gondoskodás történik. Ilyen esetekben a világítási költségek fejében .....
fizetendő.

(4) A közvágóhídon kívül kényszerből levágott állatokat a húsvizsgálása végett .....
szállítani.

6. §. A közvágóhíd helyiségeinek állandó felügyeletére és tisztántartására, valamint a .....
ellátására a község .....
alkalmaz, aki ..... nek javadalmazása

lakása a közvágóhíd .....
Kötelesség ..... általában mindazokat a teendőket pontosan elvégezni, amelyeket a mindenkori, fennálló törvényes rendelkezések szempontjából a közvágóhídi szolgálat szabályszerű és zavartalan ellátása és a közvágóhíd előírás szerű állapotban való tartása megkíván. A helyi viszonyoknak megfelelően köteles ..... ezenkívül

Munká ..... nak elvégzésénél köteles ..... mindenben a .....
utasításait követni.

Alkalmazás..... és a teendők hanyag, a szabályoknak meg nem felelő elvégzése, betegség vagy más okból való szolgálatképtelenség, vagy..... esetében való elbocsátása..... a községi előljárásság hatáskörébe tartozik.

7. §. (1)..... községben az ember egészségére nem ártalmas, de csekélyebb értékű hús árusítása csak

..... n történhetik, amelyben azonban az ilyen hús kimérésének ideje alatt más húst árusítani nem szabad.

A....., melyet ilyenkor kívülről, szembeötlő módon „Hatósági Hússzék“ felirattal kell ellátni, közintézmény és mint ilyen, a húsvizsgáló állandó felügyelete alá tartozik. A.....

..... n a hús elárusítását a helyi állategészségügyi hatóság által megbízott kezelő végzi, az ezen hatóság által megállapított áron és időben, a 100.000/1932. Fmr. 98. §-ának (4) és (7) bekezdéseiben foglalt szabályok betartásával.

(2) A hatósági hússzék használatáért..... fizetendő, de a díj az elárusított hús értékének 5%-ánál nagyobb nem lehet.

(3) A hatósági hússzékbe utalt hús árát a helyi állategészségügyi hatóság állapítja meg, de a 100.000/1932. Fmr. 100. §-ának (6) bekezdésében megszabott legmagasabb árhatár tekintetbevételével. A hús árusítása csak a 100.000/1932. Fmr. 100. §-ában megállapított korlátozások mellett történhet és ezek betartásáért a hatósági hússzék megbízott kezelője felelős.

..... §.

..... §.

..... §. (1) A vágóhidhasználati és húsvizsgálati díjak a fogyasztási adóval egyidejűleg fizetendők be..... község..... pénztárába. A vágató felek az ezen díjak befizetését igazoló bárcákat a levágandó állatok marhaleveleivel együtt kötelesek a levágás előtt a húsvizsgálónak átadni, aki a bárcákat jegyzékbe feljegyzi és azokat a jegyzékkel együtt minden hó.....-ig a községi..... nak átadja.

(2) A más községből (városból) helyi fogyasztásra beszállított friss hús után járó díjakat a beszállító fél a beszállítás napján tartozik a község..... pénztárába befizetni.

(3) A befolyt vágóhidhasználati és húsvizsgálati díjak kezelésére és felhasználására nézve a mindenkor érvényes szabályok irányadók. Ezen díjakból a közvágóhid fenntartásához és a húsvizsgálati szolgálat költségeihez ..... község
..... szerint ..... járul hozzá.

(4) A lóközvágó ..... fenntartási költségeihez .....
..... község a ..... /19 ..... sz. ....
..... szerint
..... járul hozzá
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ezen szabályrendeletet ..... község
képviselőtestülete tárgyalta és elfogadta ..... /19 ..... sz.
határozatával.

Kelt ..... , 19 ..... évi ..... hó ..... n.

.....
bíró.

(P. H.)

.....
jegyző.

SZABÁLYRENDELETE

állatorvosi kör és körállatorvosi állás
szervezéséről.

..... községek körállatorvos
alkalmazását határozván el,.....
község az alábbi Szervezési Szabályrendeletet alkotja:

1. §.

..... községek
körállatorvost alkalmaznak. A körállatorvos székhelyét a vármegye
alispánja állapítja meg. (1928 : XIX. tc. 112. §-ának 9. pontja.)

2. §.

A körállatorvos javadalmazása, fizetési osztályba sorolása,
más alkalmazásban esetleg eltöltött szolgálati idejének beszámítása,
mindennemű illetményügye (nyugdíjazás), valamint felmerülő ese-
tekben kirendelendő helyettesének javadalmazása a 62.000/1926.
B. M. sz. (esetleg az ennek helyébe lépő) rendelet szerint történik.

3. §.

A körállatorvosnak háromheti szabadságidőre van igénye,
amelyet a járási főszolgabíró engedélyez, aki egyben a helyet-
tesítés iránt is intézkedik. A helyettes díjazása tekintetében a
62.000/1926. B. M. sz. rendelet 74. pontjának (2) bekezdése szerint
kell eljárni.

4. §.

A körállatorvos az 50.870/1910. B. M. számú rendelet alapján
tagja a községi előljárásának, a legeltetési, mezőgazdasági bizott-
ságnak, a köz- és állategészségügyi, valamint állattenyésztési vonat-
kozású ügyekre nézve alakított szakbizottságnak, végül a képvi-
selőtestület ülésain ugyanezen kérdésekben — kivéve a közegész-
ségügyeket — mint szakelőadó működik.

5. §.

A körállatorvos teendőit az 1928 : XIX. tc. 114. §-a és az ezen törvény végrehajtása tárgyában kiadott 100.000/1932. F. M. sz. rendelet, valamint az e tárgyban kiadott egyéb rendeletek írják elő.

-----

6. §.

A körállatorvos hivatalos kötelességeinek sérelme nélkül magánygyakorlatot köteles folytatni és e célból a működése területén lévő gazdaságokkal évi átalányban is megállapodhatik. Bármely lekötöttséggel járó megbízatást, vagy mellékfoglalkozást csakis az 1929 : XXX. tc. 72. §-a és a 177.300/1924. B. M. sz. rendelet 14. §-ában foglaltak szerint adott engedéllyel tölthet be. Magánygyakorlatában az állatorvosok magánygyakorlatának díjazásáról alkotott vármegyei szabályrendeletre köteles alkalmazkodni. (1928 : XIX. tc. 97. §.)

-----

7. §.

Ezen szabályrendelet életbeléptetéséhez a törvényhatóság jóváhagyásán felül a belügyminiszternek a földművelésügyi miniszterrel egyetértő hozzájárulása szükséges. (100.000/1932. F. M. r. 587. § (2) bek.)

Tárgyaltatott és elfogadtatott ..... község
képviselőtestületének 19 ..... évi ..... hó ..... nap-
ján hozott ..... kgy. 19 ..... számú határozatával.

SZABÁLYRENDELETE

községi állatorvosi állás szervezéséről.

..... község állatorvos
alkalmazását határozván el, az alábbi Szervezési Szabályrendeletet
alkotja:

1. §.

..... község
állatorvost alkalmaz.

2. §.

A községi állatorvos javadalmazása, fizetési osztályba sorolása, más alkalmazásban esetleg eltöltött szolgálati idejének beszámítása, mindennemű illetményügye (nyugdíjazás), valamint felmerülő esetekben kirendelendő helyettesének javadalmazása a 62.000/1926. B. M. sz. (esetleg az ennek helyébe lépő) rendelet szerint történik.

3. §.

A községi állatorvosnak háromheti szabadságidőre van igénye, amelyet a járási főszolgabíró engedélyez, aki egyben a helyettesítés iránt is intézkedik. A helyettes díjazása tekintetében a 62.000/1926. B. M. sz. rendelet 74. pontjának (2) bekezdése szerint kell eljárni.

4. §.

A községi állatorvos az 50.870/1910. B. M. számú rendelet alapján tagja a községi előljáróságnak, a legeltetési, mezőgazdasági bizottságnak, a köz- és állategészségügyi, valamint állattenyésztési vonatkozású ügyekre nézve alakított szakbizottságnak, végül a képviselőtestület ülésein ugyanezen kérdésekben — kivéve a közegészségügyeket — mint szakelőadó működik.

5. §.

A községi állatorvos teendőit az 1928 : XIX. tc. 114. §-a és az ezen törvény végrehajtása tárgyában kiadott 100.000/1932. F. M. sz. rendelet, valamint az e tárgyban kiadott egyéb rendeletek írják elő.

.....
.....
.....

6. §.

A községi állatorvos hivatalos kötelességeinek sérelme nélkül magánygyakorlatot köteles folytatni és e célból a működése területén lévő gazdaságokkal évi átalányban is megállapodhatik. Bármely lekötöttséggel járó megbízatást, vagy mellékfoglalkozást csakis az 1929 : XXX. tc. 72. §-a és a 177.300/1924. B. M. sz. rendelet 14. §-ában foglaltak szerint adott engedéllyel tölthet be. Magánygyakorlatában az állatorvosok magánygyakorlatának díjazásáról alkotott vármegyei szabályrendelethez köteles alkalmazkodni. (1928 : XIX. tc. 97. §.)

-----

7. §.

Ezen szabályrendelet életbeléptetéséhez a törvényhatóság jóváhagyásán felül a belügyminiszternek a földművelésügyi miniszterrel egyetértő hozzájárulása szükséges. (100.000/1932. F. M. r. 587. § (2) bek.)

Tárgyaltatott és elfogadtatott ----- község
képviselőtestületének 19 ----- évi ----- hó ----- nap-
ján hozott ----- kgy. 19 ----- számú határozatával.

.....község

SZABÁLYRENDELETE

a hangversenyek, táncmulatságok, mutatványok stb. megtarthatására kiadott *helyhatósági engedélyek* után községi szegényügyi célokra szedendő díjakról.

1. §.

Hangversenyek, táncmulatságok, szavalatok (recitátor), felolvasások, daltársulati, bűvészeti, továbbá cirkusz, valamint egy vagy több állattal bemutatandó előadások, álarcos menetek nyilvános rendezéséhez, tűzijátékok, állatsereglet, anatómiai, panoptikai és más hasonló múzeum, báb- vagy gépszínház nyilvános bemutatásához, kintorna, sipláda, citera és általában hangszerekkel udvarokon, utcákon, tereken, nyilvános helyeken kereseti célból való játszáshoz, végre hinták (lég-, hajó-, körhinták), erőmérőgépek, hullámvasútak és ezekhez hasonló természetű játékoknak és szórakoztató eszközöknek, illetve hasonló látványoknak nyilvános helyeken való felállításához a 64.573/1901. sz. B. M. rendelet 1. §-a szerint megszerzett rendőrhatósági engedélyen felül az ugyanazon rendelet 10. §-a értelmében a községi előjáróság helyhatósági engedélye is megszerzendő.

Az engedélyes a hivatkozott B. M. rendelet 11. §-a és ezen szabályrendelet intézkedései következtében a helyhatósági engedély kiadása előtt a község pénztárába szegényügyi célokra a következő díjakat tartozik befizetni:

a) ha a táncmulatság, hangverseny, mutatvány stb. *kizárólag jótékony célra* egyletek vagy magánosok által oly módon rendeztetik, hogy a bevételből a társulati tagok vagy rendezők magánhasznára semmi sem fordítatik:.....P.....f;

b) ha a táncmulatság, hangverseny, mutatvány stb. *a rendezők hasznára* rendeztetik:.....P.....f;

c) vándor daltársulatok, cirkusz, hintások s egyéb mutatványosok engedélyi díjainak a megállapítását — a társulat és a belépődíjak nagyságához mérten — a képviselőtestület az előjárói tanácsra ruházza. Ezek engedélyi díja ..... P ..... f-nél kevesebb, ... P ..... f-nél több nem lehet;

d) a mozgófényképszínház előadásai után előadásonként ..... P ..... f;

e) nyilvános helyen tartott táncmulatságok, zene-, dalestélyek és mindennemű előadások után akkor is fizetendő díj, ha nem belépődíj mellett, hanem a rendezők által *összetett költségen* tartatnak. Ezen esetben a fizetendő díj: ..... P ..... f.

2. §.

Az 1. §-ban megállapított díjak napok szerint számítandók és pedig oly módon, hogy ha az említett vigalmak, előadások stb. több napon át folytatólagosan tartatnak, úgy az első napon a díjak egész összegét, a második és további napokon pedig a díjaknak csak a felét kell fizetni. Ezen rendelkezés alól kivételt képez a mozgófényképszínház előadása, ahol minden előadás után fizetendő az ..... P ..... f díj.

3. §.

A megállapított díjak lefizetése nélkül a helyhatósági engedély nem adható ki.

4. §.

A rendőrhatalósági engedélynek bármely okból történt visszavonása esetén az engedélyes a községnél befizetett díjakat vissza nem követelheti.

5. §.

Kintornán, sípládán s általában hangszereken létfenntartási célból utcákon, udvarokon és köztereken zenélő, vagyontalan és keresetképtelen egyének a helyhatósági engedélyeik után nem fizetnek semmi díjat.

Az ily egyéneknek a helyhatósági engedély csak abban az esetben adható ki, ha erkölcsi megbízhatóságukat hatósági bizonyítvánnyal igazolják s a községet és annak közönségét semmi tekintetben sem veszélyeztetik.

6. §.

Ezen szabályrendelet a törvényhatóság kisgyűlése által történt jóváhagyás után lép életbe s ekkor hatályát veszti az ugyan-ezen tárgyban ..... kgy. .... ikt./19 ..... szám alatt megalkotott régi szabályrendelet.

Kelt ..... község képviselő-testületének az 19 ..... évi ..... hó ..... napján tartott ^{rendes}rendkívüli közgyűlésében.

főjegyző.

bíró.

(P. H.)

..... község

SZABÁLYRENDELETE

a köz- és magánjellegű hirdetések
hivatalos közzétételéről.

1. §.

A közhirdetményeket a község háza hirdető tábláján való ki-
függéssel, vagy szóbeli meghirdetéssel (publikáció), vagy dobo-
lással, a magánjellegű hirdetményeket pedig szóbeli meghirdetéssel
(publikációval) vagy dobolással kell közhírré tenni.

A megjelölt hirdetési módok bármelyikén kihirdetett közle-
ményt szabályszerűen közzétettnek kell tekinteni.

Nem vonatkozik ez a rendelkezés az olyan hirdetményre,
amelyre nézve a törvény vagy felsőbb rendelet a közzétételnek
más módját állapítja meg.

2. §.

A szóbeli hirdetés..... (publikáció) vasárnap délelőtt az
isteniszteletek után teljesítendő..... az előjáróság által megál-
lapított időben és helye .....

Kettős ünnepeken a hirdetés..... a második napon teljesítendő.....

A külterületeken a szóbeli hirdetés .....

A publikálást teljesítő tisztviselőt, alkalmazottat.....

..... a vezetőjegyző jelöli ki, aki azt teljesíteni köteles.

A publikálás díja

helybelieknek . . . . . fillér,

vidékieknek . . . . . fillér.

Vidékieknek tekintendők mindazok, akik nem laknak *állandóan*
a község határában. Ugyanazon hirdetési szöveg többszöri hirde-
tése esetén a fenti díj .....

A díjakat a publikálás teljesítésével megbízott .....

veszi át és bejegyzi a publikálási könyvbe. A díjakat havonta köteles
beszállítani a község háztartási pénztárába. A pénztári tisztség a

díjak számfejtése után azok átvételét aláírásával és a naplótételszám feljegyzésével igazolja a hirdetőkönyvben. A hirdetőkönyvben a magánhirdetmények teljes szövege pontosan feljegyzendő.

A befolyt díjak .....⁰/₀-a a hirdetést teljesítő tisztviselőt, alkalmazottat ..... illeti, akinek az havonta utalandó ki, annak elszámolása és befizetésekor.

3. §.

A dobolást az előjáróság által megállapított helyeken és időkhözben a községi ..... teljesíti.

A dobolás díjai:

1. a község belterületén:

a) helybelieknek . . . . . fillér,

b) vidékieknek . . . . . fillér;

2. a piacok (vásárok) területén:

a) helybelieknek . . . . . fillér,

b) vidékieknek . . . . . fillér.

Vidékiek tekintendők mindazok, akik nem laknak *állandóan* a község határában. Ugyanazon szöveg többszöri kidobolása esetén a fenti díjak .....

A dobolási díjakat ..... veszi át és bejegyzi a dobolási könyvbe. A díjakat havonta köteles beszállítani a község háztartási pénztárába. A pénztári tisztség a díjak számfejtése után azok átvételét aláírásával és a naplótételszám feljegyzésével igazolja a dobolási könyvben. A dobolási könyvben a magánhirdetmények teljes szövege pontosan feljegyzendő.

A befolyt díjak .....⁰/₀-a a dobolást teljesítő ..... illeti, akinek az havonta utalandó ki, annak elszámolása és befizetésekor.

4. §.

A közérdekű és hatósági hirdetményeknek a község háza hirdetőtábláján való kifüggesztését a község tisztviselői és alkalmazottai teljesítik a vezetőjegyző rendelkezésének megfelelően.

5. §.

A hivatalos hirdetményeket teljes szövegükben kell kiadni vagy kidobolni, kivéve azon hirdetményeket, melyeknek teljes szövege egyidejűleg a hirdetőtáblán is ki van függesztve, illetve azokra határozatokat és egyéb közhírré teendő közleményeket, melyek a község házában egyidejűleg közszemlére vannak kitéve. Ezeknél a kifüggesztésre, illetve a közszemlére való rövid utalás elegendő.

6. §.

Magánjellegű hirdetések közül csak azok hirdethetők, melyek törvénybe, vagy törvényes rendelkezésbe nem ütköznek és amelyek a jóerkölcsöt nem sértik.

A magánjellegű hirdetések előzetesen bemutatandók a község .....nél és csak annak engedélye és a hirdetési díj előzetes lefizetése után publikálhatók vagy dobolhatók. Az engedély a hirdetési vagy dobolási könyv jegyzet rovataiba jegyzendő fel.

7. §.

A magánhirdetések (plakátok) kiragasztás útján való köz-
hírtétele .....
.....
.....
.....

8. §.

Kelt .....n, a község képviselőtestü-
letének az 19.....évi.....hó.....n tartott ^{rendes}rendkívüli
közgyűlésében.

bíró.

főjegyző.

vásári és piaci helypénzdijszabályzata.

A díjtétel alá eső áru megnevezése	A díjtétel nagysága P-ben							
	I. orsz. vásár		II. havi vásár		III. heti vásár		IV. napi piac	
	P	f	P	f	P	f	P	f
I. Állatok után								
1. Ló, szarvasmarha (2 éven felül) darabonként								
2. Ló, szarvasmarha (2 éven alul) darabonként								
3. Szamár, öszvér, bivaly darabonként.								
4. Szopós csikó, borjú, szamár, öszvér, darabonként								
5. Hizott sertés (100 kg-on felül) darabonként								
6. Hizott sertés (100 kg-on alul) darabonként								
7. Sovány sertés darabonként								
8. Süldő malac darabonként								
9. Juh, kecske darabonként								
10. Szopós malac, bárány, gida darabonként .								
11. Liba, pulyka, nyúl darabonként								
12. Kacsa, tyúk és egyéb baromfi, csirke kivételével, páronként								

A díjtétel alá eső áru megnevezése	A díjtétel nagysága P-ben							
	I. orsz. vásár		II. havi vásár		III. heti vásár		IV. napi piac	
	P	f	P	f	P	f	P	f
13. Pelyhes baromfi 10 darabonként, csirke páronként								
14. Szárnyas vad darabonként								
15. Szarvas, őz, däm vad, vaddisznó darabonként								
II. Járműről történő árusításnál, az árura való tekintet nélkül, mégis az I. pont 1.—15. díjtétele kivételével:								
16. Gépjárműről								
17. Két- vagy többfogatú szekérről vagy kocsiról								
18. Egyfogatú szekérről vagy kocsiról								
19. Egy állat által vont taligáról								
20. Ember által vont taligáról, talicskáról vagy kézikocsiról								
21. III. Sátorban, bódében történő árusításnál, az árura való tekintet nélkül, mégis az I. pont 1.—15. díjtétele kivételével, az elfoglalt terület minden négyzetmétere után								
22. IV. Padokon vagy állványokon történő árusításnál, az árura való tekintet nélkül, mégis az I. pont 1.—15. díjtétele kivételével, az elfoglalt terület minden négyzetmétere után								
23. V. Földön történő árusításnál, az árura való tekintet nélkül, mégis az I. pont 1.—15. díjtétele kivételével, az elfoglalt terület minden négyzetmétere után								

A díjtétel alá eső áru megnevezése	A díjtétel nagysága P-ben							
	I. orsz. vásár		II. havi vásár		III. heti vásár		IV. napi piac	
	P	f	P	f	P	f	P	f
VI. Vegyesek								
24. Házalók vagy akik a vásártéren fel és alá járva árusítanak (gyalogteher)								
25. Köszörűsök, vésők, csizmapatkolók stb. . .								
26. Pecsényesütők és italmérők sátrai után 20 m ² -ig								
20 m ² -en felül minden további m ² után . .								
27. Körhintások, lövészek és egyéb mutatványosok sátrai után 50 m ² területig								
100 m ² területig								
100 m ² területen felül m ² -ként								
28. Gyorsfényképész sátra után 20 m ² -ig . . .								
20 m ² -en felül minden további m ² után . .								
VII. Járművek								
A) üres vagy eladó járművek a vásártéren való helyfoglalás esetén:								
29. Tehergépkocsi.								
30. Személyszállító gépkocsi								
31. Két- vagy többfogatú szekér vagy kocsi . .								
32. Mótorkerékpár, egyfogatú szekér vagy kocsi, taliga vagy kordé								
33. Eladó egyéb jármű (kézikocsi, talicska, kerékpár stb.)								

A díjtétel alá eső áru megnevezése	A díjtétel nagysága P-ben							
	I. orsz. vásár		II. havi vásár		III. heti vásár		IV. napi piac	
	P	f	P	f	P	f	P	f
B) üres járművek a vásárra (piacra) árut vagy vásárolókat szállító járművek részére kijelölt egyéb közterületen:								
34. Tehergépkocsi								
35. Személyszállító gépkocsi								
36. Mótorkerékpár, kocsi, szekér, kordé, taliga .								

Megjegyzések.

- Helypénzt csak az engedélyezett vásárokon és napipiacokon, azok tartama alatt, kizárólag a vásárrendészeti hatóság által kirakóvásártérül, illetve piactérül, valamint az üres járművek tartózkodási helyéül kijelölt egyéb közterületen való tényleges helyfoglalás alapján és után, az állatvásárok alkalmával pedig csak az állatvásártér bejárójánál szabad szedni. Torlódások elkerülése végett azonban a vásárra igyekvőknek az elsőfokú vásárrendészeti hatóság ez-irányú külön engedélye alapján mód nyújtható arra is, hogy az állatok és járművek után a helypénzt már a város község határán is lefizethessék, anélkül azonban, hogy erre kötelezhetők volnának.
- A díjtétel I. oszlopában megjelölt díjak csak az országos vásárokon és az országos vásárok jellegével bíró búcsúvásárokon, a díjtétel II. oszlopában megjelölt díjak csak a havivásárokon és a havivásárok jellegével bíró búcsúvásárokon, a díjtétel III. oszlopában megjelölt díjak csak a hetivásárokon és a hetivásárok jellegével bíró búcsúvásárokon, a díjtétel IV. oszlopában megjelölt díjak pedig csak a napi- (élelmiszer) piacokon, valamint az országos, havi- vagy hetivásárok jellegével nem bíró búcsúvásárokon fizetendők. Napi- (élelmiszer) piacok alkalmával a díjszabályzat I. pont 1—9. díjtételei, valamint a VI. pont 24—28. és a VII. pont 29—36. pontjai azonban alkalmazást nem nyernek.
- Helypénzfizetésre mindenki kötelezve van; helypénzmentesség vagy kedvezmény senkinek sem, még a helybelieknek sem engedélyezhető.
- Az árut a vásárra vagy piacra szállító járművek után, amelyekről az árut lerakják, amelyekről tehát nem árusítanak, csak abban az esetben lehet és pedig csakis az üres járművekre megállapított helypénzt szedni, ha ezek a járművek a leterhelés után is állandóan a vásártéren vagy piactéren, vagy az üres járművek részére kijelölt egyéb közterületen maradnak.

5. A vásározókat szállító járművek után szintén csak abban az esetben szabad és pedig csakis az üres járművekre megállapított helypénzt szedni, ha ezek a járművek állandóan a vásártéren vagy piactéren, vagy az üres járművek részére kijelölt egyéb közterületen maradnak.
6. Jármű elé fogott állat után külön helypénzt csak az állatvásártéren és ott is csak abban az esetben szabad szedni, ha a befogott állat eladásra van szánva. Ebben az esetben a jármű után — ha arról nem árusítanak — az üres járművekre megállapított helypénzt szabad szedni.
7. Ugyanazon áru után ugyanazon eladótól a vásár egész tartamára helypénz csak egy ízben szedhető.
8. Ugyanazon áru után csak egy díjtétel alapján szedhető helypénz. A járműről történő árusítás esetén az azon tárolt áruk után az I. pont díjtételei kivételével helypénz külön nem szedhető.
9. Minden $1/2$ m²-nél nagyobb terület egész m²-nek számít.
10. A vásári sátrak, bódék és állványok után helypénz rendszerint csupán a földön elfoglalt alapterület után szedhető. A szomszédos sátrak, bódék, állványok felé kiugró felső részek után csak abban az esetben szedhető helypénz, ha ezek a kiugrások 50 cm-nél nagyobbak. Az útvonal vagy egyéb üres terület fölé kinyúló, továbbá a szomszédos sátrak, bódék, állványok felé terjedő, de 50 cm-nél nem nagyobb kiugrók után helypénz még akkor sem fizetendő, ha ez a nagyobb terület áruk elhelyezésére szolgál.
11. Tehergépkocsi pótkocsija önálló járműnek számít.
12. Nem eladó, üres kézikocsik és talicskák, valamint kerékpárok után helypénz nem szedhető.

vásári és piaci helypénzdijszabályzata.

A díjtétel alá eső áru megnevezése	A díjtétel nagysága P-ben							
	I. orsz. vásár		II. havi vásár		III. heti vásár		IV. napi piac	
	P	f	P	f	P	f	P	f
I. Állatok után								
1. Ló, szarvasmarha (2 éven felül) darabonként								
2. Ló, szarvasmarha (2 éven alul) darabonként								
3. Szamár, öszvér, bivaly darabonként.								
4. Szopós csikó, borjú, szamár, öszvér, darabonként								
5. Hizott sertés (100 kg-on felül) darabonként								
6. Hizott sertés (100 kg-on alul) darabonként								
7. Sovány sertés darabonként								
8. Süldő malac darabonként								
9. Juh, kecske darabonként								
10. Szopós malac, bárány, gida darabonként .								
11. Liba, pulyka, nyúl darabonként								
12. Kacsa, tyúk és egyéb baromfi, csirke kivételével, páronként								

A díjtétel alá eső áru megnevezése	A díjtétel nagysága P-ben							
	I. orsz. vásár		II. havi vásár		III. heti vásár		IV. napi piac	
	P	f	P	f	P	f	P	f
13. Pelyhes baromfi 10 darabonként, csirke páronként								
14. Szárnyas vad darabonként								
15. Szarvas, őz, däm vad, vaddisznó darabonként								
<p>II. Járműről történő árusításnál, az árura való tekintet nélkül, mégis az I. pont 1.—15. díjtétele kivételével:</p>								
16. Gépjárműről								
17. Két- vagy többfogatú szekérről vagy kocsiról								
18. Egyfogatú szekérről vagy kocsiról								
19. Egy állat által vont taligáról								
20. Ember által vont taligáról, talicskáról vagy kézikocsiról								
<p>21. III. Sátorban, bódében történő árusításnál, az árura való tekintet nélkül, mégis az I. pont 1.—15. díjtétele kivételével, az elfoglalt terület minden négyzetmétere után</p>								
<p>22. IV. Padokon vagy állványokon történő árusításnál, az árura való tekintet nélkül, mégis az I. pont 1.—15. díjtétele kivételével, az elfoglalt terület minden négyzetmétere után . . . . .</p>								
<p>23. V. Földön történő árusításnál, az árura való tekintet nélkül, mégis az I. pont 1.—15. díjtétele kivételével, az elfoglalt terület minden négyzetmétere után . . . . .</p>								

A díjtétel alá eső áru megnevezése	A díjtétel nagysága P-ben							
	I. orsz. vásár		II. havi vásár		III. heti vásár		IV. napi piac	
	P	f	P	f	P	f	P	f
VI. Vegyesek								
24. Házalók vagy akik a vásártéren fel és alá járva árusítanak (gyalogteher)								
25. Köszörűsök, vésők, csizmapatkolók stb. . .								
26. Pecsenyesütők és italmérők sátrai után 20 m ² -ig								
20 m ² -en felül minden további m ² után . .								
27. Körhintások, lövészek és egyéb mutatványosok sátrai után 50 m ² területig								
100 m ² területig								
100 m ² területen felül m ² -ként								
28. Gyorsfényképész sátra után 20 m ² -ig . . .								
20 m ² -en felül minden további m ² után . .								
VII. Járművek								
A) eladó járművek a vásártéren való elfoglalás esetén:								
29. Tehergépkocsi.								
30. Személyszállító gépkocsi								
31. Két- vagy többfogatú szekér vagy kocsi . .								
32. Mótorkerékpár, egyfogatú szekér vagy kocsi, taliga vagy kordé								
33. Eladó egyéb jármű (kézikocsi, talicska, kerékpár stb.)								

Megjegyzések.

1. Helypénzt csak az engedélyezett vásárokon és napipiacokon, azok tartama alatt, kizárólag a vásárrendészeti hatóság által kirakóvásártérül, illetve piactérül kijelölt egyéb közterületen való tényleges helyfoglalás alapján és után, az állatvásárok alkalmával pedig csak az állatvásártér bejárójánál szabad szedni. Torlódások elkerülése végett azonban a vásárra igyekvőknek az elsőfokú vásárrendészeti hatóság ezirányú külön engedélye alapján mód nyújtható arra is, hogy az állatok és járművek után a helypénzt már a város község határán is lefizethessék, anélkül azonban, hogy erre kötelezhetőek volnának.
2. A díjtétel I. oszlopában megjelölt díjak csak az országos vásárokon és az országos vásárok jellegével bíró búcsúvásárokon, a díjtétel II. oszlopában megjelölt díjak csak a havivásárokon és a havivásárok jellegével bíró búcsúvásárokon, a díjtétel III. oszlopában megjelölt díjak csak a hetivásárokon és a hetivásárok jellegével bíró búcsúvásárokon, a díjtétel IV. oszlopában megjelölt díjak pedig csak a napi- (élelmiszer) piacokon, valamint az országos, havi- vagy hetivásárok jellegével nem bíró búcsúvásárokon fizetendőek. Napi- (élelmiszer) piacok alkalmával a díjszabályzat I. pont 1—9. díjtételei, valamint a VI. pont 24—28. és a VII. pont 29—36. pontjai azonban alkalmazást nem nyernek.
3. Helypénzfizetésre mindenki kötelezve van; helypénzmentesség vagy kedvezmény senkinek sem, még a helybelieknek sem engedélyezhető.
4. Az árut a vásárra vagy piacra szállító járművek után, amelyekről az árut lerakják, amelyekről tehát nem árusítanak, még abban az esetben sem szabad helypénzt szedni, ha ezek a járművek a vásártéren vagy a piactéren, vagy az üres járművek részére kijelölt egyéb közterületen állandóan helyet is foglalnak.
5. A vásározókat szállító járművek után szintén nem szabad helypénzt szedni, még abban az esetben sem, ha ezek a járművek állandóan a vásártéren vagy piactéren, vagy az üres járművek részére kijelölt egyéb közterületen is maradnak.
6. Jármű elé fogott állat után külön helypénzt csak az állatvásártéren és ott is csak abban az esetben szabad szedni, ha a befogott állat eladásra van szánva.
7. Ugyanazon áru után ugyanazon eladótól a vásár egész tartamára helypénz csak egy ízben szedhető.
8. Ugyanazon áru után csak egy díjtétel alapján szedhető helypénz. A járműről történő árusítás esetén az azon tárolt áruk után az I. pont díjtételei kivételével helypénz külön nem szedhető.
9. Minden $1/2$ m²-nél nagyobb terület egész m²-nek számít.

10. A vásári sátrak, bódék és állványok után helypénz rendszerint csupán a földön elfoglalt alapterület után szedhető. A szomszédos sátrak, bódék, állványok felé kiugró felső részek után csak abban az esetben szedhető helypénz, ha ezek a kiugrások 50 cm-nél nagyobbak. Az útvonal vagy egyéb üres terület fölé kinyuló, továbbá a szomszédos sátrak, bódék, állványok felé terjedő, de 50 cm-nél nem nagyobb kiugrók után helypénz még akkor sem fizetendő, ha ez a nagyobb terület áruk elhelyezésére szolgál.

11. Tehergépkocsi pótkocsija önálló járműnek számít.

..... község

SZABÁLYRENDELETE

a köztemetőről
és a temetkezés rendjéről.

I. A KÖZTEMETŐRŐL

1. §.

A község tulajdonát képező, ...
..... fekvő, ... területű
temető valláskülönbség nélkül a halottak eltemetésére szolgál.

A köztemető a különböző felekezetek között a népességben
elfoglalt számarányuk szerint osztandó fel, de — az 1868 : LIII. tc.
22. §-a, illetve az 1876 : XIV. tc. 116. §-a, valamint az 1879 : XL. tc.
54. §-a értelmében — a temetkezés bármely felekezet számára,
bármely felekezet által használt részben szabad.

A felnőttek és a gyermekek részére külön temetkezési helyek
jelölendők ki.

A sírhelyek beosztását a községi előljáráóság állapítja meg s
erről a beosztásról pontos térkép készítendő, amely .....
..... őrzendő.

A temetkezés a térképen megállapított beosztás szerinti sor-
rendben történik és attól csak a 16. §-ban megállapított díj ellené-
ben lehet eltérni.

A községi előljáráóság a község különös érdemeket szerzett
lakosai számára külön, díjtalan dízsírhelyeket jelölhet ki, amelyek
juttatása felől az előljáráóság esetenként szótöbbséggel határoz
és e határozatát a képviselőtestület hagyja jóvá.

2. §.

A temető mindenkor a kegyeletnek megfelelő állapotban tar-
tandó és kellő gondozásban részesítendő.

A sírhelyek díszítése, a rend és tisztaság fenntartása, a sir-
emlékek, az azokat díszítő tárgyak, a temető növényzete az ér-
dekelt családtagok és a temető látogatóinak gondjába ajánlandók,
amire a temető bejárat ..... nál figyelmeztető tábla helyezendő el.

3. §.

A temetőben az érdekelt családtagok csak virágokat és cserjéket ültethetnek. Fákat kizárólag a községi előjáróság ültethet azokon a helyeken, amelyeket a térképeken erre a célra kijelölt.

Illetlen vagy torz, a kegyeletet vagy a közízlést sértő síremlékek felállítása tilos.

4. §.

A sírhelyek megállapított mérete a következő:

a) egy felnőtt részére 2 m hosszú, 1 m széles,

b) egy gyermek részére 1.80 m hosszú, 0.80 m széles.

A sírok mélysége egyformán 2 méter.

A nagy sírok egymástól való távolsága ..... , a gyermeksírok egymástól való távolsága ..... m, a keresztutak szélessége ..... m.

5. §.

A temetőben igénybevett sírhelyek az 1876: XIV. tc. 118. § értelmében 30 éven át tartatnak fenn. Ezen idő elteltével a halott családtagjainak a sírhelyhez való minden igénye megszűnik s a sírhely fölötti minden rendelkezési jog minden kárpótlás nélkül a községi előjáróságra száll vissza.

Kivételt képeznek ez alól olyan sírok és síremlékek, amelyekre nézve egyes testületek vagy családok, külön hatósági engedély mellett, tulajdonjogukat továbbra is fenntartani kívánják és ezt a községi előjáróságnak bejelentik.

Kivételt képeznek még a családi sírboltok is, amelyek a temető végleges beszüntetéséig fenntartatnak.

6. §.

Sírhelyek vagy sírboltok sem egyes személyek, sem családok között csere, adásvétel vagy más jogügylet tárgyát nem képezhetik.

7. §.

A temető látogatása — a halottak estéjét kivéve — csak a nappali órákban van megengedve.

Tíz éven aluli gyermekek a temetőbe csak felnőttek kíséretében léphetnek be. A gyermekek által elkövetett minden kárért, rongálásért, rendetlenségért vagy kegyeletlen cselekményért a kísérő felnőtt felelős. Kutyával a temetőbe bemenni nem szabad.

8. §.

A temetőben való rendelkezés és felügyelet joga a községi előjáróságot illeti, aki e jogát a községi .....

..... útján gyakorolja, ki ezen jog gyakorlására, a temető állapotának és a temetői személyzet munkájának és magaviseletének ellenőrzésére, a temetői személyzettel e szabályrendelet keretei között való rendelkezésre minden külön díjazás nélkül köteles.

9. §.

Az eladott sírhelyek és sírboltok után bevett összegekből külön temetői alap létesítendő, amelynek jövedelme a temető fenntartására vagy szükség szerint új temetőterület vételére fordítandó.

II. A TEMETŐ SZEMÉLYZETÉRŐL

10. §.

A temetőben szükséges munkát.....sírásó..... végzi..... és ő... teljesíti... a temetői szolgai teendőket is.

Sírásóul csak józan életű, kifogástalan magaviseletű, egészséges, ragályos vagy undort keltő betegségben nem szenvedő egyén alkalmazható, akit a községi előljáráóság fogad fel és bocsát el.

11. §.

A sírásó...nak minden sír megásásáért.....P jár, amely díjban a hantolás is benne foglaltatik.

Ha a halott hozzátartozói kívánnak gondoskodni a sír megásásáról és hantolásáról, a sírásó...nak a felügyeletért minden sír után.....P jár.

12. §.

A sírásó... felelős..... a megállapított sírméretek és távolságok pontos betartásáért s ha a sirt nem mag.....áss....., akkor e méretek betartására gondosan felügyelni tartoz.....

Köteles.....a sírásó... ügyelni a temetkezési szabályok pontos betartására.

Az utak gondozása, rendben és tisztán tartása is a sírásó... kötelessége.

A temető állandó, nem a családtagok által ültetett növényzetének gondozása a..... kötelessége.

Ha valamely halott hozzátartozói nem maguk kívánnak a sírápolásról gondoskodni, a sírápolást jogában van a..... elvállalni, s ezért.....

13. §.

Egyházi szertartás nélkül való temetkezés esetén a sírásó kötelessége a halott hozzátartozóitól a halottkémi bizonyítvány felmutatását kérni és arról meggyőződni, hogy az abban engedélyezett temetkezési határidő már letelt-e. Ha halottkémi bizonyítvány nélküli, vagy az abban engedélyezett határidőnek meg nem felelő temetésről szerez.....tudomást, köteles..... ezt azonnal a községi előljáráóságnak jelenteni.

Köteles.....a sírásó... ügyelni arra, hogy a sírokon, síremlékeken, a növényzeten és a temető egyéb felszerelésében senki kárt

ne okozzon és a temetőben a kegyeletet, főként pedig a temetkezési szertartások rendjét senki és semmi meg ne zavarja.

A sírásó... köteles..... a közönség iránt állandóan a legnagyobb előzékenységgel viseltetni, mindenkinek a kívánt felvilágosítással rendelkezésére állani és a jelen szabályrendelet rendelkezései ellen vétőket illedelmesen, de szükség esetén erélyesen figyelmeztetni. Ha a figyelmeztetés eredménytelen marad, erről a községi elöljáróság által megbízott felügyelőnek azonnal jelentést tenni tartozik.

A község által az 1908:XXXVIII. tc. 1. §-a értelmében felállított és fenntartott halottasház körüli teendők .....

Köteles..... még ezenfelül a sírásó .....

14. §.

A fenti..... §-ban megállapított díjakon felül a sírásó.....

III. A TEMETKEZÉS RENDJÉRŐL

15. §.

A temetések alkalmával köteles a sírásó tisztán, rendesen öltözködve jelen lenni és a koporsónak a sírhoz szállítására szolgáló kézi szállítóeszközt (Szent Mihály lova) a kijelölt helyre kitenni, majd használat után helyére visszavinni. A szállítóeszköz használata díjtalán.

----- §.

----- §.

A sírokra, sírhelyekre, síremlékekre, a köztemetőre vonatkozó minden kihágás az 1879: XL. tc. 80. §-a szerint büntetetik.

----- §.

Ez a szabályrendelet a felsőbb hatósági jóváhagyás után azonnal hatálybalép.

Kelt -----n, a község képviselőtestületének az 19-----évi-----hó-----n tartott ^{rendes} _{rendkívüli} közgyűlésében.

bíró.

főjegyző.

..... község

előfogat-kirendelési

SZABÁLYRENDELETE.

..... község — mindaddig, amíg saját előfogat tartását, vagy állandó előfogatos szerződés útján való állítását nem határozza el, — a hivatalos ügyben hatósági megbízás körében eljáró személyek részére szükséges előfogat kiállítását a következőkben szabályozza:

1. §.

A hivatalos ügyben hatósági megbízás körében eljáró személyek, úgymint:

- a) a község tisztviselői és egyéb alkalmazottai,
- b) az állami, vármegyei, járási, városi és egyházi tisztviselők és egyéb alkalmazottak, a honvédség, csendőrség és pénzügyőrség, valamint a közegészségügyi intézeteknél alkalmazottak

részére, akik magukat és megbízatásuk hivatalos voltát megfelelően igazolni tartoznak, akár a község, akár megbízás folytán más hatóság vagy intézet ügykörében járnak el, kiküldetési helyükre és esetleg vissza, — ha a kiküldetési helyet vasúton, hajón vagy más közhasználatú személyszállító járművön elérni nem lehet és ha helyben tarifaszerű bérért igénybevehető személyszállító eszköz nem áll rendelkezésre — a község előfogatot állít ki.

2. §.

Az előfogatot igénybevevő polgári személyek az előfogatért

..... tartoznak nyugta ellenében a község
..... pénztárába befizetni. A honvédség
tagjai a 2087/1927. H. M. eln. sz. rendeletben, a csendőrség tagjai

a 87134/1927. VI. B. M. körrendeletben, illetve az 1939:II. tc. 96. § alapján később kiadandó rendeletekben megszabott térítési díjakat fizetik. Ha ez a befizetés bármely okból elmaradna, az előjáróság a hátralékosnak, az utazás befejezésétől számított 8 napon belül, számlát tartozik küldeni. A számla összegét nemfizetés esetén a közsadók módjára kell behajtani.

3. §.

Az előfogatot a .....ban
összeírt fogattulajdonosok közül a .....
sorrendjében a községi .....jelöli ki.

Az előfogatot a kirendelt közszolgáltatásként teljesíti és neki az előfogatót a község .....pénztárából az alábbi díjak járnak: .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. §.

Ha a fenti 3. § alapján, sorrendben kijelölt fél az előfogatszolgáltatást megfelelő, elfogadható indok nélkül megtagadja, azt elmulasztja, vagy ok nélkül késlekedik, az előfogatot a 177.300/1924. B. M. sz. körr. 13. § (4.) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján a sorrendben következő tartozik kiállítani, akinek azonban a fenti 3. §-ban megállapított díj helyett a helyben szokásos legmagasabb bért kell megtéríteni. Az ilyen esetben kifizetett legmagasabb bér és a 3. §-ban megállapított díj közötti különbséget a 3. § alapján elsősorban kirendelt fogattulajdonos tartozik a község .....pénztárába 8 nap alatt befizetni, s ha ezt elmulasztaná, a különbözet tőle közigazgatási úton behajtható.

5. §.

A község előfogatozási kötelezettsége csak saját határára és csak arra az esetre terjed ki, ha az utazás célja a község határával közvetlenül szomszédos község területén fekszik, de vasúton, vagy más közhasználatú személyszállító járművön meg nem közelíthető.

Ha azonban sürgősség esetén a kedvezőtlen menetrend miatt az utazás célja a megbízás időtartamában vasúton, vagy más közhasználatú személyszállító járművön elérhető nem lenne, az előfogatot ily esetben is ki kell állítani.

6. §.

Az előfogat-kirendelésekről olyan nyilvántartást vagy naplót kell vezetni, melyben az indulás és visszaérkezés időpontja, a fuvar igénybevevő neve, állása, az utazás célja és célpontja, a megtett út hossza, a kirendelt előfogatos neve, a beszedett és kifizetett térítés összege, a bevételi és kiadási naplótételszám feljegyzendők. A beszedett összegek utalvány vagy bárca ellenében .....
..... fizetendők be és havonta a
..... pénztárba szállítandók be.

..... §.

Kelt ..... n, a község képviselő-
testületének az 19..... évi ..... hó ..... n tartott
rendes
rendkívüli közgyűlésében.

biró.

főjegyző.

..... község

előfogat-tartási

SZABÁLYRENDELETE.

1. §.

..... község az általános közigazgatási feladatok ellátásával kapcsolatos személyszállítás céljára ..... db hámos lovat és ..... db személyszállító kocsit tart. A kocsik és a lószerszámok jókarban tartásáról, valamint utánpótlásáról évi rendes költségvetésében gondoskodik. A község gazdaságának céljait szolgáló hámos lovak, amennyiben a gazdasági feladatok ellátása lehetővé teszi, személyszállításra is felhasználhatók.

2. §.

A községi előfogatot csakis hivatalos célra lehet kiállítani. Kivételt csak a községi jegyző ..... képeznek, akik az előfogatot magáncélra is igénybevehetik, ha az igénybevétel tartamára az előfogat hivatalos célra lefoglalva nincs.

3. §.

Igazoltan hivatalos célra az előfogatot az alábbi sorrendben kell kiállítani:

1. a község tisztviselőinek és egyéb alkalmazottainak,
2. az állami, vármegyei, járási, városi és egyházi tisztviselők és egyéb alkalmazottak, a honvédség, csendőrség és pénzügyőrség részére, valamint a közegészségügyi intézeteknél alkalmazottak részére, akár a község ügyeiben, akár megbízás folytán más hatóság vagy intézet ügyében járnak el.

4. §.

Az előfogatot a községi tisztviselők és egyéb alkalmazottak részére, amennyiben hivatalos célra használják, díjmentesen kell kiállítani. Az ilyen esetekkel kapcsolatban felmerülő útszámlán a mindenkori kormányrendelettel megállapított kilométerpénzt nem szabad felszámítani.

Az előző § 2. pontja alatt felsorolt tisztviselők és egyéb alkalmazottak az előfogatot csak díjtérítés mellett vehetik igénybe. A díjtérítés mértékét a kiállítás önköltségére való tekintettel az alábbi § szabályozza.

5. §.

A 3. §-ban felsorolt polgári tisztviselők és egyéb alkalmazottak az előfogat igénybevételéért minden megkezdett km után egy utas esetén .....fillért, két vagy kettőnél több utas esetén személyenként ..... fillért tartoznak fizetni. A honvédségtagjai a 2087/1927. HM. eln. sz. rendeletben, a csendőrség tagjai pedig a 87134/1927. VI. B. M. körrendeletben, illetve az 1939 : II. tc. 96. § alapján később kiadandó rendeletekben megszabott térítési díjakat fizetik.

A község belterületén megtett utakért, tekintet nélkül az utasok számára, az igénybevétel minden megkezdett órájára, beleértve a várakozás idejét is, összesen ..... pengő térítési díj fizetendő.

A ..... vasúti állomáshoz oda és vissza tett útért ..... P ..... fillér térítési díj jár.

.....

.....

A térítési díjat mindenkor a ténylegesen megtett teljes úthossz után kell felszámítani, még abban az esetben is, ha a kocsit a beutazott távolság bármely részén üresen haladt. Ez esetben azonban az utas nélkül megtett útszakaszra vonatkoztatva, csak ..... fillér térítési díj számítható fel.

Ugyanezen díjak fizetendők a községi jegyző ..... által is, ha az előfogatot magáncéljaikra vették igénybe.

A község külterületén, vagy idegen község területén igénybe vett előfogat után a 2 órán felüli várakozás minden megkezdett órájára ..... fillér térítés fizetendő a távolsági díjon felül.

6. §.

Az előfogatot a község vezetőjegyzőjénél kell igényelni, aki a kiállítás iránt a ..... útján intézkedik.

7. §.

Az előfogatozásról olyan nyilvántartás vagy bárcakönyv vezetendő, amelyből megállapítható, hogy ki, mikor, hová és milyen összeg ellenében vett fuvar igénybe. A megállapított díjakat bárca vagy utalvány ellenében a ..... kell lefizetni. A külön e célra „Előfogatozási díjak“ címén felfekte-

tett segédnaplóba bevételezett díjakat havonta a háztartási naplóba kell átszámolni.

8. §.

A térítési díjakat még az utazás megkezdése előtt be kell fizetni a község pénztárába, amennyiben a megtenni szándékolt út km. távolsága pontosan megállapítható. Ellenkező esetben a díjakat közvetlenül az utazás befejezése után kell kigyenlíteni.

Ha a térítési díjak befizetése bármely okból elmaradna, az eljáróság a hátralékosnak, az utazás befejezésétől számított 8 napon belül, számlát tartozik küldeni. A számla összegét nem fizetés esetén a közzadók módjára kell behajtani.

9. §.

Több egyidejű igénylés esetében ezeket, rendkívüli sürgősség eseteit kivéve, a 3. § felsorolásának sorrendjében kell kielégíteni.

10. §.

A község előfogatozási kötelezettsége csak saját határára és csak arra az esetre terjed ki, ha az utazás célja a község határával közvetlenül szomszédos község területén fekszik, de vasúton, vagy más közhasználatú személyszállító járművön meg nem közelíthető. Ha azonban sürgősség esetén a kedvezőtlen menetrend miatt az utazás célja a megbízás időtartamában vasúton, vagy más közhasználatú személyszállító járművön elérhető nem lenne, az előfogatot ily esetben is ki kell állítani.

----- §.

Kelt ..... n, a község képviselő-
testületének az 19..... évi ..... hó ..... n tartott
rendes
rendkívüli közgyűlésében.

bíró.

főjegyző.